

Metodika mapování kultury v hl. m. Praze

02/2020 ----- Ing. Vladimír Lieberzeit, Mgr. Veronika Marianovská, MgA. Olga Škochová Bláhová

Metodika mapování kultury v hl. m. Praze

02/2020

**Institut plánování a rozvoje
hlavního města Prahy
Sekce strategií a politik**

© Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, 2019

Všechna práva vyhrazena

Elektronická verze dokumentu je dostupná na

www.iprpraha.cz/ssp/analyzy/

Obsah

1 - Úvod	5
1.1 Mezinárodní a místní kontext	5
1.2 Adresáři metodiky	6
2 - Infrastruktura pro kulturu	8
2.1 Úvod	8
2.2 Cíle a klíčové oblasti mapování	12
2.3 Mapování primárních dat	13
2.4 Správa primárních dat	22
2.5 Zjištěné problémy při předchozí zkušenosti	23
2.6 Využití dat pro konkrétní analýzy	24
3 - Financování kultury	25
3.1 Úvod	25
3.2 Cíle a klíčové oblasti mapování	26
3.3 Mapování primárních dat	29
3.4 Správa primárních dat	30
3.5 Zjištěné problémy při předchozí zkušenosti	31
3.6 Využití dat pro konkrétní analýzy	31
4 - Subjekty kulturních a kreativních odvětví	32
4.1 Úvod	32
4.2 Dělení kulturních a kreativních průmyslů v rámci metodiky	32
4.3 Cíle a klíčové oblasti mapování	33
4.4 Metodika mapování	34
4.5 Správa primárních dat	40
4.6 Zjištěné problémy při předchozí zkušenosti	41
4.7 Využití dat pro konkrétní analýzy	41
5 - Kulturní akce	43
5.1 Úvod	43
5.2 Cíle a klíčové oblasti mapování	43
5.3 Mapování primárních dat	44
5.4 Využití sekundárních dat a jejich limity	45
5.5 Mapování kulturních akcí v Praze	45
5.6 Správa dat	47
5.7 Zjištěné problémy při předchozí zkušenosti	48
5.8 Využití dat pro konkrétní analýzy	48
6 - Kulturní chování obyvatel	50
6.1 Úvod	50

6.2	Cíle a klíčové oblasti mapování-----	50
6.3	Sběr primárních dat-----	53
6.4	Správa primárních dat -----	57
6.5	Zjištěné problémy při předchozí zkušenosti -----	57
6.6	Využití dat pro konkrétní analýzy -----	58
Seznam literatury a zdrojů -----		59

1 Úvod

Kultura je nepostradatelnou hodnotou každé společnosti. Její kvalita, rozvojový potenciál a šíře ukazují na vyspělost společnosti i prostředí, ve kterém se vyvíjí. Kultura umožňuje lidem komunikovat, předávat znalosti, sdílet hodnoty, trávit efektivně volný čas, je zdrojem duševního rozvoje jednotlivců i celé společnosti, působí stimulačně na rozvoj ekonomiky a kvality života, zvyšuje potenciál rozvoje jednotlivých oblastí, aktivizuje a kultivuje občanskou společnost, působí preventivně proti rozšiřování sociopatologických jevů ve společnosti.

Z toho důvodu by kultura měla být systematicky podporována a rozvíjena. Jedním z nástrojů jejího rozvoje je kulturní plánování. Tímto nástrojem je možné při správném užívání pozitivně přispět k rozvoji kulturního prostředí města, kvality života místních obyvatel a následně k rozvoji města jako takového. Kulturní plánování může být realizováno skrze kulturní politiky, městské strategie, opatření a akční plány. Avšak k tomu, aby bylo možné kulturní plánování v prostoru úspěšně aplikovat, je nutné disponovat kvalitními analytickými materiály, které slouží jako plánovací podklad. Plánování, které nevychází z analýz reality, je ohroženo rizikem, že bude od zmíněné reality odtrženo. Pro tvorbu těchto analýz je nutné vycházet z dostatečného množství kvalitních dat pokrývajících dostatečně širokou a jasně vymezenou škálu kulturních jevů.

Praha jako kulturní metropole Česka dlouhodobě postrádá analytický a koncepční přístup k rozvoji svého kulturního prostředí. Tato skutečnost je ve velké míře zapříčena právě nedostatečnou datovou základnou (z hlediska šíře i kvality dat), na které by bylo možné stavět kulturní plánování a kulturní politiku Prahy. Absence relevantní datové základny vede v Praze k zanedbání kulturního potenciálu města a jeho možného rozvoje. Kultura tak není vnímána jako celospolečenská priorita, která může stimulovat rozvoj ekonomiky i celé společnosti. Dochází k nepochopení kultury jako strategické příležitosti rozvoje města, chybí systém evaluace a dlouhodobá vize rozvoje kultury ve městě (viz Strategický plán hl. m. Prahy: Analytická část 2015).

„Metodika mapování kultury v hl. m. Praze“ (dále jen Metodika) je dokumentem, který vznikl pro potřeby plánování a rozvoje města v oblasti kultury. Vychází z analyzovaných potřeb Strategického plánu hl. m. Prahy, kde byla kultura vymezena jako jedna z nosných oblastí rozvoje města. Její kvalita a rozvoj je tak součástí většiny stanovených priorit rozvoje Prahy (viz Strategický plán hl. m. Prahy 2016). Samotný projekt přípravy Metodiky je součástí 1. realizačního programu Strategického plánu hl. m. Prahy pro rok 2018.

Cílem předkládaného dokumentu je vytvořit návod, jakým způsobem, v jakých oblastech a jaká data za kulturu v Praze sbírat, aby bylo možné efektivně a kvalitně sledovat kulturního prostředí ve městě. Důraz je kladen mimo jiné také na srovnatelnost dat, a to jak z hlediska času a prostoru v rámci města, tak z hlediska mezinárodního srovnání a konkurenceschopnosti Prahy ve světě.

Dokument je rozdělen do několika tematických oblastí reprezentujících základní kulturní oblasti, které mají být ve městě sledovány: Kulturní infrastruktura, Financování kultury, Subjekty kulturních a kreativních odvětví, Kulturní akce a Kulturní chování obyvatel. Vzhledem k významným rozdílům mezi vymezenými oblastmi se ke každé přistupuje individuálně, obsahují vlastní metodiku a vymezení sběru dat. Jednotlivé části jsou však funkčně provázány a vzájemné sběry dat a následné analýzy se v dokumentu prolínají. Ačkoli je možné číst jednotlivé kapitoly samostatně, z hlediska kulturního plánování města musí být dokument chápán jako komplexní a vzájemně provázaný soubor metodik pro sběr dat v oblasti kultury města.

1.1 MEZINÁRODNÍ A MÍSTNÍ KONTEXT

Kulturní plánování se jako koncept a nástroj rozvíjí v návaznosti na potřebu měst efektivně reagovat na změny, které se ve společnosti projevují od 2. pol. 20. století. Rostoucí míra urbanizace, zkracování pracovní doby, růst životní úrovně, posilování konzumního způsobu života apod. mění nároky obyvatel na podobu měst, jejich správu a přístup k otázkám udržitelného rozvoje. Kulturní plánování je tak zakotveno v Místní agendě 21 přijaté Organizací spojených národů v roce 1992 jako jeden z nástrojů udržitelného rozvoje měst. Předpokladem a nedílnou součástí kulturního plánování je datová analytika a mapování kulturního prostředí daných měst. Na analýzu a mapování kulturního prostředí se zaměřuje např. mezinárodní organizace United Cities and Local Governments (The Committee

on culture of the world organization of 2019). Ta sdružuje jednotlivá města za účelem výměny analytických výstupů, výzkumů a datových sad o kultuře pro potřeby mezinárodních srovnání a vzájemné spolupráce.

Přelomem v této oblasti byl audit kultury města Londýn (Freeman 2008). Tato analytická práce změnila pohled jak na výzkum v oblasti kultury, tak na přínos kultury jako takové. Kultura byla následně uznána jako významný hybatel městského rozvoje a ekonomiky. V návaznosti na tyto události inicioval starosta Londýna Sadiq Khan založení mezinárodní organizace World Cities Culture Forum (2019; World Culture Cities Report 2018). Cílem organizace je sdílení dobré praxe, správních přístupů, výzkumných metodik a dat. Zakládajícími městy organizace byly mimo samotný Londýn, také New York, Tokio, Šanghaj, Paříž, Istanbul, Sydney a Johannesburg.

Vzorem pro Prahu v této oblasti je také finské hlavní město Helsinky a jejich analýza kulturního prostředí s názvem Arts and culture in Helsinki z roku 2014 (Sini a kol. 2014). Úspěšná implementace nástroje kulturního plánování ve městě Helsinky byla realizována právě díky kvalitní a rozsáhlé analýze kulturního prostředí města a kulturního chování jeho obyvatel. Dalším významným vzorem je britský Arts Council of England (2019; Cebr 2017), který sbírá a analyzuje data z oblasti kultury a kulturních a kreativních průmyslů na území Anglie. Zmíněná města, organizace, iniciativy a jejich výzkumné metodiky se zaměřují na oblasti kultury, které jsou vymezeny i v této metodice, tedy na kulturní infrastrukturu, financování, subjekty kulturních a kreativních odvětví, kulturní akce a kulturní chování obyvatel. Předkládaný soubor metodik byl vytvářen v souladu s metodikami zahraničními. Důvodem pro udržení tohoto souladu je možnost porovnání výsledných získaných dat s daty ze zahraničních měst. Díky této možnosti se Praha může lépe zapojit do mezinárodního kulturního fóra a posílit svůj status evropské a světové kulturní metropole.

Z hlediska kulturního mapování se Praha věnovala do současné doby pouze oblastem spojeným s kulturně-historickými památkami a kulturním chováním obyvatel. Tento stav byl shledán pro potřeby kulturního plánování jako nedostatečný. Z toho důvodu se postupně začalo přistupovat ke komplexnějšímu a více systematickému sběru dat o kulturním prostředí v Praze. Začala vznikat potřeba vytvořit metodický dokument, který postihne vhodnou šíři a strukturu potřebných dat pro plánování kultury v Praze a nastaví tak rámec pravidelné a metodicky opodstatněné analytické práce, která se stane základem pro rozhodování o rozvoji kultury v Praze.

1.2 ADRESÁTI METODIKY

Metodika primárně vychází z potřeb plánování a řízení kultury v Praze, a proto jsou jejím hlavními uživateli městská koncepční, rozvojová a správní pracoviště (viz tab / 01). Na základě pravidelného a metodicky ujasněného sběru relevantních dat o kultuře bude možné vytvořit potřebné souhrnné analýzy kulturního dění a rozvoje kultury ve městě, sledovat vývoj kultury v čase, změnu trendů, finanční toky, význam jednotlivých aktérů a oblastí kultury. Tyto analýzy, jako finální produkt, jsou následně využitelné politickou reprezentací pro tvorbu rozhodnutí. To následně umožní lepší pochopení systému fungování kultury ve městě a kulturu v Praze bude možné lépe směřovat, vytvářet pro ni podmínky a financovat.

Primárními uživateli metodiky jsou zejména samotní analytičtí pracovníci, kteří následně data analyzují a interpretují. Výsledné analýzy a výstupy poté budou sloužit dalším pracovištím, které se již zabývají vlastním kulturním plánováním, managementem, rozvojem kultury či její propagací jak na úrovni veřejné správy, tak jejích organizací, ale i další aktéři kulturních a kreativních odvětví ve městě.

V konečném důsledku je tak uživatelem každý, kdo má zájem se podílet na rozvoji kulturního prostředí Prahy (viz tab / 01). Metodika však může sloužit i jako návod pro mapování kultury v jiných městech a tím posloužit jako nástroj pro kulturní plánování větších územních celků nebo jako nástroj meziregionálního srovnání. Je ovšem potřeba zdůraznit, že postavení Prahy v oblasti kultury je jen velmi omezeně srovnatelné s jinými městy Česka. Srovnání je možné pouze v určitých specifických oblastech, nikoli však v celé šíři. Při čtení metodiky je tak potřeba mít na paměti, že byla vytvořena právě pro účely mapování kulturního prostředí v Praze a zohledňuje její specifika. Na druhou stranu metodika poslouží i menším územním celkům v Praze pro metodickou koordinaci sběru dat o kultuře, který může být následně srovnán s celoměstskou úrovní či jinými městskými částmi a napomoci systému financování a rozvoji kultury v lokalitách.

PŘÍKLADY VYUŽITÍ METODIKY JEDNOTLIVÝMI AKTÉRY V OBLASTI KULTURY A KULTURNÍHO PLÁNOVÁNÍ

Aktér/uživatel	Příklady využití/výhod
Městská správa a samospráva	Rozpoznání potenciálu kultury, podklad pro podporu kulturních aktérů a programů, vytváření nástrojů (finančních i nefinančních) pro rozvoj kultury, podklady pro marketing, budování značky a mezinárodní konkurenceschopnosti, základ pro vytváření sítí, spolupráce a komunikace mezi aktéry, argumentační základna pro komunikaci o významu kultury a její potřebě s nadřazenými organizacemi, základ pro vytvoření spravedlivého právního prostředí
Veřejný sektor	Možnost využití dat a analýz pro výzkumnou a podrobnější analytickou činnost, možnost využití dat a analýz pro vlastní rozvoj, orientaci v kulturním prostředí, navázání spolupráce s dalšími aktéry apod.
Podnikatelé a development	Možnost využití dat a analýz k orientaci v celkovém kulturním prostředí, k vymezení své činnosti a vlastnímu rozvoji (datově založené rozhodování), k navázání spolupráce s dalšími aktéry, k předvídání kulturního vývoje a adaptace na něj
Domácnosti	Celkový přehled o kulturním dění ve městě a možnost využití kulturních aktivit (např. v blízkosti bydliště či pro různé věkové skupiny)
Neziskový sektor	Přehled o kulturním dění ve městě, datově a analyticky podložené rozhodování o rozvoji a zapojení do aktivit, přehled o sociální vybavenosti, podklad pro vyhodnocování nedostatků, podklad pro vytváření nových platforem a spolupráce v rozvojových a podpůrných aktivitách
Zahraniční subjekty	Podklad pro zahraniční spolupráci, rozhodování o investicích a rozvojových aktivitách v území

Zdroj: vlastní zpracování

2 Infrastruktura pro kulturu

2.1 Úvod

Mapování kulturní infrastruktury představuje základní přehled o kulturním prostředí města. Zahrnuje místa kulturní produkce a spotřeby, jako jsou budovy kulturních institucí, veřejná prostranství s kulturním obsahem či místa konání kulturních a kulturně-komunitních akcí. Vzhledem k postavení Prahy a jejímu historickému kontextu jako kulturní metropole a hlavního města státu je kulturní infrastruktura historicky velmi bohatá, avšak prostorově nevyrovnaná. Nejvýznamnější místa kulturní produkce z hlediska historického i regionálního významu se nacházejí v centru města, kde je jejich koncentrace nejvyšší. Směrem k okrajům Prahy poté dochází k rozvolnění hustoty i změně jejich funkce z hlediska využití a regionální i historické důležitosti.

Mapování kulturní infrastruktury představuje základní stavební kámen znalosti o kultuře města. Tvoří páteř celého systému, základní stavební jednotky, ve kterých je kulturní život města realizován. Z toho důvodu je potřeba kvalitní a metodicky odůvodněné mapování a jasné vymezení termínů a potřeb. Následující části studie představují způsob, jak k této oblasti přistupovat, jaké oblasti jsou považovány za základní, jaké za doplňkové a jak má sběr takovýchto informací vypadat. Pro jasnější přehled je uvedena i historie mapování jednotlivých oblastí kulturní infrastruktury a základní problémy nebo důvody změn při jejich sběru.

Pojem kulturní infrastruktura v sobě zahrnuje poměrně širokou škálu zázemí pro kulturní aktivity, ať už jde o prostory zastřešené (kulturní zařízení) či otevřené (veřejná prostranství). Ne všechny prostory jsou však vhodné pro kulturní aktivity či jsou pro tyto druhy aktivit využívány, některé jsou využívány pouze sezónně a v některých jsou kulturní aktivity pouze doplňkovou či vedlejší činností. Avšak i prostory, kde se kulturní aktivity odehrávají pouze sezónně nebo jako vedlejší činnosti, mohou být pro celkové kulturní dění významné. Jejich mapování je ale náročnější a je nutné si předem stanovit jasná kritéria pro jejich výběr. Z toho důvodu bude vymezeno několik kategorií kulturní infrastruktury, která se liší způsobem využívání, a proto je potřeba při sběru dat a jejich evidenci k nim přistupovat odlišným způsobem (viz obr / 01).

Kulturní infrastruktura je z hlediska vymezení a přístupu k ní rozdělena do tří oblastí: Kulturní zařízení, veřejná prostranství a umění ve veřejném prostoru (viz obr / 01, tab / 02). Rozdělení kulturní infrastruktury do těchto tří oblastí představuje logickou strukturu jak z pohledu zdrojů dat, tak definovaných kategorií a jejich ukazatelů. Ke každé oblasti je nutné přistupovat odlišně a soustředit se na odlišný soubor ukazatelů (viz dále). Před definováním obsahu jednotlivých oblastí je potřeba vymezit základní oblasti kulturní infrastruktury:

1 Kulturní zařízení

Představuje místo (zařízení, budovu), v níž se odehrávají pravidelné kulturní aktivity, které jsou přístupné veřejnosti. Tyto aktivity zahrnují např. oblasti vizuálního umění (galerie, muzea, výstavní sály aj.), interpretačního umění (divadla, kina, hudební sály a kluby apod.), kulturního dědictví aj.

2 Umění ve veřejném prostoru

Druh vizuálního umění, které je realizováno ve veřejném prostoru a je přístupné široké veřejnosti po většinu dne a roku. Tento druh umění může nabývat formy stálé expozice nebo expozice dočasné, která je ve veřejném prostoru přítomna jen po vymezené, předem definované časové období.

3 Veřejná prostranství

Prostorově ohraničená místa městského exteriéru, která jsou veřejně přístupná a slouží jako místa setkávání, odpočinku, zábavy a dalších veřejných aktivit, jež jsou součástí života obyvatel. Veřejná prostranství mohou nabývat formy náměstí, ulice či zeleně (např. parky, zahrady apod.).

Podobně jako se přistupuje ke sběru v jednotlivých oblastech kulturní infrastruktury odlišně, jsou tyto oblasti v gesci i různých institucí či kanceláří. Zatímco data o kulturních zařízeních a veřejných prostranstvích pro kulturu sbírá a shromažďuje Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy (dále jen IPR Praha), data o umění ve veřejném prostoru jsou v gesci Galerie hl. m. Prahy (viz rámeček / 02). Data

o kulturních zařízeních shromažďuje kancelář analýz a prognóz IPR Praha, kde tato potřeba primárně vznikla (především z povinnosti ÚAP, viz rámeček / 01), data o veřejných prostranstvích eviduje kancelář Územně analytických podkladů. V přehledu je tedy patrné, že součástí kvalitního mapování kulturní infrastruktury v Praze je i intenzivní spolupráce nejen v rámci IPR Praha, ale také mezi institucemi navzájem.

RÁMEČEK / 01

VÝVOJ MAPOVÁNÍ KULTURNÍCH ZAŘÍZENÍ

Mapování kulturních zařízení (nejen) v Praze má v gesci Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (dále jen NIPOS). Z hlediska regionálních dat, nejsou data sbíraná NIPOS pro přehled kulturních zařízení v Praze dostačující. Z toho důvodu v roce 2014 IPR Praha rozhodl o vytvoření vlastní databáze kulturních zařízení v Praze. Tato databáze má primárně sloužit pro zhodnocení kulturního prostředí Prahy v územně analytických dokumentech, rozvojových plánech a dokumentacích města a pro datově podložené rozhodování spojené s plánováním a rozvojem města. Po porovnání různých zdrojů dat v oblasti kulturní infrastruktury bylo vyhodnoceno, že pokrytí kulturních zařízení v Praze je nedostatečné a jejich sběr nekonzistentní. Z toho důvodu se přistoupilo k vlastnímu sběru dat s využitím jak již stávajících registrů (NIPOS, Prague City Tourism – PCT, CEDA), tak prostřednictvím webových portálů a stránek zabývajících se kulturním děním v Praze (primárně GoOut, City bee, Prague event calendar). V roce 2015 byla vytvořena komplexní databáze zahrnující 9 kategorií kulturních zařízení (divadla, galerie, muzea, kina, koncertní sály, knihovny, kongresová centra, kulturní zařízení – multifunkční a co-workingová centra) s více než 700 adresnými body. V roce 2017 byla tato databáze poté revidována a aktualizována.

Revize databáze probíhala v několika fázích. V první fázi byla upřesněna metodika sběru, vymezeny kategorie sběru a definovány proměnné. Ve fázi druhé probíhala vlastní revize dat a jejich doplnění o nové atributy. Poslední fáze zahrnovala kontrolu dat, jejich porovnání s daty původními, byly stanoveny nedostatky metodiky a také návrhy na zlepšení pro příští sběr (více informací viz Česany Dvořáková a kol. 2017).

Nedostatky byly dále zohledněny při aktualizaci databáze, která byla realizována od června do října 2018. Sběr vycházel z předem stanovených kategorií a atributů a probíhal jak od stolu, tak ověřováním v terénu (při sporných případech). Aktualizaci prováděl tým pracovníků s dostatečně odborným vhladem do problematiky. Celkem bylo nalezeno 240 nových záznamů, 434 bylo ověřeno a 80 vyřazeno (mj. kvůli duplicitám a metodickým změnám). Metodika vychází zejména ze zkušeností posledního sběru, který byl zadán IPR Praha.

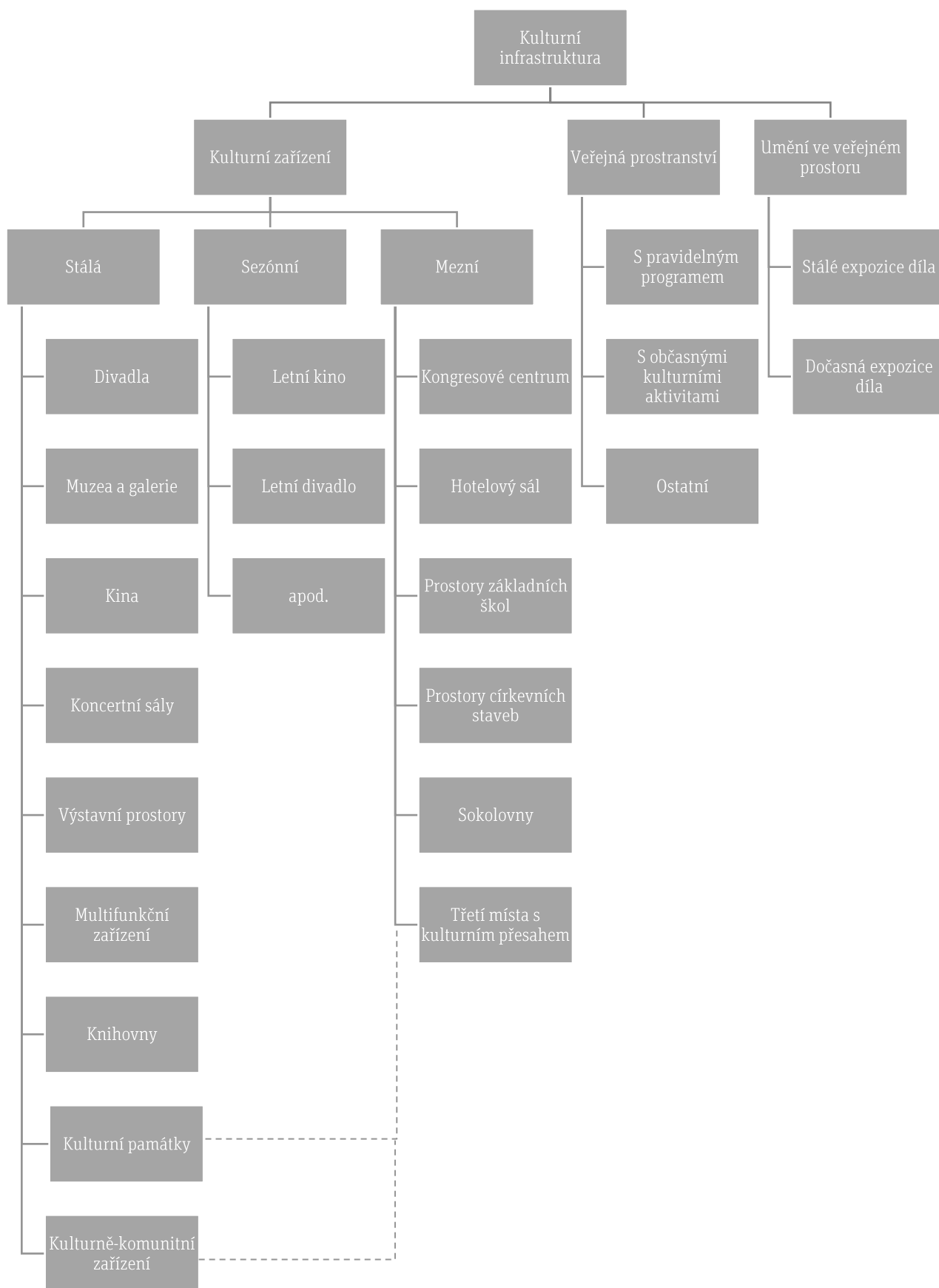
VÝVOJ MAPOVÁNÍ UMĚNÍ VE VEŘEJNÉM PROSTORU

V průběhu let docházelo k různým majetkovým a správním přesunům mezi subjekty veřejné správy i soukromými majiteli. Zatímco na počátku 60. let 20. století dostala evidované veřejné plastiky na území Prahy do správy Galerie hl. m. Prahy, po roce 2000 některé sochy přešly pod správu jednotlivých městských částí Prahy (převod vybraných plastik probíhal v letech od 1999 do 2005 a byl podmíněn souhlasným stanoviskem městských částí). Městské části převzaly do správy většinu pamětních desek a pietních míst, které je třeba ošetřovat v souladu se zákonem č. 122/2004 Sb. (zákon o válečných hrobech a pietních místech). Umělecká díla na veřejných prostranstvích po ukončení činnosti kulturních komisí národních a městských výborů po roce 1990 vznikala nekoordinovaně a nahodile. Privatizace a změny ve vlastnických i správních vztazích k pozemkům ve svém důsledku zapříčinily ztrátu mnoha neevidovaných uměleckých děl, které byly v minulosti součástí občanské a státní výstavby. Topografie a soupis uměleckých děl na veřejných prostranstvích tak byly problematicky uchopitelné. Problém nastal při snaze nejen o soupis děl a jejich fyzického stavu, ale také při evidenci vlastnických vztahů a správy plastik (rozdílné vlastnictví plastik a pozemků pod nimi). Vytvoření přehledné a systematické databáze umění ve veřejném prostoru bylo žádoucí nejen pro efektivní správu a financování samotných plastik, ale také pro rozhodování o umístění děl nových nebo jako způsob hodnocení efektivity vynaložených veřejných financí a kultivaci veřejného prostoru (např. 2 % na umění). Z toho důvodu přistoupila Galerie hl. m. Prahy k vytvoření obsáhlé databáze umění ve veřejném prostoru ve formě pasportizace (tzn. technické inventarizace stavu) veřejných plastik. Cílem bylo vytvořit takovou databázi, která bude obsahovat nejen plastiky spravované (v minulosti či v současnosti) Galeríí hl. m. Prahy, ale také ty spravované městskými částmi a jinými i soukromými subjekty.

V evidencích městských úřadů, správců městské zeleně i samotné Galerie hl. m. Prahy byla zanesena většina soch, pomníků, plastik a pamětních desek podle pasportizace prováděné Galeríí hl. m. Prahy ve spolupráci s Odborem kultury MHMP v roce 2005. Tato pasportizace ale nezahrnovala podrobný terénní výzkum, dohledávání dosud nezaevidovaných soch, omezila se na soupis děl zahrnutých v evidencích výše jmenovaných úřadů. Zcela opomenuta zůstala umělecká díla na sídlištích, v areálech městských a státních institucí, které často po roce 1990 přešly pod správu nástupnických organizací či soukromých společností. Roztříštěná evidence uměleckých děl ve veřejném prostoru neumožňovala vyhodnotit jejich skutečný počet, rozmístění ani stav. Ačkoliv jsou trvale osazené plastiky a sochy chápány jako nemovitosti, nejsou zanesené do katastrálních map.

Od roku 2017 Galerie hl. m. Prahy systematicky pracuje na podrobné pasportizaci. Základní soubor, který vycházel z evidence sbírek spravovaných Galeríí hl. m. Prahy (z archivu a současných) a městských částí Prahy ke konci roku 2017 čítal 740 solitérních uměleckých objektů (mezi nimi i díla odstraněná či zaniklá). Tyto objekty byly dále tříděny do kategorií a tříd (kategorie viz tab / 06). Další fáze spočívala v průzkumu webových aplikací, stránek či blogů, které zřizují městské instituce, spolky nebo fyzické osoby. To databázi rozšířilo o díla dosud neevidovaná nebo díla nová, vlastněná či vytvořená soukromými subjekty. Poslední fází byl terénní průzkum, kterým jsou informace o evidovaných dílech ověřovány, doplňovány a jsou pořizovány rozsáhlé fotodokumentace evidovaných i (dosud) neevidovaných uměleckých děl nacházejících se na veřejných prostranstvích.

STRUKTURA OBLASTI SBĚRU DAT O KULTURNÍ INFRASTRUKTUŘE V PRAZE

Zdroj: vlastní zpracování

2.2 CÍLE A KLÍČOVÉ OBLASTI MAPOVÁNÍ

IAB/O2

CÍLE A KLÍČOVÉ OBLASTI MAPOVÁNÍ KULTURNÍ INFRASTRUKTURY V PRAZE

Cíle mapování kulturní infrastruktury	Tvrzení/ otázka	Sledované proměnné	Metoda zjištění dat	Zdroj dat	Držitel dat
Postihnout kulturní prostředí Prahy – kulturní zařízení	Jaká zařízení zajišťují kulturní dění v Praze	Kategorie kulturních zařízení: divadlo, kino, muzeum apod.	Vlastní sběr, srovnání s registry NIPOS, rešerše internetových stránek	NIPOS, kulturní portály, webové stránky institucí, terénní šetření	IPR, (NIPOS, ČSÚ budoucí spolupráce)
	Jaké je rozmístění kulturních zařízení v Praze	Budovy kulturních zařízení – adresní body	Vlastní sběr, srovnání s registry NIPOS, rešerše internetových stránek	NIPOS, kulturní portály, webové stránky institucí, terénní šetření	IPR, (NIPOS, ČSÚ budoucí spolupráce)
	Jaká je vlastnická struktura kulturních zařízení i v Praze	Vlastník, provozovatel, zřizovatel	Vlastní sběr, srovnání s registry NIPOS, rešerše internetových stránek	NIPOS, kulturní portály, webové stránky institucí, terénní šetření	IPR, (NIPOS, ČSÚ budoucí spolupráce)
	Jak jsou kulturní zařízení v Praze financovány	Grant, dotace, příspěvky – sledování financování z veřejných zdrojů	Grantový systém, výroční zprávy a rozpočty města, městských částí apod.	MHMP, městské části, Ministerstvo kultury	IPR
Postihnout kulturní prostředí Prahy – umění ve veřejném prostoru	Jaká umělecká díla se nacházejí ve veřejném prostoru	Kategorie umění ve veřejném prostoru: socha, pamětní deska, kašna apod.	Vlastní šetření a sbírky GHMP, srovnání databází MČ, MHMP, NPÚ, MK ČR	GHMP, MHMP, MČ, MK ČR, NPÚ	GHMP
	Jaké je rozmístění umění ve veřejném prostoru v Praze	GPS souřadnice umístění díla, umístění v rámci veřejného prostoru	Vlastní šetření a sbírky GHMP, srovnání databází MČ, MHMP, NPÚ, MK ČR	GHMP, MHMP, MČ, MK ČR, NPÚ	GHMP
	Jaká je vlastnická struktura uměleckých děl ve veřejném prostoru v Praze	Majitel, správce + majitel a správce pozemku	Vlastní šetření a sbírky GHMP, srovnání databází MČ, MHMP, NPÚ, MK ČR	GHMP, MHMP, MČ, MK ČR, NPÚ	GHMP
	Jaký je stav uměleckých děl ve veřejném prostoru	Technický stav uměleckého díla – kategorie	Vlastní šetření a sbírky GHMP, srovnání databází MČ, MHMP, NPÚ, MK ČR	GHMP, MHMP, MČ, MK ČR, NPÚ	GHMP
	Jaký je pohyb uměleckých děl ve veřejném prostoru		Vlastní šetření a sbírky GHMP, srovnání databází MČ, MHMP, NPÚ, MK ČR	GHMP, MHMP, MČ, MK ČR, NPÚ	GHMP

Postihnout vhodnost a rozmanitost veřejných prostranství pro kulturu a kulturní aktivity ve městě	Jaké typy veřejných prostranství se v Praze nacházejí	Kategorie veřejných prostranství podle významu a typu území	Výběr z již stávajících databází (UAP), propojení s databází kulturních akcí	IPR (KAP, UAP), kulturní portály	IPR
	Jaká je struktura/rozmístění veřejných prostranství v Praze	Umístění veřejných prostranství ve městě	Výběr z již stávajících databází (UAP), propojení s databází kulturních akcí	IPR (KAP, UAP), kulturní portály	IPR
	Jak jsou veřejná prostranství v Praze využívána pro kulturní a kulturně-komunitní aktivity	Počet akcí odehrávající na místě a jejich klasifikace, perioda, velikost apod.	Data z kulturních portálů, popř. vlastní došetření	IPR, kulturní portály	IPR
Doplňkové - výběrové	Jaká je vybavenost veřejných prostranství v Praze	Mobiliář, stav, druh povrchu apod.	Výběr z již stávajících databází (UAP), propojení s databází kulturních akcí	IPR (KAP, UAP, KVP, KZI), vlastní šetření	IPR

Zdroj: vlastní zpracování

Kulturní infrastruktura je v tomto dokumentu chápána zejména jako kulturní vybavenost města s územním průmětem. Jde tedy o místa kulturní produkce, která ovlivňují dostupnost, variabilitu a kvalitu kulturního života v Praze. Data jsou sbírána zejména pro potřeby územního plánování, konkrétně pro potřeby zpracování územně analytických podkladů, pro efektivní rozhodování o dění v území (např. v případě nových staveb) a jeho využití. Spolu s dalšími oblastmi slouží mapování kulturní infrastruktury pro potřeby plánování a financování kultury stejně jako pro efektivní plánování a strategický rozvoj města jako celku.

Jde o základní přehled dat o kultuře, která jsou sbírána většinou zahraničních institucí (viz Marková 2017). Kulturní zařízení, která jsou sledována (viz tab / 02), vytváří kulturní zázemí města umožňující nabídku kultury jejím obyvatelům. Zahrnují však širokou škálu kulturních aktérů od tradičních, jako jsou divadla, muzea a galerie, kina, výstavní sály, přes novodobé, jako jsou hudební kluby, čítárny, co-workingová centra, kulturní huby, až po ty, které stojí na pomezí kultury a jiných odvětví, jako jsou sokolovny, komunitní centra, kongresové sály, nebo jako jsou místa sezónního charakteru, která mohou po zbytek roku plnit jinou než kulturní funkci (viz obr / 01).

2.3 MAPOVÁNÍ PRIMÁRNÍCH DAT

Mapování kulturní infrastruktury by mělo odpovědět na základní otázky: Co, kolik, kde a kdo? Mapování bude rozděleno na tři části podle výše zmíněných oblastí (viz obr / 01). V každé oblasti je dále stanovena oblast mapování (viz tab / 02), z níž se odvíjejí sledované ukazatele a jejich rozměr. Vzhledem k nedostatečnému sběru těchto dat jinými pražskými institucemi musí dojít ke sběru primárních dat či k jejich významnému doplnění prostřednictvím vlastního šetření.

Vzhledem k velké šíři kategorií kulturních zařízení je nutné v každé z oblastí předem stanovit skupiny dat základních a doplňkových (viz tab / 03). Za skupinu dat základních jsou považovány kategorie tradičních kulturních oblastí, které jsou sledovány většinou českých i zahraničních institucí. Tato data by měla tvořit základ databáze kulturních zařízení a měla by být pravidelně a systematicky aktualizována (časový rámec aktualizace dat by měl být co nejkratší, maximálně však jednou za 4 roky pro potřeby ÚAP). Kategorie dat doplňkových představují takové kategorie kulturních zařízení, které jsou buď nepravidelné, odehrávají se ve specifických prostorách, nebo stojí na pomezí s jinými oblastmi (sport, cestovní ruch, komunitní akce) či kulturní aktivity zabírají jen část celkové náplně.

KATEGORIE SLEDOVANÝCH DAT PRO MAPOVÁNÍ KULTURNÍ INFRASTRUKTURY V PRAZE

Kategorie	Typ	Sledování v zahraničí – př. města, instituce	Definice
Kulturní zařízení			
Muzea a galerie	Základní	Amsterdam, Berlín, Londýn, Eurostat, UNESCO, Linec	Budova či místo, které disponují vlastními sbírkami, které vystavují
Výstavní síně/sály	Základní	Amsterdam, Berlín, Londýn, Linec	Výstavní prostor výtvarného umění, který nedisponuje vlastními sbírkami
Divadla	Základní	Amsterdam, Berlín, Londýn, Eurostat, Linec	Budova či místo, kde se koná divadelní představení a kde se soustředí diváci za účelem jeho zhlédnutí
Památky	Základní	Amsterdam, Berlín, Londýn, Eurostat	Objekt významný svými kulturními, historickými, společenskými či jinými hodnotami. V Česku jsou tyto objekty vymezeny zákonem o památkové péči.
Knihovny	Základní	Amsterdam, Berlín, Londýn, Linec, Eurostat	Veřejně přístupná budova, která disponuje knihovním fondem, jehož jednotky zapůjčuje návštěvníkům
Kina	Základní	Amsterdam, Berlín, Eurostat, Linec	Budova či místo, jež jsou určeny a uzpůsobeny k hromadnému sledování filmových představení
Koncertní síně/sály	Základní	Amsterdam, Berlín, Londýn, Linec	Budova či místo, kde se konají hudební produkce (primárně akustické, tedy bez pomoci audiotechniky) a kde se soustředí posluchači za účelem jejich poslechu
Hudební kluby, diskotéky a taneční	Základní	Amsterdam, Berlín, Linec	Budova či místo, kde se konají hudební produkce (primárně za pomoci audiotechniky) a kde se soustředí posluchači za účelem jejich poslechu
Multifunkční arény	Základní – hraniční		Budova či místo, které jsou využívány jak pro kulturní akce (např. koncerty), tak pro sportovní utkání či kongresy. Příkladem může být O2 aréna či Tipsport arena
Multifunkční sály	Základní – specifické		Budova obsahující sál či sály sloužící pro velké nebo významné společenské akce, jako jsou plesy, koncerty, kongresy, společenská setkání apod.
Kulturně-komunitní zařízení	Základní - hraniční		Zařízení, které obsluhuje primárně komunitu v místě jejího provozu. Cílem takového zařízení je poskytnout prostor pro kulturní a volnočasové aktivity místním obyvatelům, neprofesionálním souborům, vč. poskytnutí prostoru pro setkávání různých místních zájmových skupin. Nejčastěji jsou taková zařízení označována jako kulturní domy, komunitní centra, kulturní centra a centra pro specifické skupiny obyvatel, jako je např. mateřské centrum
Oborové a specializované knihovny	Doplňkové - hraniční		Veřejně přístupná budova, která disponuje oborově či jinak specifickým knihovním fondem, jehož jednotky zapůjčuje návštěvníkům

Kongresové centrum	Doplňkové - hraniční		Budova obsahující sály pro pořádání velkých společenských akcí a jejich obsluhu, primárně orientovaná na kongresy, konference a podobné profesní akce
Hotelový sál	Doplňkové - hraniční		Sál či sály v areálu ubytovacího zařízení umožňující pořádání společenských akcí
Prostory základních škol	Doplňkové - hraniční		Prostory ve školách umožňující pořádání kulturních, kulturně-komunitních a jiných volnočasových akcí v době mimo běžnou výuku
Prostory církevních staveb a modliteben	Doplňkové - hraniční		Prostory v církevních stavbách a modlitebnách, kde jsou pořádány kulturní, kulturně-komunitní či jiné volnočasové akce a aktivity
Sokolovny	Doplňkové - hraniční		Budova obsahující sál či sály primárně určené pro sportovní, kulturní a společné akce a aktivity TJ Sokol.
Třetí místa s kulturním přesahem	Doplňkové - hraniční		Místo/a umožňující sociální interakci mezi prostorem domova (první místo) a prostorem práce (druhé místo), které zároveň disponuje kulturním přesahem (například formou doprovodného kulturního programu)
- bary	Doplňkové - hraniční	Amsterdam, Berlín, Londýn	
- kavárny	Doplňkové - hraniční	Amsterdam, Berlín	
- restaurace		Amsterdam, Berlín	
- knihkupectví	Doplňkové - hraniční	Amsterdam, Berlín	
Místa setkávání spolků a dobročinných organizací	Doplňkové - hraniční		Objekt či prostor, kde dochází k pravidelnému setkávání skupin obyvatel se společným zájmem, pro který jsou oficiálně organizováni.
Letní kina	Doplňkové - sezónní		Místo dočasné, sezónní produkce pod „širým nebem“ zaměřené zejména na promítání filmových děl.
Letní divadla (letní divadelní scéna)	Doplňkové - sezónní		Místo dočasné, sezónní produkce pod „širým nebem“ zaměřené zejména na divadelní představení.
Umění ve veřejném prostoru			
Stálé expozice a díla	Základní	Vídeň, Berlín	Umělecké dílo trvale umístěné na veřejném prostranství
Dočasné expozice a díla	Doplňkové		Umělecké dílo dočasně umístěné na veřejném prostranství
Veřejná prostranství			
S pravidelným programem	Základní		Veřejná prostranství, na kterých se pravidelně odehrávají kulturní aktivity
S občasnými kulturními aktivitami	Doplňkové		Veřejná prostranství, na kterých se odehrávají kulturní aktivity nepravidelně
Ostatní	Doplňkové		Jiné typy veřejných prostranství výše neuvedené

Zdroj: vlastní zpracování

V každé z určených oblastí je nutné stanovit, jaké ukazatele budou v jednotlivých kategoriích kulturní infrastruktury sledovány. Ty se budou lišit podle zaměření a cíle databáze, která je vytvářena. Jiné ukazatele tedy budeme sledovat u základního souboru kulturních zařízení, jiné v oblastech veřejných prostranství a umění ve veřejném prostoru. I v této části je opět nutné vymezit, jaké ukazatele představují nezbytný základ databáze a mohou být součástí její pravidelné (a pokud možno neměnné) aktualizace (a tedy základního kulturního přehledu) a které ukazatele (proměnné) je možné považovat za doplňkové.

V oblasti **mapování kulturních zařízení** představuje základ databáze soubor 10 ukazatelů, které by měly být pravidelně sbírány a aktualizovány (viz tab / 04). Primárním účelem sběru těchto dat je jejich využití jako podklad pro efektivní rozhodování o dění v území měst, což vychází ze samotné agendy zadavatele metodiky (IPR Praha, viz kap. 1.2). Z toho důvodu je základním rozlišovacím prvkem databáze nikoli aktér (tedy provozovatel či majitel kulturního zařízení), ale kulturní zařízení, přesněji místo, kde se kulturní aktivita odehrává. Proto dochází někdy k „duplicitám“, přesněji k evidenci více záznamů (provozovaných jedním aktérem) oproti např. databázím NIPOS, kde jsou evidovány kulturní zařízení podle registrovaného aktéra, nikoli podle konkrétní provozovny. Jako příklad je možno uvést Galerii hl. m. Prahy, která bude podle aktéra představovat jeden záznam v databázi, avšak podle kulturního zařízení (místa provozu) bude záznamů od stejného aktéra 6, protože Galerie hl. m. Prahy provozuje více kulturních zařízení v různých budovách v Praze. Vždy je tedy nutné vymezit cíl a účel sběru dat.

Uvedení názvu aktéra, který kulturní zařízení provozuje, je významné z hlediska propojení vlastnických vztahů, kdy je možné dohledat, jaké kulturní zařízení a kolik jich provozuje jeden subjekt a jaké jsou jeho vlastnické vazby. Tento údaj je dále možné propojit s údajem v registru ekonomických subjektů na základě identifikačního čísla (IČ), a tedy propojit s databází kulturně-kreativních odvětví (viz kap. 4 Subjekty kulturních a kreativních odvětví). Adresa kulturního zařízení umožňuje lokalizaci zařízení v mapě, tedy v prostoru města, a tím i následné analýzy spojené s děním na území města (tento údaj může být nahrazen GPS souřadnicí nebo o ni doplněn). Evidence kontaktních údajů (jako je telefon, email a internetové stránky) na druhou stranu poskytuje možnost případného dohledání bližších informací o zařízení (popřípadě i provozovateli), kontaktování provozovatele či zařízení v případě vytváření pracovních sítí a samozřejmě i rychlejší a efektivnější aktualizaci a ověřování evidovaných dat.

TAB / 04

UKAZATELE DOPORUČENÉ SLEDOVAT V RÁMCI MAPOVÁNÍ KULTURNÍCH ZAŘÍZENÍ

Ukazatel	Typ údaje	Vztah k cíli	Vysvětlení
Kulturní zařízení	Název kulturního zařízení	Hlavní jednotka kulturní infrastruktury – hlavní identifikační údaj	Název kulturního zařízení, ve kterém se odehrává kulturní aktivita
Aktér	Název registrované společnosti	Jednotka umožňující rozpoznat provozovatele a propojit databázi s KKO (spolu s IČO)	Provozovatel kulturního zařízení zapsaný do registru ekonomických subjektů
Budova	Název (pokud se liší od názvu kulturního zařízení/aktéra nebo je jméno budovy obecně známější)	Fyzická infrastruktura (vztah k ÚAP a územnímu plánu)	Budova či její část, v níž se odehrává pravidelná kulturní aktivita, již provozuje daný aktér
Kategorie kulturního zařízení	Název kategorie	Rozlišuje kategorii kulturního zařízení a tedy variabilitu kulturního prostředí	Primární kategorie kulturního zařízení, která je určena v tab / 03
IČ	Číslo (jedinečné)	Identifikační údaj aktéra spojujícího databázi kulturních zařízení s KKO	Identifikační číslo aktéra, provozujícího kulturní zařízení zapsaného do rejstříku ekonomických subjektů
Adresa	Název ulice, číslo popisné, číslo orientační, PSČ	Umožňuje spojení kulturního zařízení s konkrétním místem ve městě –	Přesná adresa sídla kulturního zařízení ve formě název ulice,

	(každý údaj ve vlastním sloupci)	identifikace v mapě, možnost propojení s ÚAP a dalšími územními podklady	č. p., č. o., PSČ rozepsaných do vlastních sloupců
Kontaktní údaje	Telefonní číslo, email, webové stránky	Umožňuje evidenci kulturních subjektů, snadnější aktualizaci údajů a jejich ověření, vytvoření kontakt. listu pro spolupráci atd.	Kontaktní údaje na kulturního zařízení, popřípadě na provozovatele či centrální organizace
Kapacita	Číslo (hodnota) + typ	Umožňuje srovnání velikostí kulturních zařízení v jednotlivých kategoriích, udává informaci o velikosti a kapacitách KZ a tím o její potenciální využitelnosti	Údaj o velikosti využitelné plochy pro kulturní aktivity, typ kapacity je určen pro jednotlivé kategorie, porovnání je tak možné v rámci kategorie (viz tab / 05)
Další kulturní využití	Zaškrtnutí kategorie doplňkové ke kategorii hlavní (možné i více)	Poukazuje na variabilitu či multifunkčnost prostoru kulturního zařízení a možné kombinace kategorií, informace o rozmanitosti a komplexnosti kulturní infrastruktury	Jde o kategorie KZ, které jsou v KZ přítomné jako doplněk ke kategorii hlavní, např. v divadle je také prostor pro výstavy, kavárna nebo knihovna, čítárna apod.
Zřizovatel	Typ zřizovatele KZ podle předem určených kategorií	Poukazuje na vlastnickou strukturu kulturních zařízení a tím i na informace o veřejných a jiných financích v kultuře (propojení s částí financování kultury)	Zřizovatel představuje typ subjektu podle vztahu k veřejným financím: MKČR HMP MČ církve soukromý subjekt nestátní nezisková organizace ostatní (VŠ aj.)
Bezbariérovost	Zaškrtnutí předem daných kategorií	Poukazuje na otevřenost kulturního prostředí města	Jde o údaj, který určuje, zda je daný objekt uzpůsobený pro návštěvníky se sníženou pohyblivostí (např. invalidy, seniory, maminky s dětmi apod.)
Doplňkové			
Výkonnostní ukazatele			
Ukazatele o návštěvnosti	Počet návštěvníků jednotlivých zařízení	Ukazuje na výkonnost a popularitu daného zařízení, částečně i např. na kvalitu	Sleduje např. NIPOS ve výkazech, dále rozbor v kap. 6
Specializované ukazatele	Např. příjmy zařízení, počet zaměstnanců apod.	Ukazuje ekonomickou výkonnost zařízení (vhodné např. pro sestavování dotačních programů apod.)	Sleduje např. NIPOS ve výkazech, dále v kap. 3

Zdroj: vlastní zpracování

Údaj o kapacitě kulturního zařízení poukazuje na velikost daného zařízení z hlediska stanovené kategorie, tzn. pro každou kategorii je stanovena hodnota (měřítko), podle které je kapacita určována (viz tab / 05). Kulturní zařízení jsou tak srovnatelná mezi sebou v jedné

kategorii, nikoli však napříč kategoriemi. Důvodem je značná variabilita kulturních zařízení, která jsou z hlediska nároků na prostor rozdílná ve vztahu k jejich zaměření. Například u knihovny její význam z hlediska velikosti určuje velikost knihovního fondu, nikoli počet sedadel, jako je to v případě kina či divadel. Naopak u výstavních prostor je z hlediska kapacity důležitý zejména údaj o počtu sálů a jejich výměře, nikoli informace o velikosti sbírky (pokud nějaké vlastní), jelikož toto není jejich primární činností, jako je to v případě muzeí. Kapacita tedy z hlediska městského plánování ukazuje jak na význam daného kulturního zařízení, tak na potenciál obslužnosti daného území. V případě doplnění údaje o návštěvnosti je pak možné jednotlivá zařízení hierarchizovat z hlediska regionálního významu.

TAB / 05

HODNOTY KAPACIT PODLE KATEGORIÍ KULTURNÍCH ZAŘÍZENÍ

Kategorie	Kapacita 1	Jednotka	Kapacita 2	Jednotka
Divadlo	Počet sedadel	ks	Počet sálů	ks
Muzeum/galerie	Počet děl ve sbírce	ks		
Výstavní síň	Velikost výstavního prostoru	m ²	Počet sálů	ks
Knihovna	Velikost knihovního fondu	ks		
Kino	Počet sedadel	ks	Počet sálů	ks
Hudební klub	Velikost prostoru pro akce	m ²	Počet sálů	ks
Koncertní sál	Počet sedadel	ks	Počet sálů	ks
Multifunkční aréna	Velikost prostoru pro akce	m ²	Počet sálů	ks
Kulturně-komunitní zařízení	Velikost prostoru pro akce	m ²	Počet sálů	ks
Zahraniční kulturní zastoupení	Velikost prostoru pro akce	m ²	Počet sálů	ks
Multifunkční sál	Velikost prostoru pro akce	m ²	Počet sálů	ks

Zdroj: vlastní zpracování

Speciálním ukazatelem je „další kulturní využití“, tedy další kategorie kulturních zařízení, které mohou být přiřazeny ke kategorii hlavní. Tento ukazatel je sledován především z důvodu multifunkčnosti či rozšířené/doplňkové obslužnosti mnohých kulturních zařízení. Zde je ale nutné rozlišit, zda se jedná o samostatné kulturní zařízení (které by mělo mít vlastní záznam v databázi), či o zařízení doplňkové, resp. o jiné využití části zaznamenaného zařízení (které tak bude označeno pouze tímto ukazatelem). Rozdíl tedy bude mezi tím, když se v jedné budově bude nacházet kino a galerie, které mají každý vlastní prostory, jež jsou využívány k tomuto účelu. V tomto případě půjde o dvě kulturní zařízení, každé s vlastním záznamem v databázi. Pokud ale bude zaznamenáno kino, v jehož sále (kde je plátno a většinou promítán film či jiné audiovizuální představení) jsou pořádány též výstavy, pak jde o činnost doplňkovou a ta bude zaznamenána jako „další kulturní využití“.

V neposlední řadě je z hlediska základních informací o souboru kulturních zařízení významné sledovat zřizovatele daného zařízení. Tento údaj umožňuje identifikaci typu vlastnického vztahu, tím i vztah k veřejnému financování. V databázi je doporučeno rozlišovat 7 typů zřizovatelů: Ministerstvo kultury ČR (MK ČR), Magistrát hl. m. Prahy (HMP), městskou část (MČ), církev, soukromý subjekt, nestátní nezisková organizace (NNO) a ostatní (VŠ aj.).

Doporučeno je také sledovat bezbariérovost kulturních zařízení, která ukazuje na otevřenost daného kulturního zařízení, respektive na otevřenost kulturního prostředí jako celku. Bezbariérovost je možné sledovat na základě kategorií již stanovených Pražskou organizací vozíčkářů, která rozlišuje: objekt přístupný, objekt částečně přístupný a objekt obtížně přístupný nebo nepřístupný (definice viz Pražská organizace vozíčkářů, 2018). Doplňkově je možné sledovat i upřesňující informace o bezbariérovosti v jednotlivých oblastech (např. přítomnost výtahu, schodů, bezbariérového WC, velikost dveří atd.).

Většina výše zmíněných ukazatelů umožňuje mimo základního přehledu kulturních zařízení ve městě (Praze) i srovnání s kulturními zařízeními v zahraničí. Zde je důležité zejména vymezení stejných kategorií a jejich definic (tzn. kategorií obsahujících stejný typ jednotek, viz tab / 03) a stejných kapacit pro určení jejich velikosti/objemu/významu, aby bylo možné srovnání kulturní infrastruktury v mezinárodním měřítku a tím i zapojení Prahy do mezinárodních kulturních platform a databází, jako jsou např. World Cities Culture Forum (2019), Creative Europe (2019), Eurostat (2018), UNESCO (2009).

Doplňkově mohou být sbírány např. informace o výkonosti daných kulturních zařízení, způsobu financování, návštěvnosti či organizační struktuře. Dalšími ukazateli mohou být různé specifické oblasti pro jednotlivé kategorie, jako je např. v případě divadel počet hostujících souborů, počet výjezdů domácích souborů nebo u kin např. poměr zahraničních a domácích filmů, počet premiér za rok atd. Pojem „doplňkové ukazatele“ nepředstavuje ukazatele, které nejsou podstatné či by byly pro kulturní mapování méně významné. Jde spíše o logické uspořádání základních a specializovaných dat opřené o možnosti pravidelné aktualizace a dostupnosti dat. Příliš velké nároky na podrobnost datových souborů mohou v jejich konečné fázi vést k redukci srovnatelnosti dat. Je nutné se spíše spokojit s menším množstvím kvalitních a důvěryhodných dat než s velkým množstvím neúplných či nespolehlivých dat, ze kterých v konečné fázi není možné vyvodit kvalitní a podložené závěry. K doplňkovým ukazatelům je možné přistupovat z různých hledisek:

- 1 Ukazatelé, které je možné získat efektivněji v rámci sběrů jiných databází, mohou být do souboru základní databáze doplněny dodatečně.
- 2 Ukazatelé, které jsou natolik specifické, že jejich sběr by byl příliš náročný (časově či finančně), a proto je vhodné je zjišťovat pouze výběrově nebo v delších časových obdobích.
- 3 Ukazatelé, které zobrazují data individuální či citlivá a jejich sběr tedy podléhá specifickým pravidlům sběru a nakládání s nimi nebo nejsou aktéři ochotni tato data z důvodu ochrany (např. konkurenceschopnosti) poskytnout.

Při **mapování umění ve veřejném prostoru** čítá základní soubor podobně jako u mapování kulturních zařízení 11 ukazatelů, které by měly být pravidelně sbírány a aktualizovány (viz tab / 06). Jako doplňkový ukazatel je stanovena „historie díla“. Tento ukazatel není doplňkový z hlediska významu, ale z hlediska metodiky. Jde o údaj nestrukturovaný, a tudíž není vázán v podstatě žádnými limity, není podle něj možné databázi filtrovat, a proto se jedná o údaj informativního, doplňujícího (i když stále významného) charakteru.

Základní soubor zahrnuje informace o umístění díla (parcelní číslo, přístupnost, umístění díla v prostoru, pohyb díla), o stavu a kvalitě díla (stav díla, materiál, památková ochrana, umělecký styl, klasifikace) a informace o majetkových vztazích (viz tab / 06). Vzhledem k velmi širokému spektru uměleckých děl ve veřejném prostoru je klasifikace děl dále upřesněna v tab / 07. Metodika sběru dat o umění ve veřejném prostoru odráží jak potřeby IPR Praha, např. v rámci rozhodování o území, tvorbě územně analytických podkladů, tak potřeby městských částí, Galerie hl. m. Prahy (správa děl a jejich financování) a informace pro veřejnost. Databáze umění ve veřejném prostoru nenahrazuje podrobnou evidenci děl, kterou disponují jednotliví majitelé či správci děl. Cílem databáze je podat přehledné a ucelené informace o všech dílech ve veřejném prostoru, proto jsou uspořádány tak, aby byly přehledné, přístupné a sloužily širokému spektru uživatelů.

Databáze umění ve veřejném prostoru by dále měla být rozšířena o soubor fotografií celého díla z více pohledů i detailních fotografií. Fotografie budou pořizovány přímo na místě terénními pracovníky a ke každému dílu zapsanému v databázi bude přidělen daný soubor fotografií. To umožní přehled o vizuálním stavu díla, který je nezbytný nejen z hlediska identifikace díla, ale také např. pro informaci o jeho stavu, materiálu, prostředí apod.

TAB / 06

UKAZATELE DOPORUČENÉ SLEDOVAT V RÁMCI MAPOVÁNÍ UMĚNÍ VE VEŘEJNÉM PROSTORU

Ukazatel	Typ údaje	Vztah k cíli	Vysvětlení
Parcelní číslo	Číslo parcely	Umožňuje přiřazení díla k pozemku, lokalizace díla	Propojení s katastrem nemovitostí
Stav díla	Kategorie funkce	Přehled o stavu díla např. pro potřeby revitalizace, oprav apod.	Kategorie: funkční, nefunkční, po restaurování
Materiál díla	Kategorie podle typu materiálu	Informace potřebná pro manipulaci a nakládání s dílem (např. opravy, přesun)	Převažující materiál – např. pískovec světlý, kov barevný, kov slitina apod.
Památková ochrana	Typy ochrany	Informace potřebná pro nakládání s dílem	KP, NKP, není. Propojení s databází památkové ochrany

Umělecký styl	Kategorie podle uměleckých slohů/stylů	Umožňuje filtraci podle zájmů o určitý umělecký styl	Hodnoty by měly být v souladu s hodnotami používanými v databázích daného aktéra v lokalitě (galerie, muzeum)
Klasifikace	Rozdělení děl do kategorií a tříd	Umožňuje filtrace podle druhů děl – např. pro potřeby financování, kultivace prostředí apod.	Konkrétní kategorie a třídy – viz tab / 07 Dílo může spadat do všech tří tříd, ale právě jedné kategorie
Přístupnost	Ano/ne	Udává, zda je dílo volně přístupné, důležité pro nakládání s dílem – např. bezpečnost	Dílo se může nacházet např. uvnitř budovy, za plotem, na náměstí apod.
Umístění díla	Typ veřejného prostranství	Umožní sledování v souvislosti s občanskou vybaveností	Např. základní škola, náměstí, ulice, park, kulturní zařízení apod.
Pohyb díla	Rok	Umožní sledovat historii přítomnosti díla ve veřejném prostoru	Zahrnuje informace o osazení díla, přemístění díla či případném zániku díla
Správce/vlastník	Kategorie podle vztahu	Základní údaj o vlastnictví a správě – nakládání s dílem, financování apod.	Údaj o vlastním díle i pozemku, kategorie: město, stát, MČ, soukromý
Kontakt	Název, adresa, telefon, email na správce díla	Komunikace se správcem, aktualizace databáze	Údaj by měl být neveřejný
Doplňkové			
Historie díla	Popis	Zajímavé či významné informace o uměleckém díle	Vlastní popis bez omezení – popis a odborné zhodnocení díla, informace občanům i pro účely vlastní sbírky,

Zdroj: vlastní zpracování

TAB / 07

KATEGORIE A TŘÍDY UMĚNÍ VE VEŘEJNÉM PROSTOTU

Kategorie	Třída		
	<i>podle formy</i>	<i>podle funkce</i>	<i>podle typu</i>
Dílo samostatné	Abstraktní	Dílo samostatné / bez přidané funkce	Socha
Dílo s funkcí	Architektonické	Dílo s vodním prvkem	Sousoší
Dílo spojené s architekturou	Figurální	Dílo spojené s veřejným osvětlením	Plastika
	Hlava – busta, reliéf	Mobiliář / užitná funkce	Objekt
	Figurální reliéf	Dílo spojené s pietním místem, válečným hrobem	Kašna
	Kresebná	Herní nebo sportovní prvek	Pítka
	Typografická		Mobiliář
			Pomník
			Pamětní deska
			Fontána
			Památník
			Domovní znamení
			...

Zdroj: vlastní zpracování

Základní soubor informací o **veřejných prostranstvích** představuje méně ukazatelů (viz tab / 08), protože sběr dat je významně ovlivněn sběrem dalších datových souborů. Sběr a klasifikace kultury ve veřejném prostoru probíhá na jedné straně formou sběru informací o kulturních akcích, kde jsou veřejná prostranství jedním z míst, kde se akce odehrávají. Na straně druhé jsou detailně sbírány informace o samotných veřejných prostranstvích např. pro účely územně analytických podkladů, územního plánování, rozvoje města apod. Databáze veřejných prostranství pro kulturní aktivity tak představují ve své podstatě podkategorii dvou nadřazených databází. Výsledná databáze veřejných prostranství pro kulturu je tak do určité míry průmětem těchto dvou databází a závisí na metodice příslušného sběru dat. Zatímco sběr dat o kulturních akcích je součástí představované metodiky (viz kap. 5), tak sběr dat o veřejných prostranstvích je předmětem metodiky prezentované v Územně analytických podkladech hl. m. Prahy (viz např. UAP 2016).

TAB / 08

UKAZATELE DOPORUČENÉ SLEDOVAT V RÁMCI MAPOVÁNÍ VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ PRO KULTURU

Ukazatel	Typ údaje	Vztah k cíli	Vysvětlení
Parcelní číslo	Číslo parcely	Umožní identifikaci veřejného prostranství v prostoru	Možné propojení s katastrem nemovitostí, identifikace ve vztahu k budovám apod.
Typ veřejného prostranství	Klasifikace podle tradičních typů: náměstí, ulice, nábřeží, park (klasifikace z UAP)	Rozlišení typu je významný pro správu, udělování povolení k záboru atd.	Může být významné pro rozlišování základního souboru akcí ve veřejném prostoru
Význam veřejného prostranství	Hierarchizace podle UAP: lokální, čtvrtková, městská	Umožňuje posuzovat veřejná prostranství vzhledem ke klasifikaci akcí – pro plánování, zábory apod.	Možné doplnit další kategorie podle UAP nebo upravit podle typu pořádaných akcí (např. nadregionální, mezinárodní)
Počet a délka pořádaných akcí	Číslo (počet akcední)	Umožňuje určit vytíženost jednotlivých oblastí města	Možné rozšířit/doplnit o typy akcí a jejich poměr
Správa	Příslušný úřad MČ	Informace o vydávání povolení záboru apod.	Kdo vydává povolení k záboru, vyjádření atd. – kontakty
Doplňkové			
Vybavení	Výčet podle předem daných kategorií	Umožňuje představu o vybavenosti místa, bariérách apod.	Vlastní došetření – bude použito výběrově
Přístupnost	Složený identifikátor nebo klasifikace podle oblastí/vzdálenosti	Umožňuje určit dostupnost místa, tudíž možnosti konání akcí a např. jejich velikost, typ	Vlastní došetření – bude použito výběrově
Povrch	Typ povrchu	Informace o možnostech konání akcí, o stavu veřejného prostranství	Vlastní došetření – bude použito výběrově
Velikost záboru	Jednotka plochy	Informace o velikosti záboru pro kulturní akce	Výběrové došetření

Zdroj: vlastní zpracování

Za základní soubor, který by měl být v rámci databáze veřejných prostranství pro kulturu sledován, jsou považovány informace o umístění prostranství, typu prostranství, jejich hierarchizaci, informace o jejich vytížení kulturními akcemi a záznam o správě území (resp. o vydávání příslušných povolení, viz tabulka 8). Většinu dat je možné v základní formě získat z již stávajících databází IPR Praha (především územně analytických podkladů a z platného územního plánu¹). Informace o pořádaných akcích budou získány z databáze kulturních akcí (viz kap. 5). Na základě této databáze bude také stanoven základní soubor sledovaných veřejných prostranství, tedy veřejná prostranství s pravidelným kulturním program. Primárně budou sledována pouze ta veřejná prostranství, kde se odehrává pravidelný kulturní program. Jiné typy veřejných prostranství a doplňkové ukazatele budou sledovány pouze výběrově pro určité lokality,

1 Viz např. ÚAP hl. m. Prahy 2016 a Územní plán sídelního útvaru hl. m. Prahy

popřípadě budou tyto ukazatele výběrově sledovány pro určité typy veřejných prostranství. Informace o velikosti záboru, popřípadě i typu záboru apod. nejsou pro nestejnou metodiku jejich sběru (a neexistující systém centrálního zápisu) sledovány pravidelně, ale jsou určeny pouze jako doplňkový ukazatel pro výběrová šetření či lokality. V budoucnosti by však bylo žádoucí tento ukazatel zařadit do pravidelného sběru dat.

2.4 SPRÁVA PRIMÁRNÍCH DAT

Po fázi přípravy, kdy je jasně vymezené, co by se mělo sbírat, je nutné také stanovit, jakým způsobem budou data sbírána, kde budou uložena, jak budou spravována, dále využívána a efektivně aktualizována. Pravidelná a jasně stanovená aktualizace dat umožňuje srovnání v čase a tak i údaň o vývojových trendech (které jsou potřebné např. pro vyhodnocení efektivity financování). Významné je mj. i efektivní využití a vytěžení dat pro různé druhy analýz a prognóz a jejich vhodné zobrazení pro možnosti využití širokou veřejností i odbornou sférou.

DOPORUČENÝ ZPŮSOB ZÁZNAMU DAT

Data by měla být zaznamenávána do předem připravené tabulky MS Excel (či jiného programu podobného typu), kde každý záznam (příslušné kulturní zařízení) odpovídá jednomu řádku a každá hodnota ukazatele jedné příslušné buňce. Z hlediska efektivity práce s daty není vhodné zaznamenávat více údajů do jedné buňky (nejen kvůli přehlednosti dat, ale také z důvodu následné práce s nimi). Každému příslušnému záznamu je přiřazeno unikátní identifikační číslo. U vybraných kategorií jsou použity předdefinované hodnoty z číselníků, které eliminují část chyb ze strany editora a zároveň udržují základní strukturu daného atributu (např. kategorie KZ, typ zřizovatele). Pro možnosti využití dat k prostorovým analýzám je nezbytná jejich lokalizace na základě adresy nebo souřadnic, uvedených v tabulce u každého záznamu. Na základě této informace je možné automaticky doplnit další prostorové údaje jako je parcelní číslo, katastrální území či MČ atd. Tyto informace platí obecně pro všechny tři oblasti dat o kulturní infrastruktuře ve městě.

DOPORUČENÁ METODA POŘÍZENÍ DAT

Data jsou obecně pořizována podle příslušné oblasti sběru dat a podle možností pokrytí z databází různého typu. Data o kulturní infrastruktuře by měla být sbírána kombinací práce od stolu a práce v terénu. Jako první krok je nutné si stanovit možné zdroje informací a dat a poté systematicky postupovat.

V případě kulturních zařízení tak půjde o sestavení seznamu oborových asociací, které sdružují aktéry z jednotlivých kategorií. Poté musí být tyto asociace osloveny s prosbou o dodání seznamu členů či registrovaných kulturních zařízení, nebo musí být tato data získána z příslušných stránek asociací. Tyto zdroje dat mohou být dále doplněny o záznamy evidované na kulturních portálech města (např. GoOut, CityBee, PCT apod.). Název kulturního zařízení, popřípadě další údaje, jako je adresa či webové stránky bude možné získat z daných portálů či databází asociací. Následné informace naplňující předem stanovené ukazatele pak musí být dohledány na příslušných stránkách kulturního zařízení či aktéra, v registru ekonomických subjektů nebo přímo v terénu. Podobně v případě nejasností by data měla být evidovaná od stolu ověřena v terénu (např. bezbariérovost, kapacit apod.).

Data o umění ve veřejném prostoru budou sbírána a aktualizována v gesci Galerie hl. m. Prahy. Podrobná historie sběru dat je popsána v rámečku 2. Sběr by měl probíhat v několika po sobě navazujících krocích. (1) Sběr pomoci evidencí uměleckých děl od jednotlivých vlastníků/správce (základní soubor – městské části, Galerie hl. m. Prahy). (2) Dohledání dalších majitelů a správce se žádostí o jejich evidence děl ve veřejném prostoru – např. soukromí majitelé. (3) Terénní průzkum evidovaných děl (dosbírání chybějících informací) a pořízení podrobné fotodokumentace. (4) Terénní průzkum se záměrem evidence dosud neevidovaných děl. V první fázi sběru by se měl sběr dat zaměřit primárně na solitérní plastiky ve veřejném prostoru, následně (doplňkově) mohou být evidována i další díla, např. pamětní desky, městský mobiliář, pítka, pomníky bez sochařské složky apod.

Databáze veřejných prostranství pro kulturu by měla být pořízena průmětem již existujících databází „veřejných prostranství“ a „kulturních akcí“. Základní soubor dat je možné s výjimkou evidence správce získat z těchto dvou databází. Doplňkově či výběrově pro cílené analýzy je možné soubor doplnit o další údaje nebo údaje podrobnější získané prostřednictvím terénních průzkumů.

DOPORUČENÁ FREKVENCE AKTUALIZACE DAT

Z hlediska náročnosti sběru příslušných dat a celkově rychlé a časté proměnlivosti kulturního prostředí v Praze by bylo ideální data aktualizovat každé dva roky (vždy ke konci příslušného roku). Pro potřeby územního plánování by se minimální období aktualizace

příslušných dat mělo vázat na aktualizaci územně analytických podkladů, které se podle zákona musí obnovovat každé 4 roky. Období delší než 4 roky by již neumožňovalo relevantní srovnání v čase, naopak období kratší než 2 roky by bylo administrativně i finančně náročné. Možná je také průběžná aktualizace ve spolupráci s jednotlivými aktéry (vlastníky či provozovateli kulturních zařízení, vlastníky či správci veřejných plastik nebo podle ověřených informací od veřejnosti popřípadě kvalifikovaných terénních pracovníků), ovšem i v tomto případě je nutná minimálně revize dat stanovená k pevně danému datu (obvykle konci roku).

DOPORUČENÁ METODA AKTUALIZACE DAT

Aktualizace dat, stejně jako jejich sběr musí probíhat systematicky a podle předem připraveného návodu a měla by proběhnout vždy ke konkrétnímu datu, které bude součástí základní informace o databázi. Aktualizace by měla probíhat v několika po sobě navazujících fázích. Ve fázi první by měly být prověřeny současné záznamy, zda jsou stále platné a zda se některé informace nezměnily, popřípadě by dané záznamy měly být opraveny. Tuto fázi je možné z větší části provádět „od stolu“ na základě prověření internetových stránek kulturních zařízení či aktéra, popřípadě jiným ověřením kontaktu (telefonicky, emailem apod.). V případě, že není možné spolehlivě ověřit dané informace „od stolu“, je nutné informace ověřit v terénu. Ve druhé fázi by měly být doplněny nové záznamy a zároveň vyřazeny záznamy staré (vyřazené záznamy by však měly být dále evidovány na zvláštním listu). Tato část by ideálně měla probíhat ve spolupráci s oborovými asociacemi a partnery v kulturních odvětvích. Doporučeno je vytvoření seznamu partnerů, kteří budou každý rok osloveni s prosbou o aktualizaci záznamů a případné navržení záznamů nových, nejlépe nových partnerů do seznamu kontaktů. Tento seznam by měl být oboustranně výhodný a sloužit jako základ pro kultivaci a rozvoj kulturního prostředí Prahy.

Jednou z možností, jak kulturní obec motivovat ke sdílení a aktualizaci informací, je vytvořit interaktivní mapy kulturní infrastruktury Prahy, kde by každé kulturní zařízení, plastika nebo veřejné prostranství bylo zobrazeno s příslušnými údaji (u kulturních zařízení s možností prokliku na webové stránky tohoto zařízení). Došlo by tak k prolnutí marketingových a analytických nástrojů, které by bylo prospěšné jak pro IPR Praha (pro sběr příslušných informací), tak pro kulturní aktéry z hlediska propagace, kooperace a práce s konkurencí. Možné, i žádoucí by bylo vytvoření systému „samoaktualizace“ dat, kdy by příslušný objekt mohl navrhovat změny či nové záznamy. Tyto informace by po prověření mohly být zobrazeny jako informace „neověřené“ nebo jinak významově odlišené a po příslušné aktualizaci k danému datu převedeny do klasického záznamu. Významné je především jak z hlediska aktuálnosti dat a efektivní práce s nimi, tak z hlediska kultivace pražského kulturního prostředí motivovat kulturní aktéry ke spolupráci a účasti na projektu „kulturní mapy“.

DOPORUČENÝ SPRÁVCE DAT A METODICKÉ VEDENÍ ZPRACOVÁNÍ DAT

Data by měla být spravována a uložena v IPR Praha – sekce prostorových informací (SPI) ve spolupráci s kanceláří analýz a prognóz ze sekce strategie a rozvoje (KAP/SSP). Příslušný pracovník KAP by měl být zodpovědný za metodiku aktualizace, správu dat a příslušné analýzy. Instituce zodpovědná za kulturní plánování v Praze - Kreativní Praha by měla být zodpovědná za marketingovou stránku databáze a koordinaci vztahu s partnery. Vizualizaci by měla připravit sekce prostorových informací (SPI). V případě dat o umění ve veřejném prostoru je zodpovědná za jejich správu a aktualizaci Galerie hl. m. Prahy, která je zároveň jejich hlavním držitelem. Mělo by však docházet k vzájemné a pravidelné výměně informací a dat mezi Galerií hl. m. Prahy a IPR Praha.

DOPORUČENÝ REALIZÁTOR POŘÍZENÍ A AKTUALIZACE DAT

Pořizováním dat a jejich aktualizací by měl být pověřen IPR Praha (KAP/SSP) ve spolupráci s Kreativní Prahou. V prvních fázích by data byla pořizována vzhledem k velké časové náročnosti sběru a aktualizace prostřednictvím externího zpracovatele s příslušnými zkušenostmi s kulturním prostředím Prahy a orientací v něm. V pozdějších fázích by však měl být celý proces zjednodušen, a to formou spolupráce s kulturními subjekty a asociacemi. Celá agenda by byla možná v rámci personálních kapacit IPR Praha ve spolupráci s Kreativní Prahou. V případě umění ve veřejném prostoru je realizátorem Galerie hl. m. Prahy.

2.5 ZJIŠTĚNÉ PROBLÉMY PŘI PŘEDCHOZÍ ZKUŠENOSTI

Obecně je nutné dbát na základní principy tvorby databází a datových souborů, tedy aby metodika byla přenositelná, kategorie jasně vymezeny a byla stanovena taková forma záznamu dat, která následně umožní propojení s dalšími databázemi. Dále je potřeba dbát na pokud možno stejné rozdělení kategorií v následujících letech, aby bylo možné srovnání dat v čase. Případné změny by měly být prováděny formou doplňků, spíše než změnou kategorií jako takových.

V průběhu již proběhlých sběrů dat se ukázaly jako problematické nedostatečné zdroje pořízení primárních dat, tzn. získávání nových záznamů. I když bylo v rámci sběru postupováno s co největší pečlivostí, sběr probíhal zkušenými pracovníky s odborným vhladem do problematiky a kategorie byly jasně vymezeny, tak nedošlo k vyčerpávajícímu sběru dat. Tedy nebyla sesbírána všechna kulturní zařízení v Praze v rámci daných kategorií. Z toho důvodu by systém „veřejné kontroly a samoaktualizace“ umožnil objevení zdrojů, které zatím nejsou dostatečně podchytitelné. Úskalí tohoto systému je však v určitém nekoncepčním způsobu aktualizace a tak nutnosti pravidelné revize dat a verifikace dat ze strany odborníků.

Problematické může být v určitých případech i příliš přísné či naopak příliš vágní vymezení kategorií sběru. Příliš přísné vymezení může vést k nezařazení některých hraničních typů a tedy k určité rigiditě, naopak příliš vágní vymezení může vést k příliš široké interpretaci a tedy určité nesrovnatelnosti (např. se zahraničím). Hraniční či nejasné zařazení např. v oblasti kulturních zařízení mohou kvalifikovaně posoudit terénní pracovníci, proto by měli mít dostatečné povědomí o kulturním prostředí Prahy.

2.6 VYUŽITÍ DAT PRO KONKRÉTNÍ ANALÝZY

Při každém sběru dat je mimo jiného nutné i přemýšlet, jakým způsobem budou příslušná data poté využita a co je jejich přidanou hodnotou. Databáze sama o sobě je jen nástrojem (nebo dokonce základním prvkem nástroje) nikoli cílem rozvoje kulturního prostředí ve městě. Dostatečný vhlad do problematiky umožní až příslušné analýzy. Mezi nimi je možné jmenovat např.:

- Analýza infrastrukturních potřeb a kulturních deficitů v oblastech
- Analýza hustoty, rozmístění a typů kulturních zařízení pro potřeby plánování
- Analýza efektivity dotačních programů (financování kultury) na rozvoj kulturních zařízení (kombinace s dalšími daty)
- Analýza vlivu opatření „2 % na umění“ na rozvoj umění ve veřejném prostoru (kombinace s dalšími daty)
- Analýza dostupnosti kulturně-komunitních zařízení v lokalitách (ve spojení s dalšími databázemi – např. kostelů)
- Analýza vhodnosti vybraných veřejných prostranství pro kulturní aktivity

3 Financování kultury

3.1 Úvod

Následující kapitola Financování kultury je metodickým návrhem. Provedení této metodiky je vzhledem k procesním a legislativním náležitostem současného grantového systému hl. m. Prahy v oblasti kultury a umění na léta 2016-2021 obtížné a proto se nedoporučuje. Městským úřadům a institucím tedy nevzniká povinnost realizovat zmíněnou metodiku. V tuto chvíli má metodika charakter doporučení a může být použita jako ideový návrh při tvorbě nového grantového systému.

Veřejné financování kultury je jedním z hlavních nástrojů realizace kulturní politiky. Detailní znalost těchto finančních toků umožní přesně zacílit finanční podporu z rozpočtu hlavního města Prahy, tak aby omezené finanční zdroje přinesly maximální užitky a vedly ke splnění cílů, které si hlavní město Praha (dále jako HMP) stanovilo: (1) Špičková kvalita umění a kulturní nabídky, (2) Funkční centrum – saturované okraje a (3) Kvalita veřejného prostoru (Koncepce kulturní politiky hl. m. Prahy 2017 – 2021). Tyto cíle jsou v rámcovém souladu s cíli 1.2 Komunitní život a 2.3. Kulturní značka schválenými ve Strategickém plánu hl. m. Prahy (2016).

Cílem této metodiky je umožnit shromáždění informací o veřejné finanční podpoře na území HMP a přispět k zacílení veřejného financování na plnění stanovených cílů v oblasti kulturní politiky a využití synergie s kulturou financovanou z jiných veřejných rozpočtů, např. Ministerstva kultury České republiky nebo státních fondů. Kvalitní informační systém, který bude vytvořen na základě této metodiky, je prvním krokem pro vytvoření systému hodnocení výkonnosti postaveném na sledování a hodnocení vhodně nastavených ukazatelů.

Veřejné zdroje tvoří v oblasti kulturního sektoru (též kulturního jádra) 55 % všech zdrojů a v některých odvětvích kultury je tento podíl ještě vyšší (např. v oblasti kulturního dědictví činí podíl veřejných zdrojů 64 %, ČSÚ 2017). Na financování kultury na území HMP se podílí veřejné rozpočty všech vládních úrovní: Stát prostřednictvím státního rozpočtu (MK ČR 2019a), Státního fondu kultury (MK ČR 2019b) a Státního fondu kinematografie (2015), samotné HMP a jeho 57 městských částí (Fin 2-12 cit v Sedmihradská 2017a). Nejvyšší podíl má stát (66 %), hlavní město Praha se podílí 29 % a městské části hrají s 5 % spíše doplňkovou roli (Sedmihradská 2017b; viz tab / 09). Finanční podpora z jednotlivých veřejných zdrojů není nijak koordinována a nyní má HMP jen velmi omezené informace o tom, kam prostředky z ostatních veřejných zdrojů plynou, dále zda a jak přispívají k plnění cílů v oblasti kulturní politiky HMP.

TAB / 09

STRUKTURA VEŘEJNÉ PODPORY KULTURY NA ÚZEMÍ HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY (2015, V MIL. KČ A V %)

Typ veřejné podpory	Objem podpory (mil. Kč)				Podíl daného rozpočtu na daném typu podpory			
	státní rozpočet	hlavní město Praha	městské části	celkem	státní rozpočet	hlavní město Praha	městské části	celkem
PO	2 789	931	73	3 793	74 %	25 %	2 %	86 %
Dotace	102,3	344,1	45,9	492	21 %	70 %	9 %	11 %
Jiné výdaje			116,3	116			100 %	3 %
Celkem	2 891	1 275	235	4 402	66 %	29 %	5 %	

Poznámka: PO = výnosy z transferů příspěvkových organizací

Zdroj: Ministerstvo kultury ČR 2019a, Ministerstvo kultury ČR 2019b, Odbor kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu MHMP 2015, Výkazy Fin 2-12 jednotlivých městských částí za rok 2015 cit. v Sedmihradská 2017a

Pro veřejnou podporu kultury jsou využívány tři hlavní finanční nástroje:

- 1 Financování vlastních zřízených příspěvkových organizací**
- 2 Granty, dotace a dary**
- 3 Ostatní (tj. vlastní zabezpečení a nákup ostatních služeb)**

Dominantní roli (86 %) hraje financování vlastních zřízených příspěvkových organizací, a to jak při financování státem, tak HMP. V městských částech je pak dominantní financování vlastního zabezpečení kultury a nákup ostatních služeb (viz tab / 09). Výsledný

produkt mapování financování kultury bude zahrnovat veřejnou finanční podporu z různých veřejných zdrojů (stát, město, městské části) a její různé formy (zřízené organizace, granty a dotace, vlastní zabezpečení a nákup ostatních služeb).

3.2 CÍLE A KLÍČOVÉ OBLASTI MAPOVÁNÍ

Mapování financování kultury je nutné provádět na dvou úrovních: agregované a individuální. Mapování na agregované úrovni poskytuje obraz o celkovém objemu veřejné podpory kultury na území HMP a jeho struktuře z hlediska zdrojů (jednotlivých veřejných rozpočtů), odvětví kultury a charakteru podpory (příspěvkové organizace, granty, ostatní). Tyto informace jsou důležité pro identifikaci oblastí (cílů), kde je role Prahy naprosto nezastupitelná, nebo naopak pouze doplňková (viz tab / 10). Mapování na individuální úrovni jednotlivých kulturních zařízení nebo projektů umožní hodnotit efektivnost a účelnost vynaložených veřejných prostředků z hlediska plnění stanovených cílů.

Zdrojem dat pro mapování na agregátní úrovni jsou sekundární data shromažďovaná jednotlivými poskytovateli finanční podpory. Výhodou je jejich dobrá dostupnost, vysoká kvalita a spolehlivost těchto informací. Jde o účetní data, jejichž pořízení, zpracování a zveřejnění je velmi podrobně regulováno legislativou. Určitým omezením je různá podrobnost a členění těchto informací, které komplikuje agregaci dat od různých subjektů. Zdrojem dat na individuální úrovni jednotlivých projektů jsou především jejich organizátoři a poskytovatelé. Vzhledem k pestrosti existujících finančních zdrojů a rozmanitosti kulturní produkce není prakticky možné tyto informace získat jinak než přímo od těchto subjektů.

Jako nejvhodnější pro sběr potřebných dat se jeví využít grantový proces, tj. podávání žádostí o grant a následné vyúčtování (finanční vypořádání), a sběr srovnatelných dat od zřízených příspěvkových organizací. Výhodou tohoto přístupu je možnost ušít ho zcela na míru navrhovanému systému hodnocení výkonnosti a skutečnosti, že bude vyžadovat jen velmi drobné zásahy do obsahu stávajících formulářů používaných v grantovém řízení (konkrétní změny uvedeny v tab / 11). Technicky lze zcela využít stávající softwarové řešení. Tento postup sběru dat má bohužel jedno omezení: zahrnuje pouze projekty nebo zařízení finančně podpořené z rozpočtu HMP. Postup sběru dat na individuální úrovni jednotlivých projektů a organizací je uveden v kapitole 3.3.

Navržené agregované ukazatele odpovídají ukazatelům sledovaným organizací World Cities Culture Forum, která shromažďuje a komparuje dobrou praxi v oblasti kulturní politiky ve světových metropolích. Komparace přímých veřejných výdajů je provedena pomocí dvou klíčových ukazatelů:

- 1 Podíl výdajů státního rozpočtu na kulturu plynoucích do daného města
- 2 Podíl zdrojů plynoucích ze státního rozpočtu na celkových veřejných zdrojích v daném městě

CÍLE MAPOVÁNÍ FINANCOVÁNÍ KULTURY A ZVOLENÉ UKAZATELE

Cíle/dílčí oblasti mapování	Tvrzení/otázky	Sledované proměnné	Metoda zjištění	Zdroj dat – primární/sekundární	Držitel dat
Postihnout roli Prahy jako kulturní metropole ČR	Jaký je podíl Prahy na veřejných výdajích na kulturu?	Podíl (objem) Prahy na výdajích obcí a krajů na kulturu	Výpočet z rozpočtových výkazů obcí a krajů, kdy kultura je vymezena pomocí konkrétních paragrafů rozpočtové skladby ²	Monitor	Ministerstvo financí
		Podíl (objem) výdajů na kulturní sektor plynoucí na území Prahy z veřejných rozpočtů*	Výpočet z přehledů dotací poskytnutých Ministerstvem kultury a státními fondy a z rozpočtových výkazů obcí a krajů, kdy kultura je vymezena pomocí konkrétních paragrafů rozpočtové skladby	Monitor, přehled dotací poskytnutých Ministerstvem kultury a státními fondy	Ministerstvo financí, Ministerstvo kultury
Postihnout roli jednotlivých veřejných rozpočtů při financování kultury na území Prahy	Jaký je podíl výdajů z jednotlivých veřejných rozpočtů na kulturu?	Podíl (objem) výdajů státního rozpočtu a státních fondů na celkových veřejných výdajích na kulturu plynoucích na území Prahy*	Výpočet z přehledů dotací poskytnutých Ministerstvem kultury a státními fondy a z rozpočtových výkazů obcí a krajů, kdy kultura je vymezena pomocí konkrétních paragrafů rozpočtové skladby	Monitor, přehled dotací poskytnutých Ministerstvem kultury a státními fondy	Ministerstvo financí, Ministerstvo kultury
		Objem kulturních výdajů městských částí na výdajích hlavního města Prahy	Dopočet z výkazů Fin 2-12 o plnění rozpočtů územně samosprávných celků pro celé hlavní město a pro městské části	Monitor, výkazy Fin 2-12 o plnění rozpočtů územně samosprávných celků za jednotlivé městské části	Ministerstvo financí, HMP

² *Ide o tyto paragrafy rozpočtové skladby: 3311 – Divadelní činnost, 3312 – Hudební činnost, 3314 – Činnosti knihovnické, 3315 – Činnosti muzeí a galerií, 3317 – Výstavní činnosti v kultuře, 3126 – Konzervatoře, 3322 – Zachování a obnova kulturních památek, 3326 – Pořízení, zachování a obnova hodnot místního kulturního, národního a historického povědomí, 3329 – Ostatní záležitosti ochrany památek a péče o kulturní dědictví, 3231 – Základní umělecké školy, 3392 – Zájmová činnost v kultuře, 3319 – Ostatní záležitosti kultury, 3399 – Ostatní záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků, 3369 – Ostatní správa v oblasti kultury, církví a sdělovacích prostředků, 3391 – Mezinárodní spolupráce v kultuře, církvích a sdělovacích prostředcích*

		Podíl (objem) kulturních výdajů vlastního hl. m. Prahy	Dopočet z uvedených pramenů	Závěrečný účet HMP, Ročenka odboru kultury	HMP
Získat přehled o jednotlivých projektech a zařízeních	Jaké projekty/zařízení finančně podporuje hl. město Praha?	V členění podle právní formy organizátora ³	Primární sběr dat HMP	Databáze kulturních projektů (nutno vytvořit, viz níže)	HMP
		V členění podle lokality (adresa)	Primární sběr dat HMP	Databáze kulturních projektů (nutno vytvořit, viz níže)	HMP
		V členění podle typu zařízení	Primární sběr dat HMP	Databáze kulturních projektů (nutno vytvořit, viz níže)	HMP
		V členění podle odvětví kulturní akce	Primární sběr dat HMP	Databáze kulturních projektů (nutno vytvořit, viz níže)	HMP
		V členění podle typu akce	Primární sběr dat HMP	Databáze kulturních projektů (nutno vytvořit, viz níže)	HMP
	Jaký je objem a struktura veřejné podpory těchto projektů?	Celkové náklady akce	Primární sběr dat HMP	Databáze kulturních projektů (nutno vytvořit, viz níže)	HMP
		Podpora ze státního rozpočtu nebo státního fondu	Primární sběr dat HMP	Databáze kulturních projektů (nutno vytvořit, viz níže)	HMP
		Podpora z rozpočtu HMP	Primární sběr dat HMP	Databáze kulturních projektů (nutno vytvořit, viz níže)	HMP
		Podpora z rozpočtu MČ	Primární sběr dat HMP	Databáze kulturních projektů (nutno vytvořit, viz níže)	HMP
		Podpora z fondů EU	Primární sběr dat HMP	Databáze kulturních projektů (nutno vytvořit, viz níže)	HMP

³ Lze použít číselník ukazatele Právní forma

		Podíl veřejné podpory	Dopočet z primárních dat HMP	Databáze kulturních projektů (nutno vytvořit, viz níže)	HMP
		Podíl podpory z HMP	Dopočet z primárních dat HMP	Databáze kulturních projektů (nutno vytvořit, viz níže)	HMP

Poznámka: ukazatele sledované organizací World Cities Culture Forum (2019)

Zdroj: vlastní zpracování podle Odbor kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu MHMP 2015, výkazy Fin 2-12 jednotlivých městských částí za rok 2015 (viz Sedmihradská 2017a)

3.3 MAPOVÁNÍ PRIMÁRNÍCH DAT

V této části metodiky je uveden návrh konkrétní atributové tabulky pro primární sběr dat (viz tab / 11). Pro klasifikaci jednotlivých projektů budou využity všude, kde je to možné, standardní číselníky (např. číselník právní formy) nebo číselníky jednotné pro celou tuto metodiku.

TAB / 11

NÁVRH STRUKTURY ATRIBUTOVÉ TABULKY PRO PRIMÁRNÍ SBĚR DAT

Sledované ukazatele/atributy	Hodnota sledovaného ukazatele	Vysvětlení – k čemu využiji a vztah k cíli
IČO organizátora		Unikátní identifikační údaj záznamu. Jednoznačná identifikace subjektu, lze propojit s databází KKO
Právní forma organizátora*	Dle číselníku právních forem ROS (ČSÚ)	Přispívá k přehledu o charakteru existujících projektů a zařízení
Typ zařízení**	Divadlo, kino, kulturní dům, výstavní síň, kavárna, náměstí, park	Přispívá k přehledu o charakteru existujících projektů a zařízení; umožní hodnotit cíl 2 Funkční centrum – saturované okraje a cíl 3 Kvalita veřejného prostoru; propojitelné s databází kulturních zařízení
Odvětví kulturní akce*	Divadlo, tanec, výtvarné umění, literatura apod.	Přispívá k přehledu o charakteru existujících projektů a zařízení
Typ akce**	Pokračující x nová, jednorázová x celoroční činnost	Přispívá k přehledu o charakteru existujících projektů a zařízení
Celkové náklady akce*	Finanční částka	Přispívá k přehledu o charakteru existujících projektů a zařízení
Podpora ze státního rozpočtu nebo státního fondu*	Finanční částka	Přispívá k přehledu o charakteru existujících projektů a zařízení; umožní zacílit finanční prostředky HMP do cílových oblastí nepodporovaných z jiných veřejných rozpočtů
Podpora z rozpočtu HMP*	Finanční částka	Přispívá k přehledu o charakteru existujících projektů a zařízení
Podpora z rozpočtu MČ*	Finanční částka	Přispívá k přehledu o charakteru existujících projektů a zařízení; umožní zacílit finanční prostředky HMP do cílových oblastí nepodporovaných z jiných veřejných rozpočtů
Podpora z fondů EU*	Finanční částka	Přispívá k přehledu o charakteru existujících projektů a zařízení; umožní zacílit finanční prostředky HMP do cílových oblastí nepodporovaných z jiných veřejných rozpočtů
Příjmy z projektu	Finanční částka	Přispívá k přehledu o finanční soběstačnosti existujících projektů a zařízení; umožní zacílit finanční prostředky HMP do cílových oblastí nepodporovaných z jiných veřejných rozpočtů

V rámci grantového řízení je již dnes elektronicky shromažďována celá řada ukazatelů (označeny * v tab / 11). Většina dalších ukazatelů (označeny ** v tab / 11) má charakter klasifikace projektu. V některých případech (odvětví kulturní akce) již daná klasifikace existuje, v dalších případech je víceméně automatické (konkrétní adresa má danou polohu a typ oblasti). U těchto ukazatelů je třeba aktualizovat nebo vytvořit klasifikaci tak, aby přímo umožnila hodnotit stanovené cíle. Ukazatele typ zařízení je žádoucí propojit s databází kulturních zařízení.

Sběr primárních dat o projektech podpořených v rámci grantového systému vyžaduje aktualizaci nebo vytvoření klasifikací vybraných ukazatelů a aktualizaci formuláře pro vyúčtování grantové podpory. Druhým krokem je samotný sběr dat ve stejném rozsahu od zřízených příspěvkových organizací. Jako nejvhodnější se jeví začlenit jej do procesu přípravy výroční zprávy. Třetím krokem pak je dopočet ukazatelů uvedených v kapitole 3.2 a vyhodnocení těchto ukazatelů.

3.4 SPRÁVA PRIMÁRNÍCH DAT

Pro sběr dat doporučujeme využít formulář pro vyúčtování grantu. V tab / 12 je uveden návrh úpravy dnes používaného formuláře finančního vypořádání. Stávající softwarové řešení není nutné měnit, neboť umožňuje jak sběr dat od jednotlivých subjektů, tak jejich export ve formátu vhodném pro další zpracování a analýzu např. csv nebo xls. Vzhledem k tomu, že navrhujeme využít stávající proces, který je v kompetenci Odboru kultury a cestovního ruchu HMP, jeví se jako nejvhodnější, aby pořizovatelem dat byl právě tento odbor.

TAB / 12

ROZSAH SBĚRU ÚDAJŮ O GRANTOVÝCH PROJEKTECH V SOUČASNOSTI

Ukazatel	Současný stav	Poznámka
Název žadatele	Žádost, vypořádání	
IČO	Žádost	
Adresa	Žádost	
Právní forma	Žádost	
Název projektu	Žádost, vypořádání	
Číslo smlouvy	Vypořádání	
Lokalita (místo konání)	Žádost	Propojení s databází kulturní infrastruktury
Odvětví kulturní akce	Žádost, vypořádání; tzv. odbor	
Typ zařízení		Propojení s databází kulturní infrastruktury
Typ akce	Žádost; tzv. charakter akce	Upravit kategorie, dle potřeby
Celkové náklady akce	Vyúčtování	Nyní by bylo možné je z vyúčtování dopočítat, doporučujeme zařadit novou položku
Podpora ze státního rozpočtu nebo státního fondu	Vyúčtování	
Podpora z rozpočtu HMP	Vyúčtování	
Podpora z rozpočtu MČ	Vyúčtování	
Podpora z fondů EU	Vyúčtování	
Příjmy z projektu	Vyúčtování	Nyní v podrobnějším členění

3.5 ZJIŠTĚNÉ PROBLÉMY PŘI PŘEDCHOZÍ ZKUŠENOSTI

S navrhovaným řešením, tj. vlastním sběrem primárních dat, jsou spojeny dva hlavní problémy: jistá nekonzistentnost shromážděných dat a zahrnutí pouze části realizovaných kulturních projektů (tj. pouze projektů financovaných nebo spolufinancovaných z rozpočtu HMP, protože HMP nedisponuje nástrojem, díky kterému může k poskytování potřebných údajů zavázat jiné subjekty).

Jistá nekonzistentnost je bohužel při sběru dat od mnoha různých subjektů nevyhnutelná. Lze ji minimalizovat kvalitními podrobnými pokyny pro vyplnění formuláře a rychlou opravou případných problémových oblastí. Velké zpřesnění shromážděných dat by mělo podpořit propojení s databází kulturních zařízení. Zvýšit počet zahrnutých subjektů je možné při zapojení dalších poskytovatelů finanční podpory kultury, především pak městských částí, kterým může HMP nabídnout využití kvalitního informačního systému výměnou za přístup k datům.

3.6 VYUŽITÍ DAT PRO KONKRÉTNÍ ANALÝZY

Shromážděná data budou základem pro výpočet výkonnostních ukazatelů (první sloupec tab / 13). Tyto ukazatele lze pak dále analyzovat. Doporučujeme provádět výpočet ukazatelů pro jednotlivé skupiny projektů tak, aby je bylo možné porovnávat jednak mezi sebou, jednak se stanovenými cíli.

TAB / 13

NÁVRH UKAZATELŮ VÝKONNOSTI

Ukazatel - kategorie	Odvětví kultury	Právní forma	Typ zařízení	Typ akce
Počet projektů				
Celkové náklady projektů				
Celková dotace HMP				
Podíl vlastních příjmů na nákladech				
Podíl dotace HMP na nákladech				
Kvalita				
Soulad s cíli				

Zdroj: vlastní zpracování

Například akce lze rozdělit podle typu na nové a pokračující. Analýzou shromážděných dat bude možné zjistit, jaký počet akcí byl podpořen v každé z těchto kategorií a jakou celkovou částkou. Současně bude možné porovnat průměrnou výši a podíl podpory HMP na celkových nákladech u projektů v obou kategoriích. Kritéria lze dále kombinovat, tj. lze snadno zjistit například, zda a kolik HMP podporuje nové akce ve veřejném prostoru (tj. jednom typu zařízení).

4 Subjekty kulturních a kreativních odvětví

4.1 Úvod

Mapování kulturních a kreativních odvětví (dále jen KKO) v rámci hlavního města Prahy si klade za cíl vytvořit základní přehled o situaci daných odvětví na úrovni města. Výsledný produkt mapování má napomoci uživatelům k zorientování se ve zmíněné situaci, kdy získanou znalost mohou následně využít pro tvorbu analýz, které mohou datově podpořit případný rozhodovací proces odpovědných aktérů.

Praha je jedním z ekonomických a transnitních center České republiky. Tradičně je cílem investic soukromého i veřejného sektoru, které jsou jak tuzemského, tak zahraničního původu. Obyvatelé města disponují největší kupní silou v rámci republiky, ve městě je také nejvyšší koncentrace vyšších vzdělávacích institucí a absolventů vysokých škol. Tyto koncentrace přitahují pozornost českých i zahraničních odborníků a vysoce kvalifikovaných pracovníků, kteří volí Prahu jako své profesní působiště. Historicky je obyvatelstvo města kosmopolitní s vysokým podílem cizinců (ve srovnání s ČR). Toto vše jsou splněné předpoklady pro existenci vyšší koncentrace KKO ve městě.

KKO představují přínos pro město hned několika skutečnostmi. Zaprvé subjekty v rámci KKO vytváří produkty s vysokou přidanou hodnotou (Kea European Affairs, 2006). Svou činností jsou schopné aktivizovat dlouhý řetězec dodavatelů a odběratelů z různých odvětví a přináší prosperitu do oblasti svého působení (Power 2011). Zadruhé díky své činnosti přitahují další potenciální pracovníky KKO. Díky tomuto efektu dochází k rozvoji sektoru služeb, kdy nabídky tohoto sektoru zmínění pracovníci široce využívají. Rozvinuté prostředí KKO je schopné také do města přilákat jinou strukturu cestovního ruchu, zvýšit podíl kulturního turismu (EY 2012) a případně částečně mírnit negativní dopady cestovního ruchu na lokality přetížené masovým turismem.

Pro město je tedy vhodné vytvářet dobré podmínky pro rozvoj těchto odvětví v podobě efektivních podpůrných nástrojů obdobně jako v jiných evropských a světových metropolích (Evans 2009). K tomu, aby mohly být vytvořeny efektivní podmínky pro rozvoj KKO, je zapotřebí nejdříve dostatečné zmapování sektoru KKO v Praze.

Pilotní mapování pražského prostředí KKO bylo uskutečněno v roce 2013 v útvaru rozvoje hl. m. Prahy (dále jen ÚRM; Němec 2013). Tomuto prostředí se také částečně věnovalo mapování provedené v Institutu umění – Divadelním ústavu (Bednář a kol. 2016), dále uváděné jako IDU a ESSnet-Culture (Bína a kol. 2012). Zmíněné studie, jejich metodiku i získanou znalost, metodika IPR Praha zohledňuje. Stejně tak zohledňuje i prováděnou zahraniční praxi organizací World Cities Culture Forum, Eurostat, UNESCO či měst, jako je Berlín, Vídeň či Helsinky. Důvodem pro zohlednění zahraniční praxe je zpřístupnění možnosti srovnávat Prahu s jinými městy na mezinárodní úrovni. Odchylky od zmíněných metodik budou popsány v kapitole 4.4.2.

Pro účely mapování jsou využity existující databáze, které slouží jako zdroj sekundárních dat. Zdroji jsou například Registr ekonomických subjektů (RES), přidružené veřejné (např. ARES) nebo komerční (např. Albertina či MagnusWeb od společnosti Bisnode) databáze ekonomických subjektů a databáze provozoven Hospodářské komory hlavního města Prahy (dále také HKP). V rámci metodiky nedochází ke sběru primárních dat.

4.2 DĚLENÍ KULTURNÍCH A KREATIVNÍCH PRŮMYSLŮ V RÁMCI METODIKY

Pro orientaci v oblasti KKO využívá metodika dělení celé oblasti na tři odvětví (viz obr / 02). Toto dělení je využíváno i v jiných metodikách mapování KKO, například ESSnet-Culture či metodika mapování IDU. Metodika IPR Praha přejímá dělení dle KEA (Kea European Affairs 2006).

- Kulturní jádro
- Kulturní odvětví
- Kreativní odvětví

DĚLENÍ KULTURNÍCH A KREATIVNÍCH ODVĚTVÍ

Zdroj: Kea European Affairs 2006, vlastní zpracování

Dle KEA (2006) obsahují tato odvětví níže vymezené oblasti ekonomických činností:

1 Kulturní jádro

- Scénické umění
- Výtvarné umění
- Umělecké vzdělávání
- Činnost knihoven, muzeí, historických památek
- Řemesla (nejsou metodikou IPR Praha mapování, vysvětlení viz níže)

2 Kulturní odvětví

- Literatura
- Film a video
- Televize
- Rozhlas
- Hudba
- Videohry

3 Kreativní odvětví

- Architektura
- Design
- Reklama

4.3 CÍLE A KLÍČOVÉ OBLASTI MAPOVÁNÍ

Základním cílem mapování oblasti KKO je zmapování situace daných odvětví na úrovni města. Tento přehled obsahuje počet subjektů v odvětví, základní makroekonomická data a data o finančním zdraví subjektů. Přehled může být použit pro datově podložené rozhodování nejen v oblasti těchto odvětví. Pro zpráhlednění je zde uveden soupis datových zdrojů:

- Registr ekonomických subjektů (RES)
- Administrativní registr ekonomických subjektů (ARES)
- Komerční (např. Albertina či MagnusWeb od společnosti Bisnode) databáze ekonomických subjektů
- Databáze provozoven Hospodářské komory hlavního města Prahy

CÍLE MAPOVÁNÍ A KLÍČOVÉ OTÁZKY MAPOVÁNÍ SUBJEKTŮ KULTURNĚ KREATIVNÍCH ODVĚTVÍ

Cíle mapování	Tvrzení/otázky	Sledované proměnné	Metoda zjištění	Zdroj dat	Držitel dat
Počet subjektů v jednotlivých odvětvích KKO	Kolik subjektů existuje v rámci jednotlivých odvětví KKO v Praze?	Počet existujících subjektů v jednotkách	Vyhledání v registru příslušných subjektů, zaznamenání do vlastní databáze a následný součet existujících subjektů	RES (ČSÚ), ARES (MF ČR), Albertina či MagnusWeb (Bisnode)	ČSÚ, MF ČR, Bisnode
Popsat rozložení subjektů KKO v prostoru města	Kde se subjekty KKO nacházejí v rámci prostoru města?	Adresní body subjektů	Vyhledání v registru příslušných subjektů, zaznamenání do vlastní databáze, dále známenání případných provozoven	RES (ČSÚ), ARES (MF ČR), Albertina či MagnusWeb (Bisnode), databáze provozoven (HKP)	ČSÚ, MF ČR, Bisnode, HKP
Zaměstnanost v jednotlivých odvětvích KKO	Kolik zaměstnanců pracuje v rámci jednotlivých odvětví KKO v Praze?	Velikost společnosti	Vyhledání v registru příslušných subjektů, zaznamenání do vlastní databáze a následný součet počtu zaměstnanců	RES (ČSÚ), ARES (MF ČR), Albertina či MagnusWeb (Bisnode)	ČSÚ, MF ČR, Bisnode
Ekonomická výkonnost jednotlivých odvětví KKO	Jaké ekonomické výkonnosti dosahují subjekty v jednotlivých odvětvích KKO v Praze?	Roční obrat subjektu vyjádřený v tisících Kč	Vyhledání v registru příslušných subjektů, zaznamenání do vlastní databáze a následný součet obrátů	RES (ČSÚ), ARES (MF ČR), Albertina či MagnusWeb (Bisnode)	ČSÚ, MF ČR, Bisnode
Finanční zdraví jednotlivých odvětví KKO	Jak jsou subjekty v jednotlivých odvětvích KKO v Praze ekonomicky zdravé?	Skóring subjektu (uvedený v databázích Albertina či MagnusWeb)	Vyhledání skóringu příslušného subjektu v databázi Albertina či Magnusweb, zaznamenání do vlastní databáze a následné zprůměrování skóringů	Albertina či MagnusWeb (Bisnode)	Bisnode
Podíl KKO na HDP Prahy	Jak se jednotlivá odvětví podílejí na HDP Prahy?	Procentní podíl obratu odvětví KKO a výše HDP Prahy	Výpočet procentního podílu: $X = (\text{obrat odvětví KKO v Praze} / \text{výše HDP Prahy})$	ČSÚ	IPR Praha

Zdroj: vlastní zpracování

4.4 METODIKA MAPOVÁNÍ

Předmětem mapování jsou ekonomické subjekty, které svou ekonomickou činností spadají do oblasti KKO. Tyto subjekty jsou přiřazeny k výše vymezeným oblastem a odvětvím (viz kap. 4.2). Přiřazování probíhá na základě hlavní ekonomické činnosti subjektu, konkrétně na základě její klasifikace CZ-NACE v Registru ekonomických subjektů (RES) a přidružených veřejných (např. ARES) a komerčních (např. Albertina či MagnusWeb) databázích ekonomických subjektů.

ČINNOSTI KULTURNĚ KREATIVNÍCH ODVĚTVÍ A JEJICH NACE KÓDY

Odvětví	Oblast	NACE 3	NACE 4	Zaměřeno na	Vyloučeno
Kulturní jádro	Scénické umění	900	9001	Scénické umění	Umělecká činnost (9003), výtvarné umění
			9002	Podpůrné činnosti pro scénická umění	
			9004	Provozování kulturní zařízení	
	Výtvarné umění	900	9003	Umělecká činnost, výtvarné umění	Scénické umění (9001), podpůrné činnosti pro scénická umění (9002), provozování kulturních zařízení (9004)
		742	7420	Fotografické činnosti	
	Umělecké vzdělávání	855	8552	Umělecké vzdělávání	Sportovní a rekreační vzdělávání (8551), Činnosti autoškol a jiných škol řízení (8553), Ostatní vzdělávání j. n. (8559)
	Činnost knihoven, muzeí, historických památek	910	9101	Činnosti knihoven a archivů	Botanické a zoologické zahrady, přírodní rezervace, národní parky (9104)
			9102	Činnosti muzeí	
			9103	Provozování kulturních památek, historických staveb a obdobných turistických zajímavostí	
Kulturní odvětví	Literatura a tisk	581	5811	Vydávání knih	N/A
			5813	Vydávání novin	
			5814	Vydávání časopisů a ostatních periodických publikací	
		639	6391	Činnosti zpravodajských tiskových kanceláří a agentur	Maloobchod s audio- a videozáznamy (4736), se sportovním vybavením (4764), s hrami a hračkami (4765)
		476	4761	Maloobchod s knihami	
			4762	Maloobchod s novinami, časopisy a papírnickým zbožím	
		743	7430	Překladačské a tlumočnické činnosti	N/A
	Film a video	591	5911	Produkce filmů, videozáznamů a televizních programů	N/A
			5912	Posprodukce filmů, videozáznamů a televizních programů	
			5913	Distribuce filmů, videozáznamů a televizních programů	
			5914	Promítání filmů	
	Televize	602	6020	Tvorba televizních programů a televizní vysílání	N/A
	Rozhlas	601	6010	Rozhlasové vysílání	N/A
	Hudba	592	5920	Pořizování zvukových nahrávek a hudební vydavatelské činnosti	N/A
		476	4763	Maloobchod s audio- a videozáznamy	Maloobchod s knihami (4761), s novinami, časopisy a papírnickým zbožím (4762), se sportovním vybavením (4764), s hrami a hračkami (4765)
	Videohry	620	6201	Programování (konkrétně tvorba počítačových her)	Ostatní programátorské činnosti a tvorba, jejichž náplní není tvorba her
		582	5821	Vydávání počítačových her	Ostatní vydávání softwaru (5829), vydávání neherního softwaru
Kreativní odvětví	Architektura	711	7111	Architektonické činnosti	Inženýrské činnosti a související technické poradenství (7112)
	Design	741	7410	Specializované návrhářské činnosti	N/A
	Reklama	731	7311	Reklamní činnost	Zastupování médií při prodeji reklamního času a prostoru (7312)

Zdroj: vlastní zpracování dle CZ-NACE

Pro základní přiřazení subjektů k odpovídající oblasti a odvětví je rozhodující třímístná úroveň kódu klasifikace CZ-NACE (např. skupina 910 – Činnosti knihoven, archivů, muzeí a jiných kulturních zařízení). Pokud subjekt disponuje i přesnější klasifikací činnosti v podobě čtyřmístné úrovně kódu, lze tuto skutečnost vyjádřit v ukazateli *váha* (viz kap. 4.4.1), výchozí je však třímístná úroveň kódu (zdůvodnění níže), dle které proběhne přiřazení k oblasti. K jednotlivým oblastem jsou přiřazeny kódy (viz tab / 15).

tab / 15 slouží také jako konkrétní vymezení mapované oblasti příslušných subjektů. V rámci metodiky je tab / 15 použita jako základní rozlišovací klíč pro zaznamenávání subjektů do výsledné vlastní databáze (a určení váhy záznamu).

4.4.1 ----- LIMITY REGISTRŮ A METODIKY

Využívaná data jsou sekundární, tedy přejímaná již z existujících registrů a databází. S tím se však pojí určité limity. Veřejně dostupné databáze RES a ARES disponují vyšší úrovní chybovosti, většinou jde o tyto chyby a datové nedostatky:

- 1 Evidování již neexistujícího / nečinného subjektu
- 2 Neaktuálnost údajů, například adresy
- 3 Absence údajů, například obratu
- 4 Chybovost v datech o počtu zaměstnanců či ve finančních ukazatelích
- 5 Registry a databáze disponují údaji za celé subjekty, evidují jejich sídla, tedy nezohledňují jednotlivé pobočky, které mohou existovat také mimo území Prahy, tzn. určitou chybovost v datech o počtu zaměstnanců či ve finančních ukazatelích (např. subjekt může generovat 80 % tržeb mimo Prahu, registry a databáze však toto nezohledňují).
- 6 Zároveň díky bodu 5 nejsou zohledněny subjekty se sídlem mimo Prahu, ale v Praze provádějící ekonomickou aktivitu.
- 7 Bod 5 také přináší další komplikaci: Jsou zohledněny subjekty se sídlem v Praze, ale které neprovádějí ekonomickou činnost ve městě. Je tedy omezen případný multiplikační efekt pro město generovaný těmito subjekty. Přetrvává však přínos daňový.
- 8 Díky nezohlednění provozoven zde mohou existovat limity v rámci sledování rozložení subjektů KKO v prostoru města (dojde pouze ke sledování sídel subjektů).
- 9 Nízká morálka vyplňování podrobnějších úrovní klasifikace NACE
- 10 Nutnost ruční filtrace subjektů díky bodu 9

Komerční databáze (např. Bisnode Albertina a MagnusWeb) disponují nižší úrovní chybovosti, zpravidla aktuálnějšími daty i větším obsahem dat. Společnost Bisnode také v rámci své ekonomické činnosti sbíraná data verifikuje (např. skrze finanční výkazy). Pro tvorbu vlastní databáze doporučujeme vycházet z komerčních zdrojů pro jejich přesnost. Je však potřeba pamatovat na skutečnost, že tyto databáze nejsou veřejně přístupné a jejich užití je zpoplatněno.

Bod 5 se nepodařilo metodicky ošetřit. Zmíněné registry a databáze jsou schopny provést regionální rozlišení (např. za kraje), ale pouze v případě agregátních ukazatelů (např. za celou danou třídu klasifikace CZ-NACE). Z obdobných důvodů se nepodařilo metodicky ošetřit návazné body 6 a 7.

Bod 8 lze metodicky ošetřit za pomoci doplňkového užití databáze provozoven spravované Hospodářskou komorou hlavního města Prahy. Údaj, který může zprostředkovat spárování databází je IČO subjektů, díky kterému je možné v databázi provozoven dohledat, které pražské subjekty KKO disponují provozovnou. Tyto provozovny, zvláště jejich adresné údaje, následně doplníme do databáze KKO (například přes funkci VLOOKUP či za pomoci makra). Zároveň je vhodné zaznačit do samostatného sloupce, že daný záznam reprezentuje provozovnu, aby nedocházelo k možným duplikacím v rámci agregátních součtů.

Výše zmíněné ošetření může zprostředkovat reálnější obraz o prostorovém rozložení KKO, což je jedním z primárních účelů mapování. Je však vhodné poznamenat, že řada subjektů KKO není vzhledem k jejich charakteru ukotvena v čase a prostoru (tedy nejsou z hlediska charakteru své činnosti závislé na prostoru sídla, dále tyto subjekty rychle vznikají a zanikají).

Bod 9 z předchozího výčtu je důvodem, proč metodika nepřisazuje subjekty k oblastem a odvětvím na základě čtyřmístné úrovně klasifikace NACE (čtyřmístná úroveň je využita pouze pro určení váhy záznamu). Velká část subjektů, které jsou uvedeny v registru, využívá pouze třímístné, případně dvoumístné úrovně klasifikace. Existují i subjekty, které jsou označeny pouze písmenem za sekci, tedy

nejsou označeny číselným kódem. V rámci oblasti KKO se toto týká především sekce J (tzn. Informační a komunikační činnosti). Tyto subjekty nebudou zohledněny.

Lze konstatovat, že užití čtyřmístné úrovně klasifikace by bylo metodicky jednoduché a výsledky vyhledávání v registrech by byly přesnější. Došlo by však k příliš silné hypotrofii zkoumaného souboru.⁴ Výsledná databáze by obsahovala nízký počet subjektů, tedy by byla snížena její použitelnost coby datového zdroje pro relevantní kvantitativní analýzy. KKO v rámci Prahy by byly nedostatečně zmapovány.

Volba třímístné úrovně klasifikace však přináší komplikaci v podobě nutnosti ručního filtrování výstupů z registrů. Filtrování se týká především tříd 620 „Programování“ a 711 „Architektonické a inženýrské činnosti a související technické poradenství“. Důvodem pro filtrování skupiny 620 je skutečnost, že část subjektů tvořící videohry je vedena v této skupině (namísto skupiny 582), jejíž součástí jsou také subjekty, které se věnují ostatní programátorské tvorbě (například bezpečnostní software). Za pomoci ručního filtrování by měly být tyto subjekty odstraněny. Filtrace bude provedena ověřením činnosti subjektu z dostupných veřejných zdrojů (rejstříky, internetové stránky, případně i kontaktování subjektu). K podobné situaci dochází u skupiny 711, v rámci které se kromě subjektů provozujících architektonickou činnost vyskytují také subjekty provozující ostatní inženýrskou činnost, jako je například geologický průzkum či meteorologické činnosti.

Ruční filtrování však představuje několik rizik. Základním rizikem je chybovost lidského elementu při filtrování a následné vytvoření chybového záznamu. Dále díky nutnosti filtrování dochází k navýšení nákladů pro tvorbu databáze, konkrétně k navýšení nákladů časových a s nimi spojených nákladů personálních. Tyto náklady se budou pravděpodobně opakovat při každé aktualizaci databáze.

Pro vytvoření databáze s uspokojivým počtem záznamů, která by mohla přispět k mapování prostředí KKO v Praze, doporučujeme tato rizika akceptovat. Vzhledem k nízké morálce vyplňování podrobnějších úrovní klasifikace NACE a nutnosti ruční filtrace doporučujeme přiřadit ke každému zaznamenávanému subjektu váhu samotného záznamu. Tato váha vyjadřuje přesnost samotného záznamu. Váha zohledňuje, zda bylo při klasifikaci činnosti subjektu v rejstřících užito tří- či čtyřmístné úrovně kódu NACE a zda bylo přistoupeno k ruční filtraci.

Váha je vyjádřena číselně, kdy vyšší číslo vyjadřuje vyšší váhu, tedy i přesnost záznamu o hlavní činnosti subjektu. Pokud je hlavní činnost subjektu v registru klasifikována čtyřmístným kódem NACE, bude záznamu přiřazena váha s číslem 3. Pokud je hlavní činnost subjektu v registru klasifikována třímístným kódem NACE, bude záznamu přiřazena váha s číslem 2. Pokud bylo přistoupeno k ruční filtraci, bude záznamu přiřazena váha s číslem 1. Vzhledem k výše zmíněným skutečnostem, které se týkají skupin 620 a 711 (nutnost filtrace), lze očekávat, že většině záznamů o subjektech z těchto tříd bude přiřazena nejnižší váha s číslem 1. Toto můžeme považovat za limit systému vah v metodice.

Posledním limitem metodiky je nezohlednění oblasti řemesel. Tuto oblast je vzhledem k roztržiténosti jejich klasifikace v rámci NACE (řemesla jsou identifikována ve větším počtu NACE kódů) příliš obtížné mapovat. Například metodika ESSnet-Culture taktéž nebyla schopna dojít k jednotné identifikaci za pomoci NACE (Bína a kol. 2012), stejně tak metodika IDU. Dále je obtížné kvalifikovaně posoudit, které subjekty v rámci řemesel odpovídají svou ekonomickou činností definici KKO a které můžeme označit spíše za sériové replikátory. K obdobným závěrům došla také metodika IDU (Bednář a kol. 2016). Z výše zmíněných důvodů není metodikou IPR Praha oblast řemesel zohledněna a nedochází k jejich mapování. Mapování řemesel může být realizováno jako samostatný projekt.

4.4.2 ----- ROZDÍLY V METODIKÁCH

Tato podkapitola pojednává o rozdílech mezi metodikami mapování KKO, respektive v čem se liší tato metodika od metodik výše zmíněných. Zprvče metodika IPR Praha užívá jiné dělení KKO. Například metodika ESSnet-Culture řadí výtvarné umění mezi kulturní odvětví (Bína a kol. 2012). Metodika IPR Praha se řídí dle rozřazení KEA a řadí výtvarné umění do kulturního jádra (Kea European Affairs, 2006).

Zadruhé metodika IPR Praha používá třímístnou úroveň kódu NACE z důvodu existujících nedostatků datových zdrojů (například RES), jak bylo vysvětleno v kapitole 4.4.1. Například metodiky IDU a ESSnet-Culture využívají čtyřmístnou úroveň kódu NACE, dřívější

⁴ Určitá hypotrofie je však nevyhnutelná. K hypertrofii dojde i v případě použití třímístné a dvoumístné úrovně klasifikace. Volba třímístné úrovně je kompromisem mezi přesností a množstvím získaných dat.

mapování ÚRM používalo úroveň dvoumístnou (Němec 2013). Díky využití třímístné úrovně kódu NACE je docíleno zajištění většího množství dat bez přílišné jejich hypotrofie, které jsou však stále dostatečně přesné (oproti úrovni dvoumístné).

Pro podporu přesnosti využívá metodika oproti jiným systémům vah (viz 4.4.1), díky kterému přidává záznamům hodnocení vyjadřující přesnost a relevantnost získaných dat. Systém vah může být využit také pro mapování stavu klasifikace NACE v oblasti KKO v České republice.

Dále oproti mapování provedené IDU a ESSnet-Culture, respektive jejich metodikám, nezahrnuje skupinu řemesel z důvodu nemožnosti jejich vymezení v rámci kategorizace NACE (viz výše). Oproti metodice ESSnet-Culture však metodika IPR Praha zahrnuje také tvorbu videoher a programování počítačových her. Oproti ostatním metodikám mapuje metodika IPR Praha také provozovny subjektů KKO, díky kterým může uživateli poskytnout přesnější a komplexnější představu o rozložení subjektů KKO v prostoru města.

Další výhodou metodiky IPR Praha je využití ukazatele skóringu. Skóring je poskytován společností Bisnode v rámci jejich databází. „Tento skóring je výsledkem statistické analýzy založené na mnoha informacích z databází Bisnode, zejména na účetních závěrkách, registrovaných dlužích, činnosti a velikosti subjektů, platebním chování a mnoha dalších relevantních informacích. Skládá se z 10 stupňů reprezentujících intervaly pravděpodobnosti úpadku během 12 měsíců s tím, že AAA stojí pro nejlepší skóring s minimálním rizikem a D pro úpadek“ (Vojtěch 2018, s. 5-6). Tento ukazatel umožní komplexně sledovat finanční zdraví subjektů KKO v Praze. Díky této znalosti je možné například sledovat korelaci mezi finančním zdravím subjektů a podporou KKO ze strany státu a samosprávy, tedy se zde nabízí také možnost sledovat efektivitu a vhodnost nastavení dané podpory.

4.4.3 ----- PROCES MAPOVÁNÍ

Pro proces mapování navrhujeme vytvořit vlastní databázi (respektive přepis pro vlastní potřeby), do které budou zaznamenávány zjištěné údaje o subjektech. Struktura příslušné databáze by měla obsahovat níže vymezené ukazatele, které budeme během tvorby databáze zaznamenávat. Ukazatele se dělí na:

- Identifikační ukazatele (IČO; Subjekt; Adresa; Kontaktní údaje)
- Kategorizační ukazatele (NACE; Váha; Oblast KKO; Odvětví KKO; Rok vzniku; Právní forma; Právní sektor)
- Výkonnostní ukazatele (Velikost subjektu; Obrat; Rok obratu; Skóring)
- Poznámkový aparát (Provozovna, Poznámky)

Přítomnost číselníku u daného ukazatele je zaznačena písmenem „A,“ nepřítomnost „N,“ vlastní číselníky jsou uvedeny v příloze.

SLEDOVANÉ UKAZATELE MAPOVÁNÍ SUBJEKTŮ KULTURNĚ KREATIVNÍCH ODVĚTVÍ

Ukazatel	Typ údaje / hodnota, které nabývá	Číselné / textové pole	Číselník	Vztah k cíli	Vysvětlení
ID	Číslo záznamu	Číselné	N	Unikátní identifikační údaj	Unikátní identifikační údaj v rámci vytvářené databáze
IČO	Identifikační číslo osoby	Číselné	N	Hlavní identifikační údaj	Identifikační číslo, díky kterému může být subjekt identifikován v databázích
Subjekt	Název subjektu	Textové	N	Údaj umožňující rozpoznat provozovatele a propojit databázi s kulturní infrastrukturou (spolu s IČO)	Název subjektu KKO zapsaný do registru ekonomických subjektů
Adresa	Název ulice, číslo popisné, číslo orientační, písmeno orientační, PSČ (každý údaj ve vlastním sloupci)	Textové a číselné (dle charakteru)	N	Umožňuje spojení subjektu KKO s konkrétním místem ve městě – identifikace v mapě	Přesná adresa sídla subjektu KKO ve formě název ulice, čp., čo., PSČ (rozepsané do vlastních sloupců)
Kontaktní údaje	Telefonní číslo, email, webové stránky (každý údaj ve vlastním sloupci)	Textové a číselné (dle charakteru)	N	Umožňuje evidenci subjektů KKO, snadnější aktualizaci údajů a jejich ověření, vytvoření kontaktního listu pro spolupráci atd.	Kontaktní údaje subjektu KKO
NACE	NACE kód subjektu	Číselné	A	Umožňuje sledovat, která ekonomická činnost je dominantní v oblasti KKO	Zaznamenání ekonomické činnosti subjektu
Váha	Vážená hodnota záznamu daného subjektu	Číselné	A	Umožňuje sledovat přesnost záznamu o daném subjektu, resp. jaká je relevance záznamu (konkrétně zařazení do oblasti a odvětví)	Váhové označení záznamu, resp. jaká je přesnost zařazení subjektu do oblasti v závislosti na úrovni NACE kódu a nutnosti filtrace
Oblast KKO	Název oblasti	Textové	A	Umožňuje sledovat, která oblast převažuje v daném odvětví KKO	Výběr odpovídající oblasti KKO
Odvětví KKO	Název odvětví	Textové	A	Umožňuje sledovat, které odvětví převažuje v daném odvětví KKO	Výběr odpovídajícího odvětví KKO
Rok vzniku	Kalendářní údaj o vzniku subjektu	Číselné	N	Umožňuje sledovat aktivitu subjektů KKO v čase	Číselný zápis roku vzniku subjektu
Právní forma	Právní forma subjektu	Textové	A	Umožňuje sledovat, která právní forma je nejpoužívanější v oblasti KKO	Například zda většinu aktérů KKO tvoří nezávislí profesionálové, či právnické osoby
Institucionální sektor	Institucionální sektor, ke kterému přísluší právní forma subjektu	Textové	A	Umožňuje sledovat, ke kterému sektoru nejčastěji přísluší právní formy subjektů v oblasti KKO	Výběr odpovídající kategorie institucionálního sektoru dle příslušnosti právní formy subjektu
Velikost subjektu	Velikostní kategorie subjektu dle počtu zaměstnanců	Číselné a textové	A	Umožňuje sledovat podíl subjektu na zaměstnanosti v Praze	Výběr odpovídající velikostní kategorie subjektu
Obrat	Výše obrátu subjektu v tisících Kč za poslední daňové období	Číselné	N	Umožňuje sledovat podíl subjektu na HDP Prahy	Číselná výše obrátu subjektu v tisících Kč
Rok obrátu	Kalendářní údaj, ke kterému roku se uvedený obrat pojí	Číselné	N	Umožňuje sledovat, kdy byla v registrech naposledy zaznamenána výše obrátu subjektu	Číselný zápis roku, kdy byl naposledy v registrech uveden obrat subjektu

Skóring	Skóringové hodnocení finančního zdraví subjektu	Textové	A	Umožňuje sledovat finanční zdraví subjektu	Výběr odpovídajícího skóringového hodnocení subjektu
Provozovna	Písemné označení (A/N)	Textové	A	Umožňuje sledovat, které subjekty disponují provozovnou	Označení zda daný záznam reprezentuje provozovnu subjektu, či sídlo
Poznámky		Textové	N		Obsahuje skutečnosti, které je vhodné zaznamenat, a nemají svůj odpovídající ukazatel v tabulce

Zdroj: vlastní zpracování

4.5 SPRÁVA PRIMÁRNÍCH DAT

Pro tvorbu databáze je vhodné využít programu MS Excel, kde bude databáze vedena na jednom listu. Na ostatních listech budou vedeny základy pro rolovací seznamy. Za pomoci rolovacích seznamů budou u příslušných ukazatelů zaznamenávány hodnoty. Každý ukazatel bude veden ve vlastním sloupci (pro přesnější informace konzultujte s tabulkou 16 z předešlé strany). Každý subjekt bude zaznamenán na vlastním řádku. Pro přesnější představu je přiložena modelovou formou databáze (viz tab / 17), jak by mohl vypadat záznam hypotetického subjektu ABC (forma je z tiskových důvodů zobrazena ve třech řádcích, v databázi by zabírala řádek jeden).

TAB / 17

MODELOVÁ STRUKTURA DATABÁZE MAPOVÁNÍ SUBJEKTŮ KKO

ID	IČO	SUBJEKT	ULICE	ČP.	ČO.	PSČ	TELEFON	EMAIL	WWW
456	1111	ABC, a. s.	Skloněná	2	32	11000	111222333	X@abc.cz	www.abc.cz

NACE	VÁHA	OBLAST KKO	ODVĚTVÍ KKO	ROK VZNIKU	PRÁVNÍ FORMA	INSTITUCIONÁLNÍ SEKTOR
900	3	Scénické umění	Kulturní jádro	1990	Akciová společnost	Soukromý

VELIKOST SUBJEKTU	OBRAT	ROK OBRATU	SKÓRING	PROVOZOVNA	POZNÁMKY
8	18054	2016	BBB	N	/

Zdroj: vlastní zpracování

Návrh postupu pro vytvoření databáze je následující:

- 1 Kontaktovat správce veřejného rejstříku (např. ČSÚ) či soukromé databáze (např. Albertina či MagnusWeb) a vyjednat poskytnutí záznamů či zakoupení licence. Ideální forma poskytnutí záznamů je ve formátu xls/xlsx či exportování do formátu xls/xlsx (touto funkcí disponuje např. MagnusWeb), kdy každý list souboru představuje jiný třímístný či čtyřmístný kód NACE. Například na listu X budou uvedeny subjekty spadající pod kód 855, na listu Y budou uvedeny subjekty spadající pod kód 9001. Kód NACE a sídlo v Praze by měly být základním rozlišovacím kritériem pro vyžádání záznamů o subjektech (tedy vyžádání záznamů o pražských subjektech spadajících pod zmíněné kódy NACE).
- 2 Vytvoření excelového souboru pro tvorbu vlastní databáze dle odpovídající struktury (viz tabulka 4)
- 3 Vytvořit listy dle oblastí KKO. Tedy například listy „scénické umění“, „literatura a tisk“, „videohry“, apod. Listy budou obsahovat výše zmíněnou strukturu (viz tab / 17).
- 4 Přenesení odpovídajících záznamů s čtyřmístným kódem NACE do příslušných listů (například záznamy subjektů s kódem 9001 přenést do listu „scénické umění“)
- 5 Zanesení váhy (váha: 3)
- 6 Zredukování kódu NACE na trojmístný, aby výsledný kód odpovídal číselníku.
- 7 Přenesení odpovídajících záznamů s trojmístným kódem NACE do příslušných listů (například záznamy subjektů s kódem 900 přenést do listu „scénické umění“)
- 8 Odstranění duplicit

- 9 Prvotní filtrace a čištění dat – očištění o nesledované subjekty dle tab / 15. Pokud je subjekt zařazen v problematické třídě (například 620) či jsou pochyby o zařazení subjektu, je potřeba ověřit jeho činnost.
- 10 Zanesení váhy (váha: 2 či 1, dle kapitoly 4.4.1)
- 11 Doplnění zbývajících údajů (kromě čísla)
- 12 Opakování postupu u ostatních listů databáze
- 13 Vytvoření listu, ve kterém budou uvedeny všechny získané a již očištěné zpracované záznamy o subjektech. Tento list bude sloužit pro centralizaci dat do jednoho listu a bude hlavní datovou množinou databáze.
- 14 Převedení očištěných zpracovaných záznamů do listu z předešlého bodu
- 15 Prvotní finalizace databáze
- 16 Zaznačení ukazatele „provozovna“ u všech záznamů získaných do tohoto bodu jako „N“, tedy není provozovnou (zatím získané záznamy jsou za sídla subjektů).
- 17 Spárování za pomoci IČO (skrze makra či funkci VLOOKUP) s databází provozoven HKP
- 18 Zanesení provozoven subjektů KKO do databáze, převedení údajů shodných se záznamem za sídlo subjektu (např. NACE, rok založení, obrat, skóring)
- 19 Zaznačení ukazatele „provozovna“ u všech záznamů získaných za provozovny jako „A“, tedy je provozovnou.
- 20 Finalizace databáze, přiřazení ID čísla (unikátního identifikačního údaje) všem záznamům

Vzhledem k proměnlivosti prostředí je maximálním intervalem aktualizace databáze osm let. Ideálním intervalem aktualizace jsou čtyři roky pro validaci přehledu. Kratší intervaly aktualizace nejsou doporučeny jak z důvodu náročnosti provedení, z důvodu finančních prostředků, tak z důvodu proměnlivosti, která neospravedlňuje častější aktualizaci. Je vhodné uchovávat záznamy i o subjektech, u kterých můžeme díky aktualizaci zjistit, že již nejsou ekonomicky aktivní nebo zanikly. Důvodem je možnost sledování dynamiky daných odvětví. Pro aktualizaci je vhodné opakovat bod 1 a 3 postupu a následně porovnat existující záznamy s nově pořízenými a provést případné potřebné změny u ukazatelů (v případě zániku subjektu záznam vymažte celý).

Správa databáze spadá pod Sekci prostorových informací IPR Praha. Aktualizační procesy pod Kancelář analýz a prognóz Sekce strategií a politik IPR Praha.

4.6 ZJIŠTĚNÉ PROBLÉMY PŘI PŘEDCHOZÍ ZKUŠENOSTI

Je vhodné pamatovat na skutečnost (která byla zmíněna v limitech metodiky), že povaha subjektů KKO způsobuje, že určitá část subjektů není zakotvena v prostoru a čase. Je třeba pamatovat na skutečnost, že se jedná o metodiku pro celoměstskou analýzu, jejímž posláním je dodat přehled o městě a aktivitách uvnitř něj.

U zaznamenávání (či převádění) provozoven do databáze je potřeba pamatovat, že provozovny subjektů KKO se liší adresními údaji od adresních údajů sídel subjektů. Na toto je třeba brát zřetel zvláště při převádění ostatních údajů (např. NACE) ze záznamů za sídlo do záznamů za provozovnu. Nesmí dojít ke ztrátě adresních údajů provozoven.

Vzhledem k mapování provozoven nelze použít IČO jako unikátní číslo, musí být přiřazen samostatný unikátní údaj (jelikož sídla a provozovny daného subjektu disponují shodným IČO). Pro případné aktualizace je vhodné sledovat časové ohraničení platnosti licence u komerčních databází.

4.7 VYUŽITÍ DAT PRO KONKRÉTNÍ ANALÝZY

Níže jsou uvedeny možné náměty pro analytické studie, které mohou vycházet z databáze vytvořené za pomoci této metodiky:

- Rozložení subjektů KKO v prostoru města. Vznikají v Praze kreativní klastry či okrsky?
- Kolik subjektů KKO disponuje provozovnou?

- Sledování korelace mezi městským prostorem (například v prstenci jádra města) a koncentrací subjektů KKO. Tedy zda dochází k souladu s obecnou teorií o prostorových požadavcích subjektů KKO.
- Korelace s rozmístěním obyvatelstva / ekonomických aktivit / pracovních míst a koncentrací subjektů KKO
- Které odvětví a oblast KKO dominuje?
- Sledovat korelace mezi rozvojem a podporou konkrétních odvětví a oblastí
- Výkonnost a finanční zdraví subjektů KKO
- Přínos k zaměstnanosti v rámci Prahy
- Podíl celkového obrátu subjektů KKO na HDP Prahy, tedy jejich ekonomický přínos pro město
- Jaké je finanční zdraví subjektů KKO? Existuje zde korelace mezi vývojem finančního zdraví subjektů a programy podpory KKO ze stran samosprávy a státu? Za pomoci takovýchto analýz lze případně určit účinnost podpory.

Tyto celoměstské analýzy mohou být zároveň východiskem pro případové studie vybraných lokalit. V rámci těchto lokalit je možné provést podrobnější a terénní mapování subjektů KKO, včetně kvalitativních analýz. Tyto analýzy mohou vést k tvorbě (lokálních i celoměstských) hypotéz, které je možné ověřit opětovným kvantitativním výzkumem za využití již vytvořené databáze. Tímto jsme schopni se dostat ke komplexnějšímu poznání oblasti subjektů KKO v Praze.

5 Kulturní akce

5.1 Úvod

Kulturní akce jsou produktem kulturně kreativního procesu. Mohou vznikat za využití existujících zařízení kulturní infrastruktury jako zdroje vstupu (například budovy divadla) kulturně-kreativního procesu. Tento produkt je následně spotřebováván publikem. Příkladem takovýchto akcí může být koncert, divadelní představení, výstava, filmová projekce či kulturně-komunitní události a přednášky. V širším podání je možné tyto akce také charakterizovat jako setkání či sociální aktivitu, která se koná v daném čase a místě. (Tara-Lunga 2012)

Kulturní akce jako prezentace výsledku tvůrčího procesu jsou tedy spojovacím článkem mezi kulturní tvorbou, infrastrukturou a spotřebitelem, tedy publikem. V přeneseném významu lze tvrdit, že akce jsou v kulturní oblasti pojítkem mezi hmotou (infrastrukturou) a lidmi (publikem). Kulturní akce jsou tedy realizací kulturní činnosti v prostoru. Akce jsou ve své podstatě produktem nehmotným. Při jejich mapování tedy nejde o mapování fyzicky existujících prvků, ale o mapování lidské činnosti či projevu příslušného sektoru v prostoru. Akce však nejsou oddělené od fyzické infrastruktury, tuto infrastrukturu využívají jako prostor pro svou realizaci.

Lze tedy tvrdit, že mapování kulturních akcí může být použito pro sledování reálného využití kulturní infrastruktury města. Následně je možné ustanovit výkonnostní ukazatele a sledovat je v čase a prostoru. Výsledné analýzy těchto dat mohou být použity jako jedny ze základních východisek pro datově podložené rozhodování v oblasti kulturního plánování města. Hlavním cílem metodiky je poskytnout uživateli nástroj pro mapování kulturních akcí a sběru dat z této oblasti, které pak mohou být použity pro potřeby výše zmíněné analýzy. Pro účely mapování je možné využít existujících soukromých databází, především kulturních portálů a přehledů, které slouží jako zdroj sekundárních dat. Je možné provést také vlastní sběr pro získání primárních dat. Metodika se soustředí především na využití možností zdrojů sekundárních dat.

5.2 CÍLE A KLÍČOVÉ OBLASTI MAPOVÁNÍ

Základním cílem mapování kulturních akcí je zmapování kulturní produkce v rámci města. Výsledný přehled poskytne uživateli informace o počtu kulturních akcí za rok, kdy jsou akce pořádány v čase, jejich základní lokalizační data a data o jejich kategorickém zařazení (například výstava, viz tab / 18).

Pro zpřehlednění jsou níže uvedeny některé příklady možných sekundárních datových zdrojů použitelných v rámci Prahy. Jde především o kulturní portály a ticketingové společnosti.⁵

- Ticketmaster
- Ticketstream
- Kudy z nudy
- GoOut
- Citybee
- Kdykde.cz
- Informuji.cz
- Pragueout.cz

⁵ Subjekty, jejichž hlavním oborem ekonomické činnosti je prodej vstupenek (anglicky „ticket“) na kulturní akce.

CÍLE MAPOVÁNÍ A KLÍČOVÉ OTÁZKY MAPOVÁNÍ KULTURNÍCH AKCÍ

Cíle dílčí oblasti mapování	Tvrzení/otázky	Sledované proměnné	Metoda zjištění	Zdroj dat / primární sekundární	Držitel dat
Počet kulturních akcí za rok	Kolik kulturních akcí je v Praze uskutečněno za rok?	Počet uskutečněných kulturních akcí v Praze za rok	Vyhledání v databázi kulturních akcí, zaznamenání do vlastní databáze a následný součet počtu uskutečněných akcí	Kulturní portály, ticketingové společnosti	Kulturní portály, ticketingové společnosti
Lokalizace kulturních akcí v prostoru	Kde jsou akce pořádány? Jaké je jejich rozložení v prostoru města?	Lokalizační data (adresní body, zeměpisné souřadnice) kulturní akce	Vyhledání v databázi kulturních akcí, zaznamenání do vlastní databáze	Kulturní portály, ticketingové společnosti	Kulturní portály, ticketingové společnosti
Lokalizace kulturních akcí v čase	Kdy jsou akce pořádány? Jaké je jejich rozložení v čase?	Časové určení (datum a čas) kulturní akce	Vyhledání v databázi kulturních akcí, zaznamenání do vlastní databáze	Kulturní portály, ticketingové společnosti	Kulturní portály, ticketingové společnosti
Kategorické zařazení akcí	Jaký druh akcí je pořádán?	Kategorické zařazení akce (např. výstava, koncert)	Vyhledání v databázi kulturních akcí, zaznamenání do vlastní databáze	Kulturní portály, ticketingové společnosti	Kulturní portály, ticketingové společnosti
Cenová relace kulturních akcí	Jaké je vstupné na kulturní akce?	Cenová relace vstupného na kulturní akci uvedená v Kč	Vyhledání v databázi kulturních akcí, zaznamenání do vlastní databáze	Kulturní portály, ticketingové společnosti	Kulturní portály, ticketingové společnosti
Návštěvnost kulturních akcí	Jaká je návštěvnost kulturních akcí?	Počet návštěvníků kulturní akce	Vyhledání v databázi kulturních akcí, zaznamenání do vlastní databáze	Kulturní portály, ticketingové společnosti	Kulturní portály, ticketingové společnosti

Zdroj: vlastní zpracování

5.3 MAPOVÁNÍ PRIMÁRNÍCH DAT

Pro získání požadovaných dat je možné využít možností vlastního sběru a tímto způsobem získat primární data. Pokud se uživatel rozhodne pro získání primárních dat, doporučujeme tento sběr realizovat za pomoci vytvoření vlastního automatizovaného algoritmu,⁶ který je schopen samostatně v předem určených intervalech prohledávat internetové stránky a navracet zpět požadovaná data.

Toto řešení představuje několik úskalí. Zaprvé je nutné, aby tento algoritmus někdo vytvořil a dostatečně otestoval, aby byl schopen efektivněji vyhledávat odpovídající textové jevy. Toto není možné provést bez odpovídajících finančních a časových nákladů. Zadruhé není zaručena přesnost navrácených dat, vzhledem ke způsobu sběru se budou s jistotou objevovat chyby, které vyžadují filtraci pracovníky dostatečně kvalifikovanými v kulturních oborech (není možné předpokládat, že by jeden pracovník byl kvalifikován ve všech oborech). Tyto skutečnosti citelně zvyšují finanční nároky této formy sběru. Jeho výhodou je však průběžná aktualizace dat. Z výše zmíněných důvodů doporučujeme využít možností zdrojů sekundárních dat. Tato data bývají již z pravidla očištěná.

⁶ Jedná se o konstrukci algoritmu využívajícího principu syntaktické analýzy, tedy vyhledávání odpovídajících slovních spojení a kombinací v textu a nestrukturovaných datech, tzv. parsingu

5.4 VYŽITÍ SEKUNDÁRNÍCH DAT A JEJICH LIMITY

V zásadě lze k využití sekundárních dat přistoupit dvěma způsoby. Prvním způsobem je vyhledávání v těchto zdrojích skrze veřejně dostupné rozhraní, tedy například skrze internetové stránky kulturních portálů. Druhým způsobem je kontaktování vlastníků těchto databází a provést akvizici těchto dat.

První způsob získání dat představuje komplikace především časové a personální. Vysoký počet kulturních akcí v Praze (dle GoOut, s. r. o., jde v průměru o více než 500 akcí za den) vytváří vysoké časové nároky na pracovníka, který by byl pověřen vyhledáváním akcí a jejich zaznamenáváním. Pokud předpokládáme průměrnou dobu jedné minuty na vyhledání a zaznamenání dat jedné akce a dále pokud počítáme průměrně s 500 kulturními akcemi za den, dostáváme se na časový nárok 8,5 hodiny na den. To následně vytváří odpovídající personální a finanční nároky. Díky zmíněným nárokům je získání dat tímto způsobem méně reálné. Druhý způsob získání dat představuje komplikace z hlediska kvality dat a finančních nároků pro jejich akvizici.

Doporučujeme prověřit a posoudit kvalitu a množství dat jednotlivých potenciálních poskytovatelů. Důvodem pro toto posouzení je odlišný způsob fungování kulturních portálů a tzv. ticketingových společností. Jeden z možných způsobů fungování je tzv. klientský, kdy portál uveřejňuje na svých stránkách kulturní akce svých smluvních partnerů a zákazníků. Tento způsob fungování zároveň poukazuje na možný datový nedostatek těchto portálů (a ticketingových společností), kdy tyto portály zaznamenávají a publikují pouze kulturní akce svých partnerů a zákazníků. Výsledný počet zaznamenaných akcí může být tedy limitován. Na druhou stranu budou data o zaznamenaných akcích s vysokou pravděpodobností kvalitní (reálná), protože dané informace jsou poskytovány přímo pořadatelem akce.

Druhý způsob fungování kulturních portálů můžeme považovat za plošný, kdy se kulturní portál snaží o zaznamenání a publikování veškerých kulturních akcí pořádaných v daném městě. Zde je však vhodné zhodnotit kromě samotných dat také metodiku vyhledávání a zaznamenávání kulturních akcí, které kulturní portál využívá, aby byla zaručena kvalita případně poptávaných dat. Díky tomuto plošnému přístupu můžeme očekávat vyšší chybovost dat, a to především v případě, pokud portál nepoužívá možnost verifikace kvalifikovaným pracovníkem (jak je zmíněno v kap. 5.3). Přítomnost této verifikace může chybovost minimalizovat. Je vhodné pamatovat na možnost, že kulturní portály, jejichž součástí nejsou ticketingové služby, pravděpodobně nebudou disponovat informacemi o ceně vstupného na kulturní akce.

Dále je potřeba vzít v potaz skutečnost, že ticketingové společnosti pravděpodobně nebudou poskytovat údaje o návštěvnosti jednotlivých kulturních akcí z důvodu existujících obchodních smluv s pořadatelem akcí. Data o těchto ukazatelích je možné poptávat jako anonymizovaná data agregovaná za dané oblasti (např. návštěvnost kulturních akcí v oblasti Národní třídy v Q1 2020). Z tohoto důvodu není návštěvnost uvedena v tabulce sledovaných ukazatelů, je uvedena jako doplňkový ukazatel. Lze však sledovat návštěvnost samotných zařízení, a to například pomocí statistických přehledů NIPOS.

Uživatelům metodiky se doporučuje analyzovat a zhodnotit možné poskytovatele a zaměřit se primárně na kvalitu a množství dat evidovaných poskytovatelem. Vzhledem ke skutečnosti, že kulturní portály jsou z pravidla soukromé společnosti, je očekávatelné, že akvizice těchto dat bude činit finanční nároky na uživatele metodiky. Z výše popsaného je zřejmé, že výsledná kvalita mapování je úměrná kvalitě využitých datových zdrojů. Toto můžeme považovat za ústřední limit celé metodiky, který můžeme minimalizovat vhodným výběrem datového zdroje.

5.5 MAPOVÁNÍ KULTURNÍCH AKCÍ V PRAZE

Pro potřeby mapování kulturních akcí v Praze je doporučeno sledovat atributy a ukazatele uvedené v tabulce tab / 19. Tyto ukazatele jsou považovány za základní, tedy k jejich sběru by mělo dojít při každé aktualizaci mapování. Za doplňkový ukazatel je považována „návštěvnost“, tento ukazatel je možné sledovat jako agregát za vybrané oblasti či za zařízení jako celek (viz kap. 5.4).

Ukazatele se dělí na:

- Identifikační ukazatele (ID; Název)
- Kategorizační ukazatele (Kategorie)
- Časové ukazatele (Datum; Čas)

- Lokalizační ukazatele (ID zařízení; Zařízení; GPS, Adresa)
- Ekonomické ukazatele (Cena)
- Poznámkový aparát (Provozovna, Poznámky)

TAB./19

SLEDOVANÉ UKAZATELE MAPOVÁNÍ KULTURNÍCH AKCÍ

Ukazatel	Typ údaje / hodnota, které nabývá	Číselné / textové pole	Vztah k cíli	Vysvětlení
ID	Číslo záznamu	Číselné	Unikátní identifikační údaj	Unikátní identifikační údaj v rámci vytvářené databáze
Název	Název akce	Textové	Údaj umožňující identifikovat akci dle jejího názvu. Identifikování dle názvu může napomoci také ke sledování četnosti a frekvence případného opakování akce	Zadání názvu kulturní akce zapsaný ve využívaném zdroji
Kategorie	Název kategorie	Textové	Umožňuje sledovat, která kategorie kulturních akcí převažuje během sledovaného období	Výběr odpovídající kategorie kulturní akce
Datum	Rok, měsíc a den (každý údaj ve vlastním sloupci)	Číselné	Umožňuje sledovat rozložení četnosti kulturních akcí v rámci roku	Zadání kalendářního data pořádání kulturní akce
Čas	Hodiny a minuty (ve formátu např. 2000, 1830, 0900 apod.)	Číselné	Umožňuje sledovat rozložení četnosti kulturních akcí v rámci denní doby	Zadání denního časového údaje pořádání kulturní akce
ID zařízení	Identifikační číslo zařízení kulturní infrastruktury	Číselné	Umožňuje propojení s databází kulturní infrastruktury a doplnění dat dané databáze	Doplnění odpovídajícího identifikačního čísla zařízení kulturní infrastruktury (zdroj: databáze kulturních zařízení)
Zařízení	Název zařízení kulturní infrastruktury	Textové	Umožňuje sledovat rozložení četnosti kulturních akcí v prostoru, konkrétně v rámci zařízení kulturní infrastruktury města	Zadání názvu zařízení kulturní infrastruktury
GPS	Zeměpisná souřadnice GPS (samostatné sloupce pro severní délku a východní šířku, zaznamenání na 4 desetinná místa)	Číselná	Umožňuje sledovat rozložení četnosti kulturních akcí v prostoru	Zadání zeměpisných souřadnic, kde se pořádá kulturní akce
Adresa	Název ulice, číslo popisné, číslo orientační, písmeno orientační PSČ (každý údaj ve vlastním sloupci)	Textová a číselné (dle typu)	Umožňuje sledovat rozložení četnosti kulturních akcí v prostoru	Zadání odpovídajících adresních údajů zařízení kulturní infrastruktury, ve kterém je pořádána kulturní akce
Cena	Cena základního nesníženého vstupného na kulturní akci v Kč (v případě více základních kategorií, například z důvodu sektorizace uveďte 3 kategorie cen do samostatných sloupců, a to nejnižší, střední a nejvyšší cenovou kategorii)	Číselná	Umožňuje sledovat cenovou politiku pořadatelů kulturních akcí a cenové rozdíly v různých oblastech města	Zadání číselné hodnoty ceny vstupného na kulturní akci
Poznámky		Textové		Obsahuje skutečnosti, které je vhodné zaznamenat, ale nemají svůj odpovídající ukazatel v tabulce

Zdroj: vlastní zpracování

Akce mohou nabývat šesti kategorií. Poslední kategorie „ostatní“ zahrnuje takové akce, které neodpovídaly kategoriím předcházejících (viz tab / 20). Rozdělení kategorií a jejich výběr je v souladu s obdobnými sběry, které jsou prováděny v zahraničí. Jde například o sběry realizované World Cities Culture Forum či MediaLab Katowice (Piekarski 2016). Metodika je tedy v souladu s mezinárodní praxí.

TAB / 20

DEFINICE KATEGORIÍ KULTURNÍCH ZAŘÍZENÍ

Koncert	Veřejně přístupná produkce hudebního díla s živým přednesem interpreta/ů. Nezahrnuje reprodukci hudebního díla bez interpreta (spadá do kategorie párty).
Výstava	Veřejně přístupná prezentace uměleckých děl
Film	Veřejně přístupná projekce kinematografického díla
Divadlo	Veřejně přístupná produkce dramatického díla
Festivaly	Organizovaná sada kulturních produkcí např. hudebních, filmových či multižánrových. Od kategorie párty se odlišují například dobou trvání, obsahem a primárně vlastním označením akce (např. Signal festival).
Párty	Veřejně přístupné akce s primární funkcí společensko-rekreační. Jde například o večírky s doprovodným kulturním programem či produkce reprodukováné hudby v hudebních klubech.
Ostatní	Kulturní akce, které neodpovídají ostatním vymezeným kategoriím. Jde tedy například o přednášky, prohlídky či nezařaditelné komunitní akce a happeningy.

Zdroj: vlastní zpracování

5.6 SPRÁVA DAT

Pro tvorbu výsledné mapovací databáze je vhodné využít programu MS Excel, ve kterém bude samotná databáze vedena na jednom listu. Na ostatních listech budou vedeny základy pro rolovací seznamy (například pro ukazatel „kategorie“). Za pomoci rolovacích seznamů budou zaznamenávány hodnoty příslušných ukazatelů. Každý ukazatel bude veden ve vlastním sloupci (pro přesnější informace viz tab / 19). Každá kulturní akce bude zaznamenána na vlastním řádku. Pro přesnější představu je přiložena modelová forma databáze (viz tab / 21), jak by mohl vypadat záznam hypotetické kulturní akce ABC (forma je z tiskových důvodů zobrazena ve dvou řádcích, v databázi by zabírala řádek jeden).

TAB / 21

MODELOVÁ STRUKTURA DATABÁZE MAPOVÁNÍ KULTURNÍCH AKCÍ

ID	NÁZEV	KATEGORIE	ROK	MĚSÍC	DEN	ČAS	ID ZAŘÍZENÍ	ZAŘÍZENÍ
456	ABC	Výstava	2020	2	11	1100	312	Galerie X

GPS N	GPS E	ULICE	CPOP	COR	PÍSMENO	PSČ	CENA	POZNÁMKY
50.0912	14.4385	Skloněná	140	19	A	14000	250	-

Zdroj: vlastní zpracování

Návrh postupu pro vytvoření mapovací databáze je následující:

- 1 Kontaktovat vlastníka vybraného zdroje dat (např. kulturního portálu) a vyjednat poskytnutí záznamů. Ideální forma poskytnutí záznamů je ve formátu xls/xlsx či exportování do formátu xls/xlsx či csv.
- 2 Vytvoření excelového souboru pro tvorbu vlastní mapovací databáze dle odpovídající struktury (viz tab / 21).
- 3 Přenesení odpovídajících záznamů do příslušných sloupců.

4 Odstranění duplicit.

5 Finalizace databáze, přiřazení ID čísla (unikátního identifikačního údaje) všem záznamům.

Část bodu 5 z výše navrženého postupu lze také realizovat jiným způsobem. Pro přiřazení ID čísla kulturní akci je možné využít ID číslo poskytovatele. Pokud se uživatel rozhodne pro toto řešení, musí pamatovat na případné komplikace, které mohou vzniknout při změně datového zdroje za jiný a přejímání ID čísel nového zdroje. Může dojít ke kolizi údajů, tedy kdy dvě kulturní akce budou mít stejné ID číslo. Vzhledem k tomu, že jde o unikátní identifikační údaj v rámci mapovací databáze, je potřeba této možnosti zabránit.

Vzhledem k proměnlivosti prostředí je maximálním intervalem aktualizace databáze čtyři roky. Možným intervalem aktualizace jsou tři roky. Ideální je průběžná aktualizace, která může být realizována například skrze vybudování rozhraní API mezi uživatelem a zdrojem dat. V takovém případě může uživatel disponovat vždy aktuálními daty o kulturních akcích ve městě.

Správa databáze spadá pod Sekci prostorových informací IPR Praha. Aktualizační procesy pod Kancelář analýz a prognóz Sekce strategií a politik IPR Praha.

5.7 ZJIŠTĚNÉ PROBLÉMY PŘI PŘEDCHOZÍ ZKUŠENOSTI

Je vhodné pamatovat na skutečnost, že se nemusí podařit získat potřebná data pro ukazatel „cena“ u každé pořádané kulturní akce. První důvod může být na straně vybraného zdroje dat. Například ticketingové společnosti nemusí mít přehled o cenách vstupného u akcí, jejichž vstupenky jsou distribuované skrze konkurenty. Druhým důvodem je skutečnost, že některé akce jsou pořádané bez požadovaného vstupného. Cena vstupného může tedy být v některých případech evidována jako nedostupný údaj (nelze pak rozlišit, jestli je akce bez požadovaného vstupného, či zda daný údaj neexistuje). Třetím důvodem je možnost, že informace o ceně vstupného je dostupná pouze v místě pořádání akce.

Ticketingové společnosti pravděpodobně nebudou poskytovat údaje o návštěvnosti jednotlivých kulturních akcí z důvodu existujících obchodních smluv s pořadateli akcí. Údaje je možné poptávat jako anonymizovaná data, která budou agregována za dané oblasti (podrobněji viz kap. 5.4).

Některé akce nemusí svou kategorií odpovídat kategorické evidenci kulturního zařízení, ve kterém je akce pořádána. Příkladem může být případ, kdy akce, která je zařazena do kategorie „koncert,“ se pořádá v zařízení, které má svou hlavní funkci evidovanou jako „divadlo.“ Uživatel může nabýt dojmu, že jde o chybu v záznamu. Výskyt chyby v tomto případě je však nepravděpodobný. Některá kulturní zařízení mají mimo své hlavní kategorie, tedy hlavní funkce kulturního využití, také funkce doplňkové. Zařízení, které je evidováno jako divadlo, může být například i místem realizace koncertů (viz také kap. 2.3).

5.8 VYUŽITÍ DAT PRO KONKRÉTNÍ ANALÝZY

Níže jsou uvedeny možné náměty pro analytické studie, které mohou vycházet z databáze vytvořené za pomoci této metodiky:

- Analýza kulturní aktivity v Praze
- Analýza koncentrace kulturních akcí – díky této analýze může uživatel identifikovat přetížené, či naopak nevytížené oblasti v místě a čase z pohledu kulturních akcí.
- Analýza převažujících kulturních forem, respektive, která kategorie kulturních akcí je nejvíce zastoupena a v kterých oblastech města.
- Analýza využití veřejného prostoru – díky lokalizačním ukazatelům může uživatel identifikovat také akce pořádané ve veřejném prostoru města a takto sledovat míru jeho využití. Následně může případně přistoupit k analýze komunitního života v oblastech.
- Analýza reálných kulturních deficitů – díky získání dat o kulturních akcích může uživatel sledovat reálné využití kulturní infrastruktury a následně identifikovat zařízení, která sice fyzicky existují, ale vykazují nízkou aktivitu. Lze doplnit také

analýzou využití veřejného prostoru. Díky zohlednění reálného využití může uživatel přesněji identifikovat oblasti reálných existujících kulturních deficitů ve městě.

- Analýza síly sezónních vlivů, respektive jak silné jsou sezónní vlivy na množství pořádaných kulturních akcí.
- Výsledky metodiky mohou být využity také pro analýzu dopravního ruchu ve městě.
- Analýzu lze vhodně kombinovat se šetřeními v oblasti potřeb a poptávky obyvatel pro kulturní vyžití (viz kap. 6) nebo souhrnnými šetřeními, která jsou prováděna v rámci monitoringu a evaluace Strategického plánu hl. m. Prahy.

Tyto celoměstské analýzy mohou být zároveň východiskem pro případové studie vybraných lokalit. V rámci těchto lokalit je možné provést podrobnější a terénní mapování kulturní aktivity, včetně kvalitativních analýz. Tyto analýzy mohou vést k tvorbě (lokálních i celoměstských) hypotéz, které je možné ověřit opětovným kvantitativním výzkumem při využití již vytvořené databáze. Tímto jsme schopni se dostat ke komplexnějšímu poznání v oblasti kulturních akcí a kulturní aktivity Praze.

6 Kulturní chování obyvatel

6.1 Úvod

Pro kulturní plánování z definice jeho podstaty je klíčová také zpětná vazba primárního koncového uživatele, hlavního spotřebitele kultury, tedy obyvatele města. Ačkoliv lze předpokládat, že většina kulturních organizací ve svém vlastním zájmu aktivně pracuje se zpětnou vazbou svého publika a znají jeho potřeby, je klíčové, aby existovala zpětná vazba na úrovni celého města. Tato zpětná vazba přesahuje měřítko znalosti svého publika na straně kulturních aktérů, pracuje např. s celoměstskými demografickými trendy apod.

Aby mohly být aktivity kulturního plánování dostatečně orientovány směrem k obyvatelům, je nejdříve potřeba získat přehled o jejich kulturním chování, potřebách a například bariérách, které jim brání v zapojení se do kulturních aktivit. Pro získání zmíněného přehledu byla vytvořena metodika mapování kulturního chování obyvatel Prahy. Hlavní město Praha již dříve realizovalo díky Odboru kultury a cestovního ruchu několik dotazníkových šetření s tematickým zaměřením na postoje občanů v oblasti kultury a kulturního života ve městě. Příkladem mohou být dotazníková šetření provedená společnostmi STEM (2004), Median (2014) a MindBridge Consulting (2015).

Metodika mapování kulturního chování obyvatel Prahy je vystavěna v souladu s mezinárodní dobrou praxí. Důvodem pro tento soulad je jak možnost srovnání, tak především snaha o přejímání fungující praxe z měst, kde je koncept kulturního plánování na dobré úrovni. Tato inspirace může napomoci k zajištění dobré kvality kulturního plánování v Praze. Jako příklady zahraniční inspirace můžeme uvést kulturní analytiku v Helsinkách (Sini a kol. 2014), v Rotterdamu (Rotterdam Festivals 2012), mapování kulturní participace ve Flandrech a Nizozemsku (Vanherwegen a kol. 2011) a v Chicagu (LaLonde a kol. 2011), výzkum kulturních potřeb obyvatel ve městě Berkeley (Arts Market 2003) či pracovní plán pro kulturu 2011-2014 Evropské agentury pro kulturu (European Union Open Method of Coordination 2012).

Metodika pro mapování kulturního chování obyvatel Prahy není postavena jako přesný soupis otázek, které musí uživatel dodržet při výzkumném šetření. Místo toho ustanovuje hlavní a doplňkové okruhy otázek, na které by se měl uživatel zaměřit. Výběr těchto okruhů a jejich význam je přímo odvozen od vymezených primárních a sekundárních cílů mapování. Otázky je tedy možné v rámci různých šetření měnit, čímž je dosaženo vyšší míry variability metodiky. Výsledky výzkumů, které budou provedeny v souladu s metodikou, mohou být jedním z hlavních podkladů pro tvorbu kulturních politik a opatření, které budou citelně zaměřené na řešení otázek veřejného zájmu, tedy na uspokojování kulturních potřeb obyvatel města.

6.2 CÍLE A KLÍČOVÉ OBLASTI MAPOVÁNÍ

Cíle mapování kulturního chování obyvatel Prahy je možné dle kritéria informačního významu pro uživatele metodiky rozdělit na primární a sekundární cíle (viz tab / 22). Respondenty mapování jsou obyvatelé Prahy, při mapování je nutné dodržet podmínku reprezentativnosti vzorku. Vhodné je sledovat cíle také z hlediska sociodemografického a prostorového rozložení ve městě pro maximalizování užítku z mapování.

1 Primárními cíli mapování kulturního publika v Praze jsou:

- zjistit potřeby obyvatel
- zjistit bariéry vnímané obyvateli, které omezují přístup obyvatel ke kulturním aktivitám a jejich sílu
- zjistit míru využívání kulturní infrastruktury města jeho obyvateli (případně návštěvníky)

2 Sekundárními cíli mapování jsou:

- zjistit motivaci k návštěvě kulturních aktivit
- zjistit postoj obyvatel ke kulturním aktivitám ve veřejném prostoru
- zjistit míru kulturní angažovanosti obyvatel
- zjistit míru přístupnosti kulturních aktivit pro specifické skupiny obyvatel (např. děti, senioři, cizinci, sociálně vyloučení, menšiny, hendikepovaní)
- zjistit míru informovanosti obyvatel v oblasti kultury

TAB / 22

CÍLE MAPOVÁNÍ A KLÍČOVÉ OTÁZKY MAPOVÁNÍ KULTURNÍHO CHOVÁNÍ OBYVATEL

Cíle dílčí oblasti mapování	Otázky	Primární/ sekundární cíl	Metoda zjištění	Zdroj dat	Držitel dat
Zjistit potřeby obyvatel	Jaké jsou potřeby obyvatel z hlediska četnosti a kvality kulturní nabídky a její dostupnosti? Jaká je spokojenost publika s naplňováním těchto potřeb?	Primární	Dotazníkové šetření	Dotazník	IPR Praha
Zjistit bariéry vnímané obyvateli a jejich sílu	Jaké bariéry omezující přístup ke kulturním aktivitám obyvatelé vnímají? Jak jsou silné?	Primární	Dotazníkové šetření	Dotazník	IPR Praha
Zjistit míru využívání kulturní infrastruktury	Kterou kategorii kulturní infrastruktury obyvatelé navštěvují a jak často?	Primární	Dotazníkové šetření	Dotazník	IPR Praha
Zjistit motivaci k návštěvě kulturních aktivit	Jaká je motivace obyvatel k návštěvě kulturních aktivit?	Sekundární	Dotazníkové šetření	Dotazník	IPR Praha
Zjistit postoj obyvatel ke kulturním aktivitám ve veřejném prostoru	Jaký postoj zaujímají obyvatelé vůči kulturním aktivitám ve veřejném prostoru? Účastní se těchto akcí?	Sekundární	Dotazníkové šetření	Dotazník	IPR Praha
Zjistit míru kulturní angažovanosti obyvatel	Podílí se obyvatelé na kulturních aktivitách ve městě? Jakým způsobem?	Sekundární	Dotazníkové šetření	Dotazník	IPR Praha
Zjistit míru přístupnosti kulturních aktivit pro specifické skupiny obyvatel	Jak obyvatelé hodnotí přístupnost kulturních aktivit pro specifické skupiny obyvatel?	Sekundární	Dotazníkové šetření	Dotazník	IPR Praha
Zjistit míru informovanosti obyvatel v oblasti kultury	Jak dobře informovaní jsou obyvatelé v oblasti kultury? Kde získávají informace?	Sekundární	Dotazníkové šetření	Dotazník	IPR Praha

Zdroj: vlastní zpracování

Výběrovým kritériem výše zmíněných cílů byla jejich schopnost uspokojovat potřeby správy hl. m. Prahy v oblasti kulturního plánování. Informace získané z mapování kulturního chování obyvatel mohou dodat jak podněty pro budoucí aktivity v oblasti kultury, tak poskytnout zpětnou vazbu o aktivitách minulých či probíhajících. Naplňování těchto cílů tedy může pro kulturní plánování města plnit jak funkci generace idejí, tak funkci kontrolní a učící. Dále získané informace mohou posloužit jako podklad pro tvorbu a úpravu grantové a dotační politiky města či jako podklad pro komise a výbory hodnotitelů.

Konkrétněji můžeme primární cíle a především zdůvodnění jejich výběru rozebrat následovně:

1 Zjistit potřeby obyvatel

Dovoluje uživateli poznat kulturní potřeby obyvatel z hlediska nabídky a její dostupnosti (žánrové, prostorové, cenové a dopravní). Dále umožňuje poskytnout uživateli přehled o míře uspokojování kulturních potřeb obyvatel a tedy výsledků práce kulturního plánování.

2 Zjistit bariéry vnímané obyvateli a jejich sílu

Umožňuje uživateli identifikovat bariéry přístupu ke kulturním aktivitám vnímané obyvateli a případně sílu těchto bariér. Zpravidla jde o bariéry ekonomické, sociální, kulturní či prostorové apod. Dále může uživatel získat informace o účinnosti případných aplikovaných opatření pro zmírnění dopadu těchto bariér.

3 Zjistit míru využívání kulturní infrastruktury

Pokud se uživatel bude dotazovat na četnost a frekvenci návštěv zařízení kulturní infrastruktury, může získat přehled o využití této infrastruktury různými skupinami obyvatel (filtrace je možná například dle věku, vzdělání, pohlaví apod.) jak v jednotlivých případech, tak dle kategorií zařízení (případně i oblastně). Uživatel tedy může například sledovat preferenci určitých kategorií zařízení u vybraných skupin obyvatel. Cíl nesleduje absolutní údaje o návštěvnosti zařízení. Tyto údaje je možné získat ze statistik zařízení či statistik NIPOS.

Primární cíle je potřeba naplňovat při každém mapování. Primární cíle mají vyšší vypovídací hodnotu pro potřeby kontroly úspěšnosti aktivit kulturního plánování a návrhu aktivit následujících. Z těchto důvodů je možné provádět samostatné mapování naplňující pouze primární cíle s nižším intervalem aktualizace (např. 1–2 roky), než je interval aktualizace úplného mapování kulturního chování obyvatel zahrnující i další sekundární cíle (např. 4 roky).

Sekundární cíle a jejich výběr je možné zdůvodnit takto:

4 Zjistit motivaci kulturního chování obyvatel

Umožňuje uživateli identifikovat, co obyvatele motivuje k jejich současnému kulturnímu chování. Uživatel tedy může získat přehled o tom, co obyvatele přiměje k zapojení se do kulturního života ve městě a jaké jsou jeho hodnotové postoje. Otázky, které mají pomoci naplňovat tento cíl, by měly být konstruovány například ve formě výroků. Díky této konstrukci může následně uživatel ověřovat hypotézy, které může utvořit na základě výsledků předběžného kvalitativního šetření (např. při využití metod focus group či řízených rozhovorů apod.).

5 Zjistit postoj obyvatel ke kulturním aktivitám ve veřejném prostoru

Z důvodu zvýšení počtu a významnosti kulturních aktivit ve veřejném prostoru je pro uživatele vhodné při mapování kulturního chování obyvatel naplňovat také tento cíl. Uživatel může získat přehled o postoji obyvatel vůči počtu kulturních aktivit v prostoru, četnosti jejich pořádání a případně vůči lokalizaci těchto aktivit. Výsledky z naplňování tohoto cíle může využít jako podklad pro podporu těchto aktivit či naopak restriktci.

6 Zjistit míru kulturní angažovanosti obyvatel

Uživatel může díky tomuto cíli získat přehled o míře, s jakou obyvatel aktivně vstupuje do procesu realizace kulturních aktivit (např. spoluorganizace, účinkování, dárcovství, aktivismus). Lze se domnívat, že obывatelé s vyšší mírou angažovanosti budou více citliví a vnímaví vůči rozhodnutím v oblasti kulturního plánování a jejich dopadům. Získané informace mohou pomoci k rozhodnutí odpovědných pracovníků, jaké aktivity kulturního plánování zvolit a v jaké formě je realizovat. Dále může uživatel získat podněty pro to, jaké podpůrné akce pro obyvatele upřednostnit při realizaci.

7 Zjistit míru přístupnosti kulturních aktivit pro specifické skupiny obyvatel

Jako specifické skupiny můžeme definovat ty skupiny obyvatel, na které se většina nabízených kulturních aktivit ve městě neorientuje jako na primární cílovou spotřebitelskou skupinu. Uživatel může za pomoci tohoto cíle mapovat vnímání obyvatel (pro upřesnění: vnímání generální populace) ohledně přístupnosti kulturních aktivit pro specifické skupiny. Zástupci specifických skupin mohou být například děti, senioři, cizinci, menšiny, sociálně vyloučení, hendikepovaní apod. Níže uvádíme zdůvodnění, jaký význam má sledování míry přístupnosti kulturních aktivit pro některé vybrané specifické skupiny obyvatel. Vhodné je příležitostně doplňkově realizovat výběrové šetření pro specifické skupiny, kdy respondenty jsou pouze členové těchto skupin.

- a. **Děti** - Dostatečná přístupnost kulturních aktivit pro děti je vysoce důležitá například z důvodů kulturního rozvoje nejmladší generace, úrovně její vzdělanosti a možnosti začlenění se do společnosti. Tyto důvody můžeme považovat za významné pro budoucí zdravý vývoj společnosti.
- b. **Senioři** - Dostatečná přístupnost kulturních aktivit má potenciál zvyšovat kvalitu života seniorů, tedy následně podpořit jejich zdraví a snižovat tak případné náklady zdravotnické péče.
- c. **Cizinci** - Sledování tohoto cíle je pro uživatele podstatné především z hlediska problematiky začleňování cizinců do místní společnosti. Dalším přínosem je příležitost sledovat možnosti rozvoje kulturního cestovního ruchu, který je jedním z možných nástrojů udržitelného rozvoje města.
- d. **Sociálně vyloučení** – Dostatečná přístupnost kulturních aktivit pro sociálně vyloučené má potenciál limitovat případné společensky patologické chování v populaci. Kulturní aktivity mohou napomoci k začlenění dané skupiny zpět do společnosti a mohou také plnit funkci vzdělávací. Z těchto důvodů je vhodné sledovat přístupnost kulturních aktivit pro sociálně vyloučené.

8 Zjistit míru informovanosti obyvatel v oblasti kultury

Aby se obyvatelé mohli účastnit kulturní aktivity, musí nejdříve o aktivitě získat informace. Tento cíl umožňuje uživateli získat povědomí o míře informovanosti obyvatel, a jak obyvatelé získávají informace o kulturních aktivitách ve městě.

Je však nutné pamatovat na limity metody sběru dat, tedy dotazníkového šetření. Respondenti odpovídají na otázky na základě svých subjektivních postojů a pocitů. Mohou se zde projevit efekty asymetrie informací či osobní podjatosti. Uživatel však může získat přehled, jak současnou situaci vnímají obyvatelé v rámci svého každodenního života. Dále je pro zaručení kvality dat nutné dodržet reprezentativnost vstupního vzorku respondentů.

6.3 SBĚR PRIMÁRNÍCH DAT

Pro mapování kulturního chování obyvatel Prahy je doporučeno využít metodu kvantitativního reprezentativního šetření, v rámci kterého je aplikován kvótní výběr podle kritérií pohlaví, věku, vzdělání a oblasti bydliště (jako oblast lze použít například městskou část). Cílovou skupinou tohoto mapování jsou obyvatelé Prahy starší 15 let. Jako techniku dotazování primárně doporučujeme standardizované osobní rozhovory provedené školenými tazateli, preferovanou metodou (z důvodů proveditelnosti) je telefonické dotazování CATI, případně tzv. face-to-face dotazování CAPI či PAPI. Dále je možné využít možností on-line dotazníkového šetření (CAWI). Sběr dat by měl být proveden během časového rozmezí 10 kalendářních dní. Jako velikost vzorku doporučujeme získat 1 000 respondentů.

Pro potřeby mapování kulturního chování obyvatelstva je nutné vymezit sledované okruhy otázek. Vymezení okruhů obsahuje jejich specifikaci (co okruh sleduje) a prioritu (okruhy s prioritou „základní“ jsou sledovány vždy, okruhy s jinou prioritou jsou sledovány doplňkově). Dále vymezení obsahuje modelové příklady možných otázek. Tyto modelové příklady mohou být využity při tvorbě dotazníku. Konkrétní soupis otázek neuvádíme z důvodu, aby otázky mohly být modulovatelné pro potřeby budoucích mapování pořádaných v následujících letech. Budoucí mapování tak mohou díky možnosti modulovatelných otázek reagovat na aktuální analytické potřeby uživatele.

OKRUHY OTÁZEK:

- Dostupnost
- Žánry
- Návštěvnost
- Spokojenost
- Bariéry
- Motivace a hodnoty
- Veřejný prostor
- Specifické skupiny obyvatel
- Angažovanost
- Informovanost

Níže jsou okruhy vymezeny z hlediska specifikace a priority. Dále jsou k okruhům přiřazeny modelové otázky a možný způsob odpovědi. Otázky jsou zamýšlené primárně jako uzavřené, případně jako polouzavřené (tedy s možností odpovědi „jiné – uveďte“).

DOSTUPNOST

Specifikace: Cílem okruhu je sledovat odpovědi respondentů z hlediska dostupnosti kultury. Dostupnost rozdělujeme na nabídkovou, cenovou a prostorovou/dopravní. Otázky v rámci okruhu by měly zodpovědět, zda respondent považuje nabídku kultury v Praze za dostatečnou a u jakých žánrů, dále kolik je ochoten za danou nabídku zaplatit, kolik času je ochoten obecně obětovat při cestě za kulturou a jak vzdálené (opět z hlediska času) je nejbližší kulturní zařízení od jeho bydliště.

Priorita: Základní

Modelové otázky:

- *Jak vzdálené je z hlediska pěší dostupnosti nejbližší kulturní zařízení od místa vašeho bydliště? Odpověď: Výčet časových intervalů (např. do 15 minut, do 30 minut apod.)*
- *Jak dlouhou dobu jste ochotni strávit v prostředí MHD při cestě za kulturou? Odpověď: Výčet časových intervalů (např. do 15 minut, do 30 minut apod.)*
- *Jsou dle vás v Praze nabízeny tyto druhy kultury? Odpověď: Ano/Ne*
- *Jak hodnotíte množství jejich nabídky? Odpověď: Výčet (např. výborně, dostatečně, nedostatečně)*
- *Jak hodnotíte cenovou dostupnost kultury? Odpověď: Výčet (např. výborně, dostatečně, nedostatečně)*

ŽÁNRY

Specifikace: Cílem okruhu je sledovat preference respondenta v oblasti kultury. Tedy jaké druhy kulturních aktivit upřednostňuje, případně žánr. Otázky okruhu mohou také zodpovědět, zda respondent považuje současný stav z hlediska favorizovaných druhů kulturních aktivit za uspokojivý (např. z hlediska zastoupení).

Priorita: Základní

Modelové otázky:

- *Jaký druh kultury vyhledáváte? Odpověď: Výčet žánrů*
- *Je dle vás tento druh dostatečně zastoupen v nabídce? Odpověď: Ano/Ne*
- *Je pro vás tento druh dostupný (např. cenově)? Odpověď: Ano/Ne*

NÁVŠTĚVNOST

Specifikace: Cílem okruhu je sledovat, která zařízení kulturní infrastruktury a s jakou frekvencí respondent navštěvuje. Otázky by tedy měly zodpovědět, s jakou četností v čase respondent navštěvuje zařízení kulturní infrastruktury a o které kategorie zařízení se jedná (např. hudební klub).

Priorita: Základní

Modelové otázky:

- *Navštívili jste během posledního roku kulturní zařízení? Odpověď: Ano/Ne*
- *Kterou kategorii zařízení? Odpověď: Výčet kategorií*
- *Kolikrát? Odpověď: Výčet*
- *Kterou kategorii kulturních zařízení navštěvujete nejčastěji? Odpověď: Výčet kategorií*

SPOKOJENOST

Specifikace: Cílem okruhu je sledovat spokojenost respondenta s kulturní nabídkou v Praze, konkrétně s její kvalitou (kvantitě se věnuje okruh dostupnost).

Priorita: Základní

Modelové otázky:

- *Jste spokojeni s kvalitou divadelních představení v Praze? Odpověď: Ano/Ne*
- *Jste spokojeni s kvalitou kulturních akcí pořádaných ve veřejném prostoru? Odpověď: Ano/Ne*

BARIÉRY

Specifikace: Cílem okruhu je sledovat, jaké bariéry respondent vnímá při snaze účastnit se kulturních aktivit, respektive jaké bariéry mu zamezují se těchto aktivit zúčastnit (např. cena, nezajímavá nabídka). V dřívějších šetřeních, která byla vypracována pro Odbor kultury a cestovního ruchu hl. m. Prahy, byl jako hlavní bariéra identifikován nedostatek volného času. Doporučujeme rozlišit, zda nedostatek času vzniká z důvodů pracovních (a rodinných), či například z důvodů dopravních.

Priorita: Základní

Modelové otázky:

- *Co vám zabraňuje věnovat se více kultuře? Odpověď: Výčet*
- *Pokud je důvodem nedostatek volného času, jakou roli zde hraje dopravní ne/dostupnost? Odpověď: Výčet*
- *Může být důvodem případný nezáměr o tuto oblast? Odpověď: Výčet*

MOTIVACE A HODNOTY

Specifikace: Cílem okruhu je sledovat odpovědi respondentů z hlediska jejich motivace k návštěvě kulturních aktivit. Otázky v rámci okruhu by měly zodpovědět, co respondent motivuje k návštěvě kulturních aktivit a jaké jsou jeho hodnotové postoje vůči těmto aktivitám. Z těchto důvodů je velmi vhodné v rámci okruhu zařadit také dotazování se respondentů na souhlas s vybranými výroky. Výroky by měly být konstruovány na základě výsledků kvalitativních šetření mezi vybranými reprezentanty obyvatel. Kvalitativní šetření, například za využití metody focus group, je nutné provést před zařazením okruhu otázek „motivace a hodnoty“ do šetření. Z hlediska informační hodnoty je tento okruh významný. Z důvodu metodické obtížnosti (tedy nutnosti předběžného kvalitativního šetření) uvádíme prioritu okruhu jako doplňkovou. Uživatel by měl tomuto okruhu věnovat zvýšenou pozornost při realizaci kompletního mapování kulturního chování publika a při jeho kompletní aktualizaci.

Priorita: Doplňkové

Modelové otázky:

- *Co vás obecně láká na návštěvě kulturní akce či věnování se kulturnímu životu? Odpověď: Výčet*
- *Když zvažujete, zda se zúčastnit nějaké kulturní akce nebo aktivity, nebo zvažujete návštěvu kulturního zařízení, jak jsou pro vás důležité následující věci? Odpověď: Výčet (např. velmi, středně, málo, není důležité)*
- *Souhlasíte s následujícími výroky? (např. Většinou jsem to já, kdo druhé láká a přesvědčuje k účasti na kulturní akci) Odpověď: Ano/Ne*

VEŘEJNÝ PROSTOR

Specifikace: Cílem okruhu je sledovat postoj respondentů vůči kulturním aktivitám pořádaným ve veřejném prostoru města. Otázky by měly například zodpovědět, jak respondent hodnotí četnost těchto kulturních aktivit, časovou frekvenci jejich pořádání, umístění, tematiku či jak zasahují (např. ve formě bariéry) do jeho života. Otázky mohou také být rozděleny na postoj respondentů vůči těmto aktivitám ve městě jako celku a v oblasti jeho bydliště.

Priorita: Doplňkové

Modelové otázky:

- *Jak hodnotíte počet kulturních akcí ve veřejném prostoru vašeho města? Odpověď: Výčet (např. přebytek, dostatečně, nedostatečně)*
- *Jak hodnotíte počet kulturních akcí ve veřejném prostoru v oblasti vašeho bydliště? Odpověď: Výčet (např. přebytek, dostatečně, nedostatečně)*
- *Jak hodnotíte tematiku akcí ve veřejném prostoru? Odpověď: Výčet*

SPECIFICKÉ SKUPINY OBYVATEL

Specifikace: Cílem okruhu je sledovat postoj respondenta ohledně přístupnosti kulturních aktivit specifickým skupinám obyvatel (např. děti, senioři, cizinci). Otázky by měly zodpovědět, zda respondent považuje kulturní aktivity v Praze za dostatečně přístupné těmto skupinám či zda je nabídka aktivit pro tyto skupiny dostatečná.

Priorita: Doplnňkové

Modelové otázky:

- *Považujete kulturní nabídku v Praze za přístupnou vybrané specifické skupině? Odpověď: Ano/Ne*
- *Do jaké míry? Odpověď: Výčet*
- *Považujete kulturní nabídku pro děti/senior/cizince za dostatečnou? Odpověď: Ano/Ne*
- *Hodnotíte tuto nabídku jako kvalitní? Odpověď: Ano/Ne*
- *Jaké jsou dle vás hlavní bariéry přístupnosti kulturní nabídky vybrané specifické skupině? Odpověď: Výčet*
- *Co dle vás může tyto bariéry snížit? Odpověď: Výčet*

ANGAŽOVANOST

Specifikace: Cílem okruhu je sledovat, jak kulturně angažovaný je dotazovaný respondent. Otázky by měly zodpovědět, zda se respondent účastní kulturních aktivit i v jiných rolích než jako spotřebitel a v jaké míře. Díky tomuto okruhu lze odpovědět na otázku, jak je obyvatelstvo Prahy produkčně aktivní ve vztahu ke kultuře, či zda se jedná pouze o koncové uživatele. Otázky by následně měly také zodpovědět, jaké aktivity by respondent uvítal pro posílení či iniciování své kulturní angažovanosti. Pro možnost filtrace je vhodné zařadit otázku, zda je respondent zaměstnán v kulturním odvětví.

Priorita: Doplnňkové

Modelové otázky:

- *Věnujete se aktivně kultuře (např. hra na nástroj)? Odpověď: Ano/Ne*
- *Jakým způsobem? Odpověď: Výčet*
- *Jak často? Odpověď: Výčet*
- *Z jakého důvodu se aktivně kultuře nevěnujete? Odpověď: Výčet*
- *Jaké aktivity by vám umožnily, abyste se stal kulturně angažovaným? Odpověď: Výčet*

INFORMOVANOST

Specifikace: Cílem okruhu je sledovat, informovanost respondenta v oblasti kultury. Otázky by měly zodpovědět, do jaké míry považuje respondent sám sebe za kulturně informovaného a jak tyto informace získává, případně jak často.

Priorita: Doplnňkové

Modelové otázky:

- *Myslíte si, že máte přehled o kulturním dění v Praze? Odpověď: Ano/Ne*
- *Jak tyto informace získáváte? Odpověď: Výčet*
- *Jak často tyto informace vyhledáváte? Odpověď: Výčet*
- *Při jaké příležitosti? Odpověď: Výčet*

Podle těchto okruhů může uživatel vytvořit konkrétní otázky dotazníku, které napomohou k naplnění cílů mapování kulturního chování obyvatel. Při tvorbě a výběru otázek je nutné pamatovat na časovou náročnost dotazníku a tuto náročnost pokud možno limitovat. Před provedením v terénu je vhodné provést i několik kol testování pro získání představ o časové náročnosti dotazníku. Pokud bude časová náročnost dotazníku vyhodnocena jako příliš vysoká, je vhodné provést odpovídající úpravy.

Dále je při tvorbě otázek nutné pamatovat na případné riziko sugestivnosti otázek, které mohou respondenta směřovat ke konkrétní odpovědi. Takto získaná data můžeme označit za kontaminovaná. Při tvorbě dotazníku nesmí uživatel zapomenout také na zahrnutí vhodné identifikační otázky na respondenta, jako je dotaz na pohlaví, věkovou skupinu, vzdělání, zda má děti (či se věnuje práci s dětmi) a oblast bydliště.

6.4 SPRÁVA PRIMÁRNÍCH DAT

Otázky použité v dotazníku, včetně jejich případných mutací, je nutné nezaměnitelně označit v rámci dotazníku, například dle způsobu Q2, Q3_A, Q3_B apod. Dále je vhodné provést číselné či kódové označení odpovědi u jednotlivých otázek, například dle vytvořeného číselníku. Obě tato označení je nutné bez podmínky dodržet, aby mohly být odpovědi k příslušným otázkám správně zaznamenány. Odpovědi, které tazatelé zaznamenají, je potřeba následně přenést do centralizovaného databázového souboru. Pro tuto centralizaci je vhodné použít tabulkový editor, například MS Excel, kdy pro každou otázku je vyhrazen samostatný sloupec a odpovědi jsou zaznamenávány dle svého označení. Pro přesnější představu přikládáme níže modelovou formu výsledné databáze (viz tab / 23).

TAB / 23

MODELOVÁ STRUKTURA DATABÁZE MAPOVÁNÍ KULTURNÍHO CHOVÁNÍ OBYVATEL

ID	Q1	Q2	Q3_A	Q3_B	Q4	Q5	Q6	Q7
631	4	1	2	2	1	3	6	3

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledná centralizovaná databáze by měla být spravována uživatelem, v tomto případě IPR Praha. Správa databáze spadá pod Sekci prostorových informací IPR Praha. Aktualizační procesy pod Kancelář analýz a prognóz Sekce strategií a politik IPR Praha. Pro tvorbu dotazníku je doporučena spolupráce se sociologem se specializací na dotazníková šetření, konkrétně kvantitativní reprezentativní šetření. Jako realizátora sběru dat doporučujeme výběr profesionálně renomované společnosti s vyšším množstvím zkušeností v oblasti zmíněného typu šetření.

Aktualizace by měla probíhat ve dvou podobách. Minimalizovaná podoba, tedy se zaměřením pouze na primární cíle a základní okruhy otázek, je doporučeno realizovat v intervalu jednou za dva roky. Úplnou podobu mapování kulturního chování obyvatel, tedy se zaměřením na veškeré cíle a okruhy, je vhodné realizovat v intervalu jednou za čtyři roky.

6.5 ZJIŠTĚNÉ PROBLÉMY PŘI PŘEDCHOZÍ ZKUŠENOSTI

Vzhledem k použití metody kvantitativního reprezentativního šetření je vhodné pamatovat na stereotypní výsledky, které může použití této metody produkovat v oblasti kultury. Jde například o výsledky:

- Obecně se kulturních aktivit účastní více muži než ženy. Zde pro větší informační hodnotu výsledků doporučujeme sledovat také preferenci žánrů dle pohlaví.
- Z hlediska úrovně vzdělání se kulturních aktivit účastní více obyvatelé s maturitním a vyšším vzděláním.
- Z hlediska rodin o účasti na kulturní aktivitě rozhoduje tzv. hlava rodiny.
- Jako hlavní bariéra účasti na kulturních aktivitách bývá identifikován nedostatek volného času. Jak bylo zmíněno v kap. 6.3, doporučujeme rozlišit, zda nedostatek času vzniká z důvodů pracovních (a rodinných), či například z důvodů dopravních.
- Jako hlavní bariéra účasti na kulturních aktivitách pro seniory a studenty bývá identifikován nedostatek finančních prostředků, případně cena kulturních aktivit.

Dále je vhodné pamatovat na možný výskyt jevu, kdy se respondent snaží vylepšit obraz o sobě samém. Tedy následně například nepřizná případný nezájem o kulturu, i když tento nezájem je pravým důvodem, proč se nevěnuje kulturním aktivitám. Toto případně lze částečně limitovat dotazem, zda důvodem není nezájem o kulturní oblast a zároveň ujistit respondenta, že i taková odpověď je naprosto akceptovatelná. Jde však o částečné opatření. Je nepravděpodobné, že by se uživateli podařilo eliminovat tento efekt.

Metoda kvantitativního reprezentativního šetření poskytne uživateli obecněji aplikovatelný přehled o kulturním chování obyvatel, metoda však není schopna poskytnout hlubší vhled do této tematiky, tento fakt můžeme identifikovat jako limit metody. Jde o charakteristický rozdíl mezi kvantitativními a kvalitativními metodami. Pro získání hlubšího vhledu může uživatel využít kvalitativních

metod, např. metody focus group, či metody řízených rozhovorů. Doporučujeme provádět kvalitativní šetření samostatně na vybraném vzorku. Zjištěné informace mohou být využity pro tvorbu hypotéz, které mohou být následně (kvantitativně) ověřeny při další kompletní aktualizaci mapování kulturního chování obyvatel. Jedná se konkrétně o cíl „Zjistit motivaci k návštěvě kulturních aktivit“ a příslušný okruh otázek „Motivace a hodnoty“. Navíc dané informace mohou sloužit k upřesnění otázek dotazníkového šetření či k prohloubení znalostí v určité oblasti. Při konstrukci výroků je nutné dbát zvýšené pozornosti. Nevhodně, například manipulativně či zmatečně, konstruovaný výrok může limitovat užitnou hodnotu výsledků šetření pro uživatele. Jako opatření proti zmíněnému riziku doporučujeme při konstrukci výroků využít odborných sociologických služeb (toto je vhodné aplikovat obecně i při konstrukci ostatních otázek i odpovědí).

6.6 VYUŽITÍ DAT PRO KONKRÉTNÍ ANALÝZY

Data, která budou získána použitím této metodiky, mohou být využita například pro následující analýzy:

- Analýza návštěvnosti kulturních zařízení
- Analýza kulturní angažovanosti obyvatel
- Analýza bariér kulturního života obyvatel
- Analýza kulturních potřeb obyvatel
- Analýza úspěšnosti implementace kulturní politiky/strategie

Seznam literatury a zdrojů

- Arts Council of England (2019). | <https://www.artscouncil.org.uk/> (17. 4. 2019).
- Arts Market (February 2003). **The Berkeley Cultural Needs Assessment and Findings: With Recommendations for the Berkeley Cultural Plan. A Working document.** City of Berkeley | https://www.cityofberkeley.info/uploadedFiles/City_Manager/Level_3_-_Civic_Arts/section1-4.pdf (17. 4. 2019).
- BEDNÁŘ, P., DUBOVÁ, M., KRAUS, M., NÁVRAT, P., ŽÁKOVÁ, E. (2016). **Metodika mapování kulturních a kreativních průmyslů na lokální a regionální úrovni ČR.** Institut umění – Divadelní ústav. | <https://prospero.divadlo.cz/e-publikace-ke-stazeni/metodika-mapovani-kulturnich-a-kreativnich-prumyslu-na-lokalni-a-regionalni-urovni/#.W6NY1CQzabg> (17. 4. 2019).
- BÍNA, V., CHANTEPIE, P., DEROIN, V. FRANK, G., KOMMEL, K., KOTÝNEK, J., ROBIN, P. (May 2012). **ESSnet-Culture: European Statistical System Network on Culture: Final Report.** | http://ec.europa.eu/assets/eac/culture/library/reports/ess-net-report_en.pdf (17. 4. 2019).
- Cebr – Centre for Economics and Business Research (November 2017). **Contribution of the arts and culture industry to the UK economy: An updated assessment of the macroeconomic contributions of the arts and culture industry to the national and regional economies of the UK.** Report for the Arts Council England. | [https://www.artscouncil.org.uk/sites/default/files/download-file/Contribution arts culture industry UK economy.pdf](https://www.artscouncil.org.uk/sites/default/files/download-file/Contribution%20arts%20culture%20industry%20UK%20economy.pdf) (17. 4. 2019).
- Creative Europe (2019). | https://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/node_en (17. 4. 2019).
- Český statistický úřad (2017). Výsledky účtu kultury – 2015. | <https://www.czso.cz/csu/czso/vysledky-uctu-kultury> (17. 4. 2019).
- European Union Open Method of Coordination (October 2012). **European Agenda for Culture: Work Plan for Culture 2011-2014: Policies and good practices in the public arts and in cultural institutions to promote better access to and wider participation on culture.** European Union. | https://www.culturalpolicies.net/web/files/226/en/Culture_D1_report.pdf (17. 4. 2019).
- Eurostat (2018). **Guide to Eurostat culture statistics.** | <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/9433072/KS-GO-18-011-EN-N.pdf/72981708-edb7-4007-a298-8b5d9d5a61b5> (17. 4. 2019).
- EVANS, G. (2009). Creative Cities, Creative Spaces and Urban Policy. **Urban Studies**, 46(5-6), 1003-1040.
- EY (December 2014). **Creating growth: Measuring cultural and creative markets in the EU.** | <http://www.creatingeurope.eu/en/wp-content/uploads/2014/11/study-full-en.pdf> (17. 4. 2019).
- FREEMAN, A. (2008). **London: a Cultural Audit.** MPRA Paper 9008, University Library of Munich, Germany.
- Kea European Affairs (October 2006). **The Economy of Culture in Europe.** | http://ec.europa.eu/assets/eac/culture/library/studies/cultural-economy_en.pdf (17. 4. 2019).
- Koncepce kulturní politiky hl. m. Prahy 2017-2021 (2017).** Odbor kultury a cestovního ruchu MHMP. | http://kultura.praha.eu/public/6e/a7/f1/2485343_790106_Koncepce_kulturni_politiky_HMP_2017-2021.pdf (17. 4. 2019).
- LALONDE, R., O'MUIRCHARTAIGH, C., PERKINS, J., GRAMS, D., ENGLISH, N., JOYNES, D.C. (2006). **Mapping Cultural Participation in Chicago.** Cultural Policy Centre at the University of Chicago. | <https://culturalpolicy.uchicago.edu/sites/culturalpolicy.uchicago.edu/files/MappingCPCweb.pdf> (17. 4. 2019).
- MARKOVÁ, Blanka (2017). **Přehled kulturních statistik ve vybraných evropských městech: včetně modelového návrhu indikátorů kulturního mapování.** Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy, Kreativní Praha.
- Median (únor 2014). **Životní styl Pražanů (únor 2014).** IPR Praha.
- MindBridge Consulting (listopad 2015). **Výzkum veřejného mínění v oblasti kulturních zájmů a potřeb obyvatel hl. m. Prahy.**
- Ministerstvo kultury (2019b). Státní fond kultury: Podpořené projekty. | <https://www.mkcr.cz/podporene-projekty-564.html> (17. 4. 2019).
- Ministerstvo kultury ČR (2019a). Granty a dotace – Archiv. | <https://www.mkcr.cz/granty-a-dotace-archiv-22.html> (17. 4. 2019).
- NĚMEC, M. (únor 2013). **Význam kulturních a kreativních průmyslů v Evropské unii, České republice a hl. m. Praze.** Útvar rozvoje hl. m. Prahy, Odbor strategické koncepce. |

http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/sp/analyzy_sp/konkurenceschopnost/kulturni-a-kreativni-prumysly-mn-unor2013.pdf (17. 4. 2019)

Odbor kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu MHMP (2015). **Výroční zpráva: Kultura, Památková péče, Umělecké vzdělávání, Celoměstské programy podpory aktivit národnostních, Programy podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy, Cestovní ruch.** | http://kultura.praha.eu/public/a6/71/8d/2262227_693098_VZ2015.pdf (17. 4. 2019).

PIEKARSKI, K. (ed.) (2016). **Data-Driven Methods for City Research and Exploration.** Instytucja Kultury Katowice – Miasto Ogrodów, Katowice.

POWER, D. (April 2011). **Priority Sector Report: Creative and Cultural Industries. The European Cluster Observatory.** Europa Innova Paper no 16. | https://ec.europa.eu/growth/content/priority-sector-report-creative-and-cultural-industries-0_en (17. 4. 2019)

Pražská organizace vozíčkářů (2018). Mapa přístupnosti – kategorizace přístupnosti. | <http://mapapristupnosti.cz/kategorizace-pristupnosti.html> (24. 1. 2019).

Rotterdam Festivals (2012): **We Rotterdammers and culture: An analysis of figures and trends from five years of audience research.** | <https://zakelijk.rotterdamfestivals.nl/Assets/Uploads/Documents/Engelse%20site/Samenvatting%20publicatie%20EN%20DEF.pdf> (17. 4. 2019).

SEDMIHRADSKÁ, L. (2017a). **Financování kultury a Praha (díl 1): Výdaje městských částí hlavního města Prahy na kulturu.** Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy: Kreativní Praha. | http://kreativnipraha.eu/uploads/assets/ke-stazeni/Financovani_kultury_a_Praha-dil1-VydajeMestskychCastiHlavnihoMesta.pdf (17. 4. 2019).

SEDMIHRADSKÁ, L. (2017b). **Financování kultury a Praha (díl 2): Financování kultury z veřejných rozpočtů v hl. m. Praze.** Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy: Kreativní Praha. | http://kreativnipraha.eu/uploads/assets/ke-stazeni/Financovani_a_Praha_dil2-FinancovaniKulturyzVeřejnychRozpoctuvHlavnimMestePraze.pdf (17. 4. 2019).

SINI, A., KESKINEN, V., KOTRO, H., RÄISÄNEN, P., SARIOLA, R. (2014). **Arts and culture in Helsinki.** City of Helsinki: Cultural Office, Urban Facts. | https://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/14_12_03_Arts_and_Culture_in_Helsinki.pdf (17. 4. 2019).

Státní fond kinematografie (2019). Filmový festival a přehlídka v oblasti kinematografie. | <http://fondkinematografie.cz/zadosti-o-podporu/archiv-uzavrene-vyzvy/filmovy-festival-a-prehlidka-v-oblasti-kinematografie.html> (17. 4. 2019).

STEM – Středisko empirických výzkumů (prosinec 2004). **Kulturní zájmy a potřeby obyvatel hlavního města Prahy: Závěrečná zpráva z kvantitativního výzkumu STEM pro Magistrát hl. m. Prahy.** | http://kultura.praha.eu/jnp/cz/dokumenty/ostatni/vyzkumy_z_oblasti_kultury_1.html (17. 4. 2019).

Strategický plán hl. m. Prahy: návrhová část (2016). Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy. | <http://www.iprpraha.cz/clanek/83/co-je-strategicky-plan> (17. 4. 2019).

TARA-LUNGA, M. O. (2012). Major special events: an interpretative literature review. **Management & Marketing Challenges for the Knowledge Society**, 7(4), 759-776. | <http://www.managementmarketing.ro/pdf/articole/296.pdf> (17. 4. 2019).

CZESANY DVOŘÁKOVÁ, T. a kol. (2017). **Aktualizace databáze kulturních zařízení 2017: Průvodní komentář k aktualizovaným datům.** Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy: Kreativní Praha.

The Committee on culture of the world organization of (2019). culture 21. | <http://www.agenda21culture.net/who-we-are/committee-on-culture> (17. 4. 2019).

UNESCO (2009). **The 2009 UNESCO Framework for Cultural Statistics (FCS).** UNESCO Institute for Statistics. | http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/unesco-framework-for-cultural-statistics-2009-en_0.pdf (17. 4. 2019).

Územně analytické podklady hl. m. Prahy 2016. Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy. | <http://www.iprpraha.cz/clanek/47/uzemne-analyticke-podklady> (9. 4. 2019).

Územní plán sídelního útvaru hl. m. Prahy (2000, platný k 1. 1. 2019). | <http://www.iprpraha.cz/platnyplan> (9. 4. 2019).

VANHERWEGEN, D., VAN DEN BROEK, A., & LIEVENS, J. (2011). Mapping active cultural participation in Europe: what to look for and how to find it in a compatible way: six targets, with examples from Flanders and The Netherlands. Working paper prepared for the international conference 'Active Participation in Cultural Activities'. In **Active cultural participation in Europe.** Ghent University, Department of Sociology.

VOJTĚCH, V. (únor 2018). **Finanční zdraví provozoven v hl. m. Praze v roce 2017.** Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy. | http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/ssp/analyzy/ekonomika/hkp_analyza_2017_final.pdf (17. 4. 2019). ;

World Cities Culture Forum (2019). | <http://www.worldcitiescultureforum.com/> (17. 4. 2019).

World Cities Culture Report 2018. BOP Consulting Editorial Team. |

http://www.worldcitiescultureforum.com/assets/others/181108_WCCR_2018_Low_Res.pdf (17. 4. 2019).

Metodika mapování kultury v hl. m. Praze

05/2019

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy

Sekce strategií a politik

Vyšehradská 57, 128 00, Praha 2

EDITOŘI

Ing. Vladimír Lieberzeit / Specialista analýz a prognóz / Sekce strategií a politik / lieberzeit@ipr.praha.eu,

Mgr. Veronika Marianovská / Specialistka analýz a prognóz / Sekce strategií a politik / marianovska@ipr.praha.eu

MgA. Olga Škochová Bláhová / Specialistka na kulturní plánování

AUTOŘI KAPITOL

Mgr. Veronika Marianovská / Infrastruktura pro kulturu

doc. Ing. Lucie Sedmihradská, Ph.D. / Financování kultury

Ing. Vladimír Lieberzeit / Subjekty kulturních a kreativních odvětví

Ing. Vladimír Lieberzeit / Kulturní akce

Ing. Vladimír Lieberzeit / Kulturní chování obyvatel

ODBORNÍ KONZULTANTI

Mgr. Marie Foltýnová, Ph.D. / Galerie hl. m. Prahy

Mgr. Jana Irová / Sekce prostorových informací / Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy

Kancelář veřejného prostoru / Sekce detailu města / Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy

první vydání / 62 stran, 3 strany příloh

© Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, 2015-10

Všechna práva vyhrazena

Elektronická verze dokumentu je dostupná na

www.iprpraha.cz/ssp/analyzy/

Příloha: Číselníky ukazatelů pro mapování subjektů kulturních a kreativních odvětví

TAB / 01

ČÍSELNÍK UKAZATELE NACE

UKAZATEL	ÚDAJ
NACE	476
	581
	582
	591
	592
	601
	602
	620
	639
	711
	731
	741
	742
	743
	855
	900
	910

TAB / 02

ČÍSELNÍK UKAZATELE VÁHA

UKAZATEL	ÚDAJ
Váha	1
	2
	3

TAB / 03

ČÍSELNÍK UKAZATELE OBLAST KULTURNÍCH A KREATIVNÍCH ODVĚTVÍ

UKAZATEL	ČÍSELNÍK	ÚDAJ
Oblast KKO	1	Scénické umění
	2	Výtvarné umění
	3	Umělecké vzdělávání
	4	Činnost knihoven, muzeí, historických památek
	5	Literatura a tisk
	6	Film a video
	7	Televize
	8	Rozhlas
	9	Hudba
	10	Videohry
	11	Architektura
	12	Design
	13	Reklama

ČÍSELNÍK UKAZATELE ODVĚTVÍ KULTURNÍCH A KREATIVNÍCH ODVĚTVÍ

UKAZATEL	ČÍSELNÍK	ÚDAJ
Odvětví KKO	1	Kulturní jádro
	2	Kulturní odvětví
	3	Kreativní odvětví

ČÍSELNÍK UKAZATELE PRÁVNÍ FORMA

UKAZATEL	ČÍSELNÍK	ÚDAJ
Právní forma	121	Akciová společnost
	362	Česká tisková kancelář
	205	Družstvo
	932	Evropská společnost
	921	Mezinárodní nevládní organizace
	117	Nadace
	118	Nadační fond
	141	Obecně prospěšná společnost
	922	Organizační jednotka mezinárodní nevládní organizace
	734	Organizační jednotka zvláštní organizace pro zastoupení českých zájmů v mezinárodních nevládních organizacích
	325	Organizační složka státu
	423	Organizační složka zahraniční nadace
	422	Organizační složka zahraničního nadačního fondu
	100	Podnikající fyzická osoba tuzemská
	331	Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem
	113	Společnost komanditní
	112	Společnost s ručením omezeným
	706	Spolek
	381	Státní fond ze zákona
	301	Státní podnik
	332	Státní příspěvková organizace
	161	Ústav
	111	Veřejná obchodní společnost
	661	Veřejná výzkumná instituce
	361	Veřejnoprávní instituce
	424	Zahraniční fyzická osoba
	751	Zájmové sdružení právnických osob
	704	Zvláštní organizace pro zastoupení českých zájmů v mezinárodních nevládních organizacích

Poznámka: číselník je převzat z Českého statistického úřadu pro případné jednodušší párování dat

ČÍSELNÍK UKAZATELE INSTITUCIONÁLNÍ SEKTOR

UKAZATEL	ČÍSELNÍK	ÚDAJ
Institucionální sektor	13000	Vládní instituce
	14000	Domácnosti
	15000	Neziskové instituce sloužící domácnostem
	20000	Nerezidenti

ČÍSELNÍK UKAZATELE VELIKOST SUBJEKTU

UKAZATEL	ČÍSELNÍK	ÚDAJ
Velikost subjektu	0	Neuvedeno
	110	Bez zaměstnanců
	120	1–5 zaměstnanců
	130	6–9 zaměstnanců
	210	10–19 zaměstnanců
	220	20–24 zaměstnanci
	230	25–49 zaměstnanců
	240	50–99 zaměstnanců
	310	100–199 zaměstnanců
	320	200–249 zaměstnanců
	330	250–499 zaměstnanců
	340	500–999 zaměstnanců
	410	1 000–1 499 zaměstnanců
	420	1 500–1 999 zaměstnanců
	430	2 000–2 499 zaměstnanců
	440	2 500–2 999 zaměstnanců
	450	3 000–3 999 zaměstnanců
	460	4 000–4 999 zaměstnanců
	470	5 000–9 999 zaměstnanců

Poznámka: číselník je přejat z Českého statistického úřadu pro případné jednodušší párování dat

ČÍSELNÍK UKAZATELE SKÓRING

UKAZATEL	ČÍSELNÍK
Skóring	AAA
	AA
	A
	BBB
	BB
	B
	CCC
	CC
	C
	D

ČÍSELNÍK UKAZATELE PROVOZOVNA

UKAZATEL	ČÍSELNÍK
Provozovna	A
	N